Nr 3 - 2015

Spoven

Nordöstra Skånes Fågelklubb

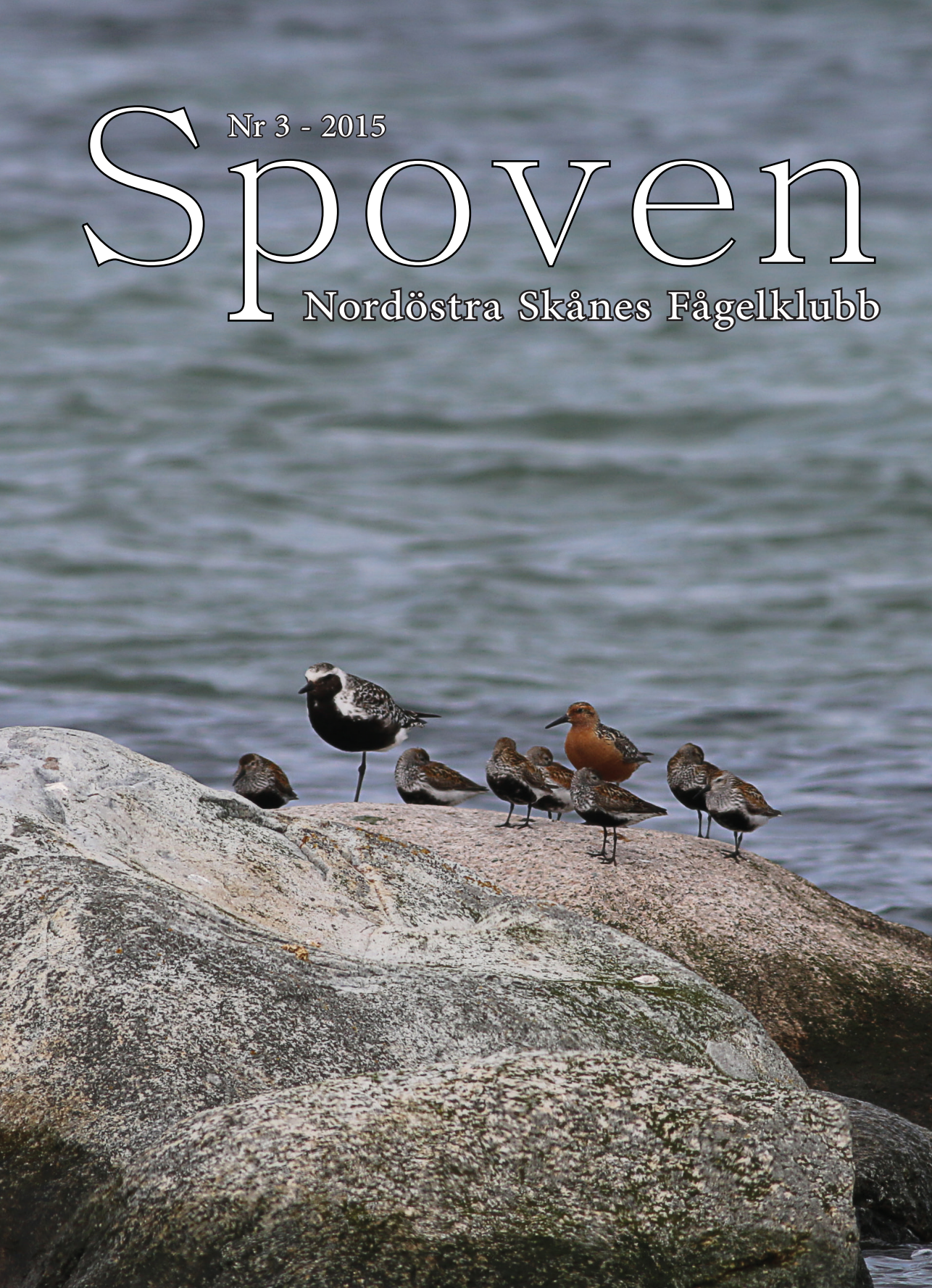

Spoven

årgång 39

Nordöstra Skånes Fågelklubb - En förening för fågelintresserade

Vi vill främja utforskandet och skyddet av fågelfaunan och fåglarnas livsmiljöer.

Vi vill sprida intresse för fåglar och fågelskydd hos allmänheten.

Verksamhetsområdet är Kristianstads och Bromöllas kommuner.

Vi arrangerar många exkursioner till intressanta fågellokaler, både nära och fjärran.
Vi anordnar trevliga innemöten med föredrag och bildvisningar om fåglar.
Vi erbjuder våra medlemmar lärorika och roliga studiecirklar.
Vi ger årligen ut fyra nummer av tidskriften Spoven.
Vi har kul när vi träffas. Kom med du också!
Vi organiserar och genomför ornitologiska undersökningar.
Vi föreslår och verkar för genomförandet av fågelskyddsprojekt och inventeringar.
Vi bistår myndigheter, organisationer och enskilda i ornitologiska frågor.

Föreningen har 700 medlemmar - du är också välkommen!

Sätt in medlemsavgiften på plusgiro 1 64 24 - 4 så får du också vår tidskrift SPOVEN i brevlådan! Medlemsavgiften 2015 är 125 kr. Medlem under 25 år/familjemedlem 25 kr.

Hjälp oss i fågelskyddsarbetet!

Nordöstra Skånes Fågelklubb
(medlemskap och adressändringar)

c/o Jan-Åke Nilsson, Lagerlyckevägen 2,
298 34 Tollarp. 044 - 310312

janank@hotmail.se

www.spoven.com

Organisations nummer: 802430-9349

Tidskriften SPOVEN (4 nummer per år)

Ansvarig utgivare	Jan Linder
Redaktion	Patrick Tollgren Lazarov Emil Andersson Fristedt Lars Göte Nilsson
Bildredaktör	Sven Birkedal
Tryck	GL-Tryck
2015 - Årgång 39	ISSN 1103-0917

Innehåll

Ordförande sjunger ut 4

Aktuellt i fågelmarkerna 5

Papegojsjukan 8

9 *Fångad i flykten*

13 *Boktips*

15 *Tundrasädgäss i Kristianstad*

Årsrapport 2014 24

Läsarbilder 70

Program 72

Omslag fram: Blandflock vadare. foto: Jan Linder
Omslag bak: Blandflock flygande vadare. foto: Patrick Tollgren Lazarov
Omslag insida (Ägretthäger) och Innehåll foto: Patrick Tollgren Lazarov

Ordförande sjunger ut!

foto: Hans Cronert

I detta nummer av Spoven kan du, liksom under en lång följd av år, läsa om de intressantaste fågelobservationerna under föregående år. Dock under en förutsättning. Att observationen är rapporterad.

Under åtskilliga år har vi använt Artportalen, populärt kallad Svalan, för rapportering och värdering av observationer i vårt område. Artportalen utvecklas och drivs av Artdatabanken/SLU på uppdrag av Naturvårdsverket, delvis på ideell basis.

Under 2015 har fågeldelen i Artportalen moderniserats och numera ska fåglar rapporteras enligt liknande modell som under ett par år använts för annan biologi som t ex insekter och kärlväxter.

Som alltid när ändringar sker i användning av ett dataprogram så är utgivaren mer entusiastisk än användaren. Vi följer gärna principen: ”Det var bättre förr”. Men nu har vi fått en ny möjlighet med förmodligen fler och bättre funktioner trots en del inkörningsproblem.

Det är viktigt att såväl gamla som nya användare snarast lär sig hantera systemet och rapporterar. Utan rapporter har vi mycket svårare att följa utvecklingen av vår fågelfauna. Därmed också möjligheten att leverera en relevant fågelrapport varje år.

Så du som inte redan gjort det. Sätt dig ner framför datorn, skaffa dig en inloggning och börja rapportera dina iakttagelser.

Nils Waldemarsson
ORDFÖRANDE

Aktuellt i fågelmarkerna

Rapporterade fåglar 1 maj – 15 augusti

av Ulf Sjölin och Ulrika Tollgren

De flesta fynden är hämtade från ”rapportsystemet för fåglar” på Artportalen http://www.artportalen.se Det finns fler observationer att finna på http://www.spoven.com under menyn Aktuella Obsar. Du kan själv lägga in dina iakttagelser och på så sätt bidra till flödet av rapporter. Alla obsar är inrapporterade inom föreningens område. Ha i åtanke att alla observationerna ännu inte är granskade av någon raritetskommitté (RK eller RRK).

Hur gick det för våran fläckdrillsnäppa vid Hamrarna som fattat tycker för en vanlig drillsnäppa och som fortfarande fanns kvar vid april månads utgång? Sista observationen gjordes den 2 maj och sedan är dess öde ovisst. Den överlevde hela det karga vinterhalvåret på Hamrarna, har den översomrat någon annanstans?

Periodens kioskvältare är väl egentligen den Stillhavslom som siktades helt kort långt ut den 14/5 efter att den först upptäcktes i Simrishamns kommun. Ifall den blir godkänd av RK blir den dessutom en ny Sverigeart, nämligen nr 509.

En rekordtidig flodsångare hittades vid Herculesdammarna redan den 7:e maj. Under en veckas tid i mitten av maj rapporterades också fördosökande vitvingad tärna härifrån. Däremot saknades trastsångare härifrån i år men den har istället

foto: Hans Cronert

Flodsångare

kunnat avnjutas vid Karpalundsdammarna. En blåhake på norrsträck rastade helt kort vid Nyehusen den 20:e maj.

Några ängshökar passerade också området under maj månad och i Östra Sönnarlöv och vid Eskilstorp syntes de även i par.

Äspet har under sommaren bjudit på en blandad konfekt av inte alltför ovanliga vadare, men under vid flera tillfällen i tusental. Att notera är hela 8 myrsnäppor som rapporterades härifrån den 25 maj.

Den 9 juni hördes en turturduva i Balsvik, inte alltför vanligt i vår kommun. 2 kornknarrar spelade intensivt under en längre tid i Gamla Arkelstorp och enligt boende fanns de där 10 dagar innan de rapporterades.

De flesta fynden är hämtade från Nya Artportalen (www.artportalen.se), men eftersom denna fortfarande inte fungerar när det gäller att dra ut statistik med önskade kriterier så bygger denna artikeln på en manuell genomgång av samtliga observationer. Därför reserverar vi oss för förbigångna rarrisar. Observera att alla observationerna ännu inte är granskade av RK (Raritets Kommittén).

Artportalen:
http://www.artportalen.se

Obsboken:
http://tinyurl.com/qcgu8rl

foto: Hans Cronert

En av de sista bilderna som togs på fläckdrillsnäppan. Fläckarna börjar så smått bli synliga.

Art	Plats och datum	Antal individer
Nilgås	Torsebro 1/5	1
	Äspet 7/6	1
Svartnäbbad islom	Juleboda 12/5	1
Stillahavslom	Juleboda 14/5	1
Ägretthäger	Pulken 2/5-24/5	1-2
Brun glada	Pulken 20/6	1
Småfläckig sumphöna	Isternäset 1/5	1
	Håslövs ängar 8/5	1
	Pulken 24-25/5	1
Kornknarr	Arkelstorp 3/6-18/6	2
	Tolebäcken 8/6	1
Myrsnäppa	Äspet 25/5	8
Dubbelbeckasin	Håslövs ängar 8/5-26/5	1-3
	Isternäset 15/5	1
Fläckdrillsnäppa	Fårabäck, 2/5	1
Vitvingad tärna	Herculesdammarna 12/5- 19/5	1-2
Turturduva	Balsvik 9/6	1
Sparvuggla	Rallate Skärsnäs 9/5	1
Blåhake	Nyehusen 20/5	1
Ringtrast	Håslövs ängar 4/5	1
Flodsångare	Heculesdammarna 7-8/5	1
Trastsångare	Karpalundsdammarna 22/5-27/6	1-2
Mindre flugsnappare	Malesholm 20/5	1
	Nyehusen 29/5	1
	Balsberget 12/6	2

Ulf Sjölin & Ulrika Tollgren

Vad är papegojsjuka?

Text: Lotta Berg

Papegojsjuka, som även kallas ornithos (hos människa) eller psittakos (hos fåglar), är en bakteriesjukdom som kan spridas från fåglar till människor. Den orsakas av en bakterie som heter Chlamydophila psittaci – därav namnet psittakos. Fåglar är bakteriens normala ”värddjur”. Vissa fåglar som drabbas av smittan är helt symtomfria, medan andra blir milt eller allvarligt sjuka och vissa dör. Även fåglar som inte har några symtom kan vara bärare av sjukdomen, som sprids via avföringen och luftvägarna.

Människan smittas främst genom att man inandas bakterierna, som bland annat kan finnas i damm från fågelmiljöer, t.ex. i gamla fågelbon eller på fågelbord. Bakterierna kan överleva i flera veckor även om det inte finns några fåglar kvar i boet. En vanlig smittkälla är burfåglar, och det var också så som smittan ursprungligen blev känd i Europa på 1930-talet, med importerade papegojor från Sydamerika vars utsöndring av smittämnet ökade under den långa och stressfyllda båttransporten, varvid fåglarna blev sjuka och dog. Numera är smittämnet spritt både bland vilda och tama fåglar i hela världen. Även andra djur kan få smittan, men det är mindre vanligt.

Människor som drabbas av papegojsjuka får influensaliknande symtom, med feber, huvudvärk och i vissa fall lunginflammation. Sjukdomen, när den upptäcks hos människa, är anmälningspliktig (av läkaren), och därför kan man med hyfsad säkerhet konstatera att den drabbar ungefär 5-25 personer per år i Sverige. Smitta direkt från människa till människa har påvisats, men är extremt ovanligt.

Hur kan man då undvika att drabbas av papegojsjuka? Det finns inget som tyder på att t.ex. ringmärkare och fågelskådare skulle vara särskilt drabbade, och färsk fågelavföring anses inte vara någon större smittkälla. Däremot är det en viss riskfaktor förknippad med att inandas gammalt fågeldamm, intorkad avföring, så som kan ske i samband med att man gör rent fågelbord eller tar bort gamla kajbon ur

skorstenen. Dessutom är det ofrånkomligen en risk förknippad med att ha burfåglar hemma eller arbeta i zooaffär. Alla människor är mottagliga, men självklart är risken större för den som har någon sorts problem med immunförsvaret eller redan är sjuk av något annat. Sjukdomen kan behandlas med penicillin och dödsfall hos människa är mycket ovanligt i Sverige, under förutsättning att man får behandling och inte samtidigt lider av andra, allvarliga sjukdomar.

För att inte andas in mer dammpartiklar än nödvändigt när man rengör fågelrelaterad utrustning är det alltid bra att hålla till utomhus, och använda såpvatten och desinfektionsmedel. Dessutom är det viktigt att tvätta händerna ordentligt efteråt, och lite handsprit skadar inte heller. God hygien i detta sammanhang handlar ju inte bara om papegojsjuka utan även om t.ex. salmonella, som också kan spridas via fåglars avföring. Man bör undvika att använda högtryckstvätt, eftersom man då snarare sprider ut partiklarna ännu mer i luften genom det höga trycket. Om man måste hantera gammalt fågeldamm inomhus bör man fundera på ifall det finns skäl att använda andningsfilter.

Sammanfattningsvis är risken att få papegojsjuka låg men inte försumbar, och eftersom det är en allvarlig sjukdom bör man vara noga med hygienen när man kommer i kontakt med fågeldamm och gammalt fågelbajs.

Mer information finns att läsa på:
www.sva.se
www.folkhalsomyndigheten.se

Lotta Berg
Veterinär

Fångad i flykten

Text: Ulrika Tollgren

Intervju med Linda Birkedal - Det finns mer än fåglar som flyger!

-Linda, varifrån kommer ditt stora naturintresse?

-När jag var barn tog föräldrarna ofta och mycket ut mig i naturen och fokus låg då ofta på fåglar och blommor. Som tio-åring hittade jag fältbiologerna, först i Åhus och sedan i Kristianstad och så småningom i Lund. I fältbiologerna vidgades intresset till att handla om allt i naturen och det var också där jag blev intresserad av trollsländor, som numera ligger mig varmt om hjärtat.

-Varför gillar du fåglar?

-Jag är fågelskådare för att de är spännande att iaktta och ofta gör roliga saker. Men också för att det är en trevlig anledning att vara ute i naturen. Det är kul att kolla på blåmesen som har attityd och mopsar sig mot rovfågeln eller rörhönan som går på näckrosbladen med sina lustiga fötter.

-Vilken är din starkaste skådarupplevelse?

-Det var när vi var i Spanien med fältbiologerna. Vi kom fram sent på kvällen och rullade ut våra liggunderlag direkt på marken och sov under bar himmel. På morgon när jag öppnade ögonen kretsade inte mindre än 50 gamar lågt över oss. De verkade sugna på frukost, men när vi rörde på oss stack de direkt!

-Har du någon favoritfågel?

-Jag gillar verkligen tornseglarna. Det flyger runt i sina gäng och verkar tycka att livet är härligt och så tycker jag att det låter som att de skriker ”fri!, fri!, fri!”

-Vilka arter tycker du är svårast att skilja åt?

-Jag har svårt för att engagera mig i de olika trutarna…

-Hur ser din skådardröm ut?

-Det skulle vara att strosa omkring i skogen och hitta en häckande svart stork. Förra sommaren gick egentligen min skådardröm i uppfyllelse, fast då med trollsländor. Jag såg när den flög att det här var någonting annorlunda och när min sambo Torbjörn fick den i håven såg jag direkt att det var en dvärgflickslända. Det var en härlig känsla att hitta denna art, som varit rödlistad som utdöd i Sverige!

-Vilket är ditt längsta drag?

-Det var när jag drog till Öland för att se en blå kejsartrollslända, på den tiden de inte fanns i Sverige. Numera finns de i hela Skåne. Klimatförändringarna gör att allt fler arter hittar hit.

-Vilken var din första kikare?

foto: Ture Birkedal, 2 år

Linda Birkedal

-Först använde jag föräldrarnas kikare, min första egna kikare var en begagnad Zeiss 10x40.

-Och hur ser din utrustning ut idag?

-En håv med svart nät och Zeiss 10x40 numera kompletterad med en Pentax papilio, som har bättre närgräns för att kunna kolla på trollsländor. Och en Kowa tubkikare.

-Vilket smultronställe rekommenderar du Spovens läsare så här i början av hösten?

-Herkulesdammarna som bjuder på både trollsländor och fåglar. Det är ett fantastiskt bra ställe, ett roligt område där man kan gå runt och leta. Där är alltid fint med rördrom och svarttärnor och ibland händer något extra roligt. Många ”förstafynd” i Kristianstad har gjorts vid dessa dammar exempelvis mindre rödögonflickslända och blå kejsartrollslända.

– Fem snabba till Linda:

√ Fåglar(vinter)	-	√	Sländor(sommar)
√ Höör	-	√	Åhus
√ Gryning	-		Skymning
√ Vår	-		Höst
Sträckskådn	-	√	Häckskådn

Ulrika Tollgren

Linda rekommenderar: Herkulesdammarna

Herculesdammarna är ursprungligen schakt där man tog upp lera till Hercules tegelbruk som var aktivt 1899-1968. Idag finns här dammar som är fisk- och fågelrika miljöer med vass, kaveldun och flytbladsväxter.

foto: Patrick Tollgren Lazarov

Vid en av dammarna (A se nästa bild) häckar några Sveriges få svarttärnor.

Herculesområdet är ett naturreservat väster om Viby som bjuder på öppna ängar, stora vasshav, spännande dammar och videsnår. Du hittar hit antingen genom att följa skyltningen och komma till den officiella parkeringen eller genom att parkera vid skroten söder om byn. Det går alldeles utmärkt att cykla hit på cykelvägen mot Åhus eller via busslinje 1 och 551 och gå av mitt i byn.

Hela rundan från norra parkeringen via Holmagången till fågeltornet/utemuseet stigen mellan dammarna och slutligen en bit på cykelvägen är lite drygt 3 km lång, men området kan utforskas på lite olika sätt. Redan på våren börja rördrommens dova läte att ljuda ifrån vassarna. Allteftersom återvänder de bruna kärrhökar som brukar häcka i området och svarttärnorna drar runt innan de går till häckning. I vassarna finns de vanliga sångarna med även trastsångare brukar uppträda regelbundet och liksom skäggmes. Herculesdammarna är dessutom en av de säkraste lokalerna för att se och höra pungmes.

De gamla tegelbruksdammarna är också en gynnsam barnkammare för trollsländelarver och andra insekter som så småningom övergår i ”flygande form”. Trollsländorna drar dit lärkfalkar och stora grupper av alla sorters svalor brukar födosöka över dammarna liksom fiskgjusen. Vibystorkarana brukar

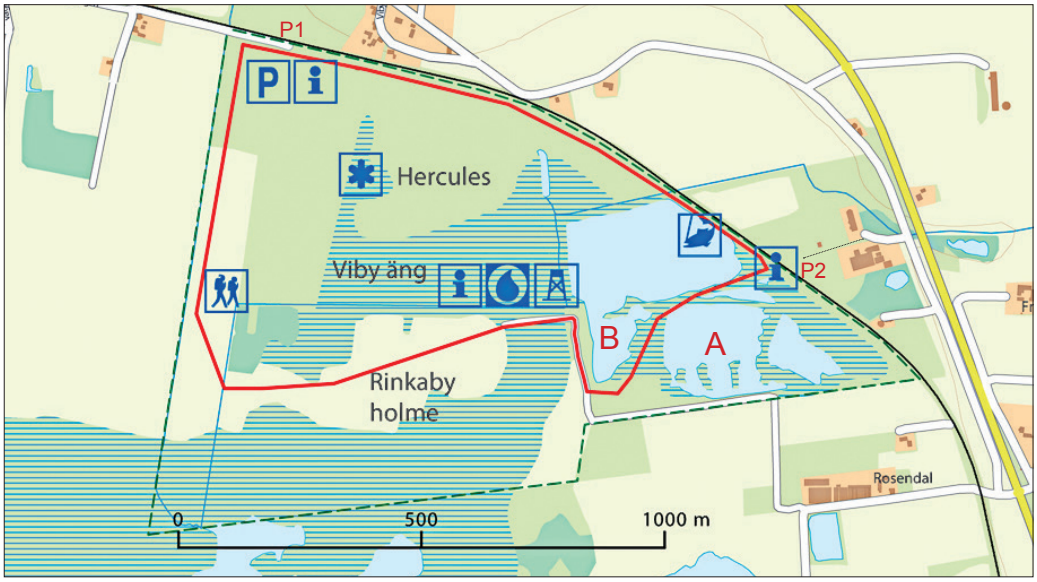

Herkulesdammarna. Officiella parkeringen ligger vid P1 och det är ca 1,5 km promenad att komma till utkikstornet och damm A och B. Många väljer att parkera vid P2. För att komma dit så kör man till Vibys bilskrot och parkerar bredvid banvallen (slutet av den röd prickad linjen). Man får sedan kliva över banvallen för att komma till Informationsskylten till Helkulesområdet.

också göra sina dagliga provianteringsturer i de gamla jordbruksmarkerna. Slåtterbruk har under lång tid bedrivits i området och därför kan du fortfarande hitta höskallra och gökblomster.

Under vinterhalvåret rastar här många änder och gäss när dammarna är isfria och dessa lockar i sin tur havsörnar men här ses också fjällvråk och blå kärrhök.

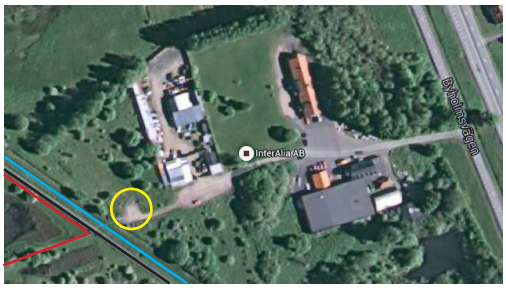

Cykelväg = svart markering
Banvall = Blå markering
Rundan = Röd markering
Parkering (P2) = Gul cirkel

Ulrika Tollgren

Boktips:

Fåglar i fält

av Joar Tiberg

”Fåglar i fält” – en titel som får mig att tänka på en fälthandbok för fågelskådare. Formatet är behändigt, man kan lätt ha den i fickan. Men sen blir det svårare.

Joar Tibergs beskrivning av fåglars utseende och sång är ibland fälthandboksmässigt och ibland mycket personligt .

”Gick i trafikdånet på Birger Jarlsgatan i fredags och hörde plötsligt sidensvansarnas ringande klockor, eller… var det fläktremmen på en bil?! Det där vinande, ringande lätet ni vet. Volvo 245….”

Joar Tiberg har skrivit poesi, essäer, reportage och barnböcker. Ofta med fågelanknytning. ”Fåglar i fält” består av små stycken, alla knutna till en speciell fågel.

Han associerar fritt kring fågeln och dess beteende. Fakta blandas med liknelser och poetiska utvikningar, som är fantastiska, roliga och intressanta.

Fåglarna blir ibland mytiska. De berättar för oss om årets flykt, man kan lätt tro att de styr den. Tornseglaren vänder hela den väldiga skutan - när hennes läte mörknar är hösten på väg.

Han återger vid några tillfällen Erik Rosenbergs ord om en specifik fågel. Släktskapet finns där. Båda sätter in fåglarna i ett sammanhang och har den poetiska ådran som gör läsningen till en skönhetsupplevelse.

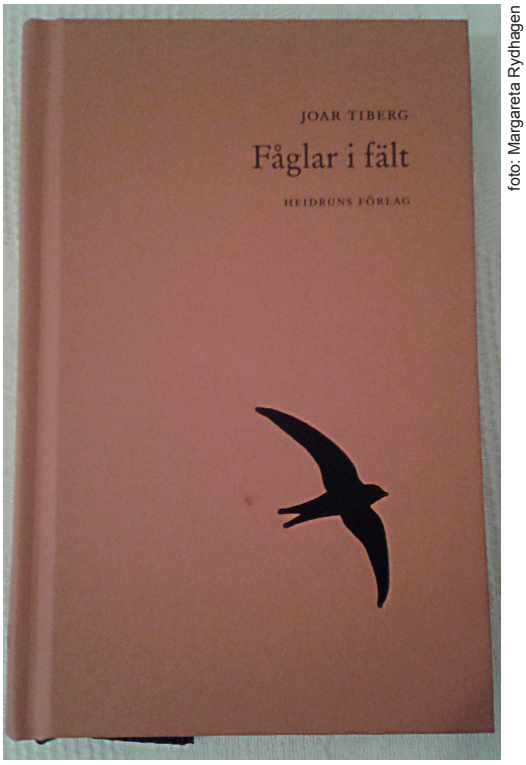

foto: Margareta Rydhagen

Inte bara en fälthandbok. En bok att ha i fickan. Alltid – så att man kan ta upp den och läsa om grinfågeln när kungsfågeln låter höra sitt tinglande.

Margareta Rydhagen

Kristianstads Vattenrike – landets första övervintringsområde för tundrasädgås

Text: Hakon Kampe-Persson

Foto: Sven Birkedal

De regelbundna räkningar av rastande och övervintrande gäss som Fågelklubben genomfört alltsedan sin tillkomst har gett oss ovärderlig kunskap om olika gåsarters uppträdande i Nordostskåne. Till exempel har området under de flesta av de senaste 25 vintrarna hyst omkring 20% av världens taigasädgäss. Metodiken vid räkningarna var densamma som övriga delar av landet norr om Sydskåne. Detta medförde dock att tundrasädgåsens etablering som rastare och övervintrare i Kristianstads Vattenrike inte registrerades under räkningarna. Vattenriket var det första område i landet inom vilket denna ras etablerade sig som övervintrare, dessutom i stort antal, vilket manar till att försöka beskriva hur etableringen gick till och varifrån dessa gäss kommer.

Taigasädgåsen (skogssädgåsen) *Anser fabalis fabalis* häckar i norra Europas barrskogsbälte (taigan) från Skandinavien österut till västligaste Sibirien. Längre österut återfinns rasen middendorffii. Eventuellt finns det mellan dessa båda raser fortfarande kvar en del johanseni, även om den av de flesta betraktas som utgången. Norr om taigan återfinns två tundrahäckande raser, *rossicus* (tundrasädgås) i väster och *serrirostris* (tjocknäbbad gås) i öster. Häckområdet för de i Nordnorge häckande tundrasädgässen antas sträcka sig in i såväl svenska som finska Lappland.

Den som vill fräscha upp sina kunskaper om hur man skiljer mellan taigasädgås och tundrasädgås rekommenderas varmt Greger Flyckts bidrag i Spoven 1/2014. Stor individuell variation inom respektive ras gör dock att det under fältförhållanden ofta är betydligt svårare att skilja dem åt än vad man kan förledas tro av de båda fotona.

Bakgrund

Sädgässen har alltid gett såväl taxonomer som

skådare stora problem. Och det började redan 1787 när John Latham vetenskapligt beskrev arten under namnet *Anas fabalis*, där artnamnet kom från åkerbönan *Vicia faba*. Allmänt har antagits att arten fick sitt namn av att gässen åt åkerbönor, men som Leo van den Bergh visat med sädgäss i fångenskap, kan man inte få dem till att äta någon slags bönor. Men som lantbrukarna i Lettland fick erfara våren 2015 är åkerbönor begärliga för gäss så snart de har grott. Om det var sädgäss eller bläsgäss som orsakade skadorna på de lettiska fälten är dock okänt. Det engelska namnet på arten, Bean Goose (böngås), kommer istället av att fågelns näbbnagel liknar en åkerböna av *varieteten equina* (horse bean). Uppgiften finns i Thomas Pennants beskrivning av arten. Det var denna beskrivning som Latham elva år senare använde sig av, när han gav arten dess vetenskapliga namn. Beskrivningen är dock inte av en sädgås utan av en spetsbergsgås. Men eftersom spetsbergsgåsen räknades som en ras av sädgås fram till omkring 1960, har man aldrig rättat till det felaktiga vetenskapliga namnet på vår sädgås.

Tundrasädgåsen fick sitt nuvarande vetenskapliga namn av Sergey Buturlin så sent som år 1933. Användandet av ordet nuvarande beror på att Johann Andreas Naumann redan i början av 1800-talet studerade rastande och övervintrande taigasädgäss och tundrasädgäss. Resultaten, som omfattade inte enbart beskrivning av utseende utan även av läte (!) och gässens ekologi, publicerades av sonen Johann Friedrich Naumann och den texten står sig mycket väl än idag. Varför inte Naumanns vetenskapliga namn på tundrasädgåsen är det som gäller idag är för mig okänt.

Tyvärr glömdes Naumanns verk snabbt bort. Därmed började en period som varade fram till Robert Coombes föredrag på den internationella ornitologkongressen i Uppsala sommaren 1950, under vilken endast ett fåtal var medvetna om att sädgäss som övervintrade i Västeuropa utgjordes av mer än en form. Framförallt östtyska forskare såg den stora individuella variationen som bevis på att upp till 97% av alla sädgäss utgjordes av mellanformer. Denna slutsats gör att vi för en lång följd av år saknar uppgifter om hur många taigasädgäss respektive tundrasädgäss som rastade och övervintrade i Tyskland. Att det skulle förekomma mellanformer spökar till och med i den första upplagan av Fågelgui-

Foto: Greger Flyckt

Tundrasädgås Anser rossicus

den. Noggrant fältarbete har dock visat att så ej är fallet. I själva verket tycks hybridisering mellan taiga- och tundrasädgäss vara extremt sällsynt under naturliga förhållanden, om det förekommer över huvud taget.

Tursamt nog fanns det entusiaster som på eget initiativ åkte omkring och kollade igenom de rastande och övervintrarna sädgåsflockarna efter förekomsten av taiga- och tundrasädgäss. Georges Huyskens och Leo van den Bergh besökte bland annat Belgien, Nederländerna, Tyskland, Polen, Sverige och Danmark. Jacques Van Impe höll sig inom ett mindre geografiskt område men bidrog istället med detaljerade uppgifter om de stora ekologiska skillnaderna mellan dessa båda raser. En sentida efterföljare är Thomas Heinicke, vilken inte nöjt sig med att besöka samma områden som sina företrädare, utan även sökt sig avsevärt längre norrut och österut, med besök även på vårrast- och ruggningslokaler. Det är för övrigt Thomas Heinicke vi har att tacka för upptäckten att tundrasädgåsen hade börjat rasta och övervintra i stort antal i Kristianstads Vattenrike, i första hand vid Hammarsjön.

När de standardiserade räkningarna av rastande och övervintrande gäss startade i Sverige i slutet av 1970-talet gjordes ingen uppdelning på taiga- och tundrasädgäss. En av anledningarna var att på flera mellansvenska lokaler räknades sädgässen på utsträck från sin nattlokaler, varvid det var i det närmaste omöjligt att skilja de båda formerna åt. Dessutom betecknades den svenska sädgåspopulationen fortfarande vid millennieskiftet som en *fabalis*-population med låga antal *rossicus*. Detta synsätt var giltigt fram till början av 2000-talet, men under de senaste tio åren har antalet tundrasädgäss ökat så kraftigt i landet att det var nödvändigt att börja försöka skilja dem åt i samband med räkningen. I november 2013 besöktes Fågelklubben av Adjan de Jong, som lärde ut hur man skiljer de båda formerna åt. God tillgång på såväl taigasädgäss som tundrasädgäss underlättade uppgiften att i fält visa på skillnaderna. Även om det ännu inte framgått av rapporteringen på www.spoven.com, så skiljer flera av klubbens gåsräknare numera regelbundet på taigasädgäss och tundrasädgäss.

Under 1900-talet skedde en kraftig förskjutning norrut av tundrasädgässens övervintringsområde. Till exempel så minskade antalet övervintrare i Spanien från hundratusentals till noll. Gässen började istället tillbringa vintern i Tyskland och Nederländerna. Att gäss överger rast- och övervintringslokaler till förmån för områden som ligger närmare häckningsområdena kallas med en engelsk term för short-stopping. Detta fenomen har observerats hos ett flertal gåspopulationer. Tänk bara på grågåsen. För 30 år sedan övervintrade mer än 90% av Nordvästeuropas grågäss i Spanien. Idag stannar nästan alla kvar i närheten av häckområdena. Till exempel inräknades i Nordostskåne maximalt en grågås under de första 12 vintrarnas räkningar i januari men i år inte mindre än 4.904. För 18 år sedan skrev jag att om tundrasädgåsen skulle börja övervintra ännu något längre norrut än vad den gjorde då, skulle vi få dem här i Skåne. Nu har den taget klivet över Östersjön.

Tundrasädgåsen i Kristianstads Vattenrike

För att beskriva hur antalet rastande och övervintrande tundrasädgäss i Kristianstads Vattenrike ökat genom åren har jag listat samtliga av mig kända flockar som uppgått till minst 50 ex (Tab. 1). Alla flockar som kan antas ha övernattat inom Vattenriket har medtagits även om de setts på födosök utanför detta område.

Fram till och med vintern 2003/04 uppträdde tundrasädgåsen sällsynt, även om det inte kan uteslutas att någon större flock tillfälligtvis rastat inom området. Flocken vid Hovby i ja-

nuari 2003 kan betraktas som början på årlig övervintring inom detta område. Den totala avsaknaden av tresiffriga flockar under de följande fem vintrarna gör dock att jag istället betraktar det som en tillfällig övervintring, i likhet med den som skedde vid Trolle-Ljungby vintern 1974/75. I oktober 2003 besökte Leo van den Bergh samtliga större rastplatser för sädgås i Sverige. Vid sina fältkontroller räknade Leo in totalt 38.648 taigasädgäss och 106 tundrasädgäss. Av tundrasädgässen fann han 36 vid Trolle-Ljungby, 12 vid Oppmannasjön, 5 vid Hammarsjön och 45 vid Charlottenlund (väster om Ystad). Det kan inte uteslutas att det även fanns rastande tundrasädgäss som Leo inte hittade under sin expedition, men det mesta talar för att rasen ännu inte hade börjat övervintra i Sverige vid den tidpunkten.

Under vintrarna 2004/05–2008/09 företogs mig veterligt ingen planerad kontroll av andelen tundrasädgäss i de rastande och övervintrande sädgåsflockarna i Kristianstads Vattenrike. Sannolikt var det under denna period som tundrasädgåsen etablerade sig som övervintrare vid Hammarsjön. Mina egna fältkontroller i Nordostskåne inleddes alltid med ett besök i Trolle-Ljungby och fortsatte sedan via Oppmannasjön i riktning mot Vattenriket. Men varje gång jag försökte mig på en kontroll av områdena väster om Hammarsjön grusades mina planer av regn, dimma eller snöstorm.

Tack vare Thomas Heinickes och Frank Abrahamsons mångåriga fältarbete vet vi att upp till 5.000 tundrasädgäss har rastat och/eller övervintrat vid Hammarsjön alltsedan vintern 2010/11. Vid årets inventeringen i mitten av januari räknade Fågelklubbens team in totalt 800 tundrasädgäss i Vattenriket. Det fanns säkerligen betydligt fler, ty 3.691 av sädgässen inom detta område rasbestämdes ej.

Etableringen som övervintrare i Kristianstads Vattenrike skedde samtidigt som tundrasädgåsen började övervintra i allt större antal i Danmark. Att etableringarna på båda sidor Öresund sammanhänger med den globala uppvärmningen råder ingen tvekan. Varför Hammarsjön blev den första lokal i Sverige som tundrasädgåsen började övervintra på är inte lätt att besvara. Kanske var det slumpen som gjorde att det blev just Hammarsjön, men det kan också hänga samman med att Helgeån flyter genom området. Rasen är inte lika köldtålig som taigasädgåsen, varför man finner den där vintern är mindre sträng, vanligtvis strax söder om taigasädgåsens områden. När det blir kallt är tundrasädgåsen den ras som först drar vidare söderut.

Utvecklingen i Sydskåne kan ge en fingervisning om hur snabbt etableringen av ett nytt övervintringsområde kan ske. Alltsedan slutet av 1970-talet har jag svarat för huvudparten av alla gåsräkningar i södra halvan av Skåne och redan i ett tidigt skede började jag rapportera tundrasädgässen separat. Tillfälligt har större rastande flockar hittats i oktober, ibland även i november. I övrigt har rasen uppträtt endast sällsynt. I januari i år skedde dock ett markant trendbrott, då jag bland annat fann följande antal tundrasädgäss (fjolårets januarisiffror inom parentes): Ellestadssjön 3.500 (0), Yddingen 310 (16) och Kåseberga 213 (51). Vid Ellestadssjön ökade följaktligen antalet övervintrare från det ena året till påföljande från noll till 3.500. Ökade antalet övervintrare vid Hammarsjön lika abrupt som vid Ellestadssjön?

När taigasädgäss och tundrasädgäss söker föda på samma fält ser det ofta ut som om de utgör en blandflock. Tittar man efter mer noggrant upptäcker man dock snart att så ej är fallet. Felbedömningen beror ofta på att det från sidan är svårt att avgöra hur nära de bakomvarande gässen är de framomvarande. Såg man istället flocken från ovan skulle

det tydligt framgå att de båda raserna söker föda åtskilda från varandra. Detsamma gäller de flesta gåsarter då de under ostörda förhållanden söker föda på samma fält. Kolla själv när tillfälle ges! En förklaring till detta kan vara att varje art undviker arter som födosöker snabbare än de själva, dvs pickar och går snabbare. Personligen håller jag det för mer troligt att det beror på hur täta flockarna är, ty snabbätare håller mindre avstånd till grannarna i flocken än vad långsamätare gör. Taigasädgåsen är i vilket fall som helst missgynnad, ty den äter långsammare och håller större avstånd än vad vitkindad gås, bläsgås, spetsbergsgås och tundrasädgås gör. Det sistnämnda kan vara förklaringen till att taigasädgåsen snabbt tycks överge de områden där stora antal tundrasädgäss börjar rasta. Detta var särskilt tydligt vid Ellestadssjön. På den lokalen fanns endast taigasädgäss i januari 2014 men endast tundrasädgäss året därpå. När födosökslokalerna är tillräckligt stora, så att de kan dela upp dem emellan sig, kan de båda raserna dock fortsätta att dela övernattningslokal.

Varifrån kommer tundrasädgässen

Redan för 20 år sedan skrev Leo van den Bergh att de tundrasädgäss som sågs i Nordostskåne sannolikhet kom från den västligaste delen av rasens häckområde. Denna uppfattning har i sen tid bekräftats genom halsringmärkning. Totalt märktes 108 tundrasädgäss under åren 2003–2010, 40 av dessa fångades med kanonnät under vårflyttningen (1 i Umeå, 29 i Luleå och 10 vid Porsanger), medan övriga 68 var ruggande fåglar som fångades på Varanger i juli 2010. Fångstexpeditionen sommaren 2010 utgick faktiskt från Nordostskåne. Utrustningen som användes var densamma som tidigare använts för fångst av häckande grågäss i sydvästra Skåne. Efter drygt 20 års fångstarbete var dock näten i ett uruselt skick. Jag och Gundega tillbringade därför en vecka i Bromölla med att laga och komplettera utrustningen. Sedan körde vi upp till Hudiksvall och fångade 16 ruggande fjällgäss för märkning och blodprovstagning. Efter avslutad fångst lämnades utrustningen hemma hos Bo Fagerström, där Thomas Heinicke veckan därpå hämtade den under sin resa från Tyskland till Varanger.

Foto: Sven Birkedal

Tundrasädgås *Anser rossicus*

Foto: Linda Nicklasson

Taigasädgås (skogssädgås) *Anser fabalis*

Fram till början av april 2012 genererade de halsringmärkta tundrasädgässen 1.420 återfynd, 85% av dessa i Sverige och 10% i Norge, medan antalet återfynd i övriga länder var: Tyskland (46), Nederländerna (13), Danmark (15), Finland (3), Estland (1), Polen (1) och Storbritannien (1). Återfynden visade på ett tydligt säsongsmässigt uppträdande. Under flyttningen i september–oktober fanns de främsta rastlokalerna vid Östen, Tåkern och Kvismaren. Senhösten samt milda vintrar tillbringade de flesta vid Hammarsjön. Ett fåtal återfanns i Danmark, Tyskland och Nederländerna. Vårflyttningen inleddes i mars. Östen och Tåkern var då de viktigaste rastlokalerna fram till mitten av april. Längre norrut rastade ett fåtal i Uppland och Umedeltat, men majoriteten återfanns vid Luleå, där de kvarstannade till första veckan i maj. Resten av maj rastade de i närheten av sina häckområden i Nordnorge och angränsande delar av Sverige och Finland. Icke-häckare samt de som misslyckats med häckningen ruggade i juli och augusti på Varangerhalvön, där de sedan kvarstannade fram till höstflyttningen. Den kalla vintern 2010/11 lämnade tundrasädgässen Hammarsjön för att istället tillbringa vintern i Tyskland, Danmark och Nederländerna.

De nordskandinaviska tundrasädgässen utgör sannolikt en väl avgränsad population, som tillbringar såväl senhösten som milda vintrar inom Kristianstads Vattenrike. Var deras övervintringsområde fanns tidigare kan man kanske få en indikation om, ifall man kollar om antalet övervintrande tundrasädgäss minskat kraftigt dit de flyttar kalla vintrar. Dessa tankar har framförts till Thomas Heinicke, men än så länge har jag inte fått något svar på mitt mail. Om det är enbart tundrasädgäss från norra Skandinavien som söker sig till Vattenriket är i nuläget ej känt.

Rapportering

För fem år sedan visade Adjan de Jong att av de drygt 1,5 miljoner sädgäss som fanns inrapporterade på Svalan var endast 0,3% rasbestämda. Av de rastbestämda utgjordes majoriteten av tundrasädgäss. Åtminstone för vissa områden i Sverige, till exempel Nordostskåne, ser det betydligt bättre ut idag, men många skådare rapporterar än idag slentrianmässigt

sina taigasädgäss som sädgäss, dvs som obestämda sädgäss. Den främsta anledningen till detta missförhållande är utformningen av inrapporteringen till Svalan. För att det skall bli rätt idag måste taigasädgäss rapporteras som ”sädgås, rasen *fabalis*” medan tundrasädgässen inte ger några problem. Förhoppningsvis blir rapporteringen bättre med Nya Artportalen, ty där har *fabalis* och *rossicus* upphöjts till underarter.

Svaret på varför det är så viktigt att rapportera sädgässen som taigasädgäss respektive tundrasädgäss gav redan Greger Flyckt i sitt bidrag. När de senast publicerade beståndsuppskattningarna gjordes fanns det i Västeuropa 500–550.000 tundrasädgäss men endast 60–65.000 taigasädgäss. Dessutom uppvisade taigasädgåsen en vikande trend. Av den anledningen håller man på att ta fram ett internationellt åtgärdsprogram för taigasädgåsen och redan har man i flertalet länder infört jaktförbud på denna ras, dock ej i Sverige. Tack vare att taigasädgåsen och tundrasädgåsen ofta etablerar separata rast- och övervintringsområden, kan man i de länder där båda raserna förekommer införa rasspecifika jaktbestämmelser. En förutsättning för sådan bestämmelser är dock god kunskap om vilka områden som respektive ras utnyttjar för födosök under olika delar av året.

Framtiden

Ju varmare vintrarna blir desto närmare häckningsområdena kommer sädgässen att övervintra. Det är inte helt uteslutet att taigasädgässen en dag, kanske redan inom en snar framtid, kommer att vara försvunna från Kristianstads Vattenrike och ersatta av tundrasädgäss. Om vi skådare bemödar oss om att alltid när tillfälle ges rasbestämma de sädgäss vi obsar, kommer utvecklingen att kunna följas oavsett vilken väg den tar.

Hakon Kampe-Persson

Tabell 1. Flockar av tundrasädgås i Kristianstads Vattenrike som uppgått till minst 50 ex fram till och med mars 2015. Med ett undantag saknas opublicerade observationer gjorda av Thomas Heinicke.

	Antal	Lokal	Observatör(er)
11.1.2003	95	Hovby	Mattias Ullman, Magnus Ullman
29.2.2004	70	Yngsjö	Johan Elmberg
3–4.2.2007	50	Yngsjö	Johan Elmberg
Jan 2010	>200	Everlöv	Thomas Heinicke
Nov 2010	5 042	Hammarsjön	Thomas Heinicke
12.2.2011	85	Hovby ängar	Frank Abrahamsson, Jørgen Christiansen
12.2.2011	50	Hovby ängar	Frank Abrahamsson, Jørgen Christi ansen
12.11.2011	54	Hovby ängar	Frank Abrahamson
14.1.2012	350	Hovby	Frank Abrahamson
14.1.2012	1 100	Norra Åsum	Frank Abrahamson
21–22.1 2012	4 988	Hammarsjön	Thomas Heinicke, Adriaan de Jong
4.2.2012	235	Gärds Köpinge	Frank Abrahamson
2.3.2013	210	Hovby	Frank Abrahamson
2.3.2013	256	Svaneholm	Frank Abrahamson

2.3.2013	450	Tings Nöbbelöv	Frank Abrahamson
9.3.2013	71	Hovby ängar	Frank Abrahamson
9.3.2013	111	Gärds Köpinge	Frank Abrahamson
16.3.2013	309	Gärds Köpinge	Frank Abrahamson
23.3.2013	420	Horna gård	Frank Abrahamson
23.3.2013	200	Hovby	Frank Abrahamson
23.3.2013	1 900	Hovby ängar	Frank Abrahamson
17.11.2013	300	Hovby ängar	Frank Abrahamson
23.11.2013	90	Gärds Köpinge	Greger Flyckt
30.11.2013	620	Hovby	Frank Abrahamson
8.12.2013	100	Yngsjö kapell	Greger Flyckt
8.12.2013	460	Härnestad, Egeside	Greger Flyckt
15.12.2013	4 489	Vittskövle	Frank Abrahamson
22.12.2013	1 100	Vittskövle	Greger Flyckt
29.12.2013	1 400	Ripa	Greger Flyckt
11.1.2014	1 500	Ripa	Greger Flyckt
11.1.2014	2 500	Hovby ängar	Greger Flyckt
12.1.2014	1 375	Gärds Köpinge	Evert Valfridsson, Ulf Jungbeck
24.1.2014	900	Gärds Köpinge	Greger Flyckt
25.1.2014	105	Lyngsjön	Frank Abrahamson
25.1.2014	52	Härnestad, Egeside	Frank Abrahamson
25.1.2014	618	Hovby	Frank Abrahamson
2.2.2014	450	Sjögård, Yngsjö	Greger Flyckt
9.2.2014	590	Hovby ängar	Greger Flyckt
9.2.2014	1 800	Köpinge ängar	Greger Flyckt
15.2.2014	120	Horna ängar	Greger Flyckt
15.2.2014	400	Kavrö, Hammarsjön	Greger Flyckt
15.2.2014	50	Sjögård, Yngsjö	Greger Flyckt
15.2.2014	1 035	Ripa	Greger Flyckt
15.11.2014	500	Hovby	Christer Neideman
15.11.2014	60	Ripa	Greger Flyckt
15.11.2014	550	Hovby	Greger Flyckt
16.11.2014	212	Hovby	Frank Abrahamson
13.12.2014	550	Gärds Köpinge	Frank Abrahamson
26.12.2014	2 800	Vittskövle	Frank Abrahamson
30.12.2014	650	Gärds Köpinge	Frank Abrahamson
30.12.2014	378	Vittskövle	Frank Abrahamson
3.1.2015	60	Sjögård, Yngsjö	Greger Flyckt
4.1.2015	300	Tings Nöbbelöv	Frank Abrahamson
4.1.2015	600	Gärds Köpinge	Frank Abrahamson
4.1.2015	900	Vittskövle	Frank Abrahamson
11.1.2015	300	Köpinge ängar	C. Wendeler, S. Birkedal, S. Birkedal
17.1.2015	130	Furuboda	Greger Flyckt
17.1.2015	80	Yngsjösjön, Yngsjö	Greger Flyckt
18.1.2015	84	Rinkaby skjutfält	Ulf Lindell
14.2.2015	550	Ripa	Greger Flyckt
15.2.2015	230	Hovby	Greger Flyckt
15.2.2015	500	Ripa	Greger Flyckt
22.2.2015	84	Härnestad, Egeside	Frank Abrahamson
22.2.2015	700	Hovby ängar	Frank Abrahamson

Litteratur förteckning:

Bergh, L. van den 1999. Tundra Bean Goose *Anser fabalis rossicus*. Sidorna 38–66 i *Goose Populations of the Western Palearctic* (Madsen, J., Cracknell, G. & Fox, A.D., red.). Wetlands International publikation nr 48, 344 sidor. Wetlands International & National Environmental Research Institute, Wageningen & Rønde, Nederländerna & Danmark.

Coombes, R.A. 1945. On the original description of the Bean Goose. *Ibis* 89: 272–275.

Coombes, R.A.H. 1951. Two races of Bean Goose *Anser arvensis* in Western Europe. Sidorna 185–188 i *Proceedings of the Xth International Ornithological Congress,* Uppsala 1950 (Hörstadius, S., red.). Almqvist & Wiksell, Uppsala. Curry-Lindahl, K. 1959. *Våra fåglar i Norden*. Vol. I. Natur och Kultur, Stockholm.

Dahl, E. 1960. De skånska sädgässen. *Svensk Jakt* 98: 123–125 + 135.

Flyckt, G. 2014. Varför ska man skilja sädgässens olika raser? *Spoven* 38: 20–21.

Heinicke, T. & de Jong, A. 2013. Tundra Bean Geese *Anser fabalis rossicus* in central and southern Sweden autumn 2009–spring 2013. *Ornis Norvegica* 36: 32–37.

Huyskens, P.R.G. 1986. The Bean Geese problem in Europe. *Oriolus* 52: 105–256. (På flamländska med engelsk sammanfattning).

Impe, J. Van 1987. La migration d'automne, les quartiers d'hivernage et de reproduction de *Anser fabalis fabalis* et de *Anser fabalis rossicus* en relation avec la loi de Bergmann. Le Gerfaut 77: 63–88. (På franska med engelsk sammanfattning).

Johansen, H. 1962. Saatgänse aus winterquartieren in Ungarn. *Aquila* 67–68:36–38.

Jong, A. de 2010. Gör Svalan en sommar? *Vår Fågelvärld* 69(2): 46–47.

Jong, A. de 2010. Sädgåsfångst på Varanger. *Vår Fågelvärld* 69(5): 38–39.

Jong, A. de, Heinicke, T., Aarvak, T. & Øien, I.J. 2013. Movements of Tundra Bean Goose *Anser fabalis rossicus* neck-banded in northern Scandinavia. *Ornis Norvegica* 36: 28–31.

Jägerskiöld, L.A. & Kolthoff, G. 1926. *Nordens fåglar*. Albert Bonniers, Stockholm.

Kampe-Persson, H. 2011. Hur stor andel av de i Sverige inräknade sädgässen har utgjorts av taigasädgäss *Anser fabalis fabalis? Ornis Svecica* 21: 58–60. (På engelska med svensk sammanfattning).

Kampe-Persson, H. 2014. Rastande och övervintrande taigasädgäss *Anser fabalis fabalis* i Nordostskåne. *Ornis Svecica* 24: 56–78. (På engelska med svensk sammanfattning).

Kampe-Persson, H. & Kampe-Persson, G. 2010. Spana efter märkta gäss! *Spoven 34*: 153.

Kampe-Persson, H. & Lerner, H. 2007. Förekomst av gåshybrider i Sverige – ett naturskyddsproblem? *Ornis Svecica* 17: 154–186. (På engelska med svensk sammanfattning).

Kampe-Persson, H., Jungbeck, U., Svensson, Å. & Valfridsson, E. 2007. Rastande och övervintrande gäss i Nordostskåne 1976/77–2006/07. *Spoven* 31: 155–167.

Klafs, G. & Stübs, J. 1979. *Die Vogelwelt Mecklenburgs*. Gustav Fischer Verlag, Jena.

Liebherr, H. & Rutschke, E. 1993. Ergebnisse morphometrischer Untersuchungen an Saatgänsen – *Anser fabalis. Ornithologische Mitteilungen* 45: 299–304.

Litzbarski, H. 1974. Taxonomische und biometrische Untersuchungen an der Saatgans *Anser fabalis* (Latham 1787). *Beiträge zur Vogelkunde* 20: 391–411.

Lönnberg, E. 1915. *Sveriges ryggradsdjur.* II. *Fåglarna.* P.A. Norstedt & söner, Stockholm.

Madsen, J. 1985. Habitat selection of farmland feeding geese in West Jutland: an example of a niche shift. *Ornis Scandinavica* 16: 140–144.

Markgren, G. 1963. Migrating and wintering geese in southern Sweden. Ecology and Behaviour studies. *Acta Vertebratica* 2: 297–418. (På engelska med svensk sammanfattning).

Mathiasson, S. 1963. The Bean Goose, *Anser fabalis* (Latham), in Skåne, Sweden, with remarks on occurrence and migration through northern Europe. *Acta Vertebratica* 2:419–533. (På engelska med svensk sammanfattning).

Naumann, J.F. 1842. *Johann Andreas Naumann's Naturgeschichte der Vögel Deutschlands, nach eigenem Erfahrungen entworfen. Durchaus umgearbeitet, systematisch geordnet, sehr vermehrt, vervollständigt, und mit getreu nach der Natur eigenhändig gezeichneten und gestochenen Abbildungen aller deutschen Vögel, nebst ihrer Hauptver scheidenheiten, aufs Neue herausgegeben von dessen Sohne Johann Friedrich Naumann*. Vol. XI. Leipzig.

Nilsson, L. 2000. Förändringar i antal och utbredning hos rastande och övervintrande gåsbestånd i Sverige 1977/78–1998/99. *Ornis Svecica* 10: 33–49. (På engelska med svensk sammanfattning).

Nilsson, S. 1858. *Skandinavisk fauna. Foglarna*. Vol. 2. C.W.K. Gleerups, Lund.

Pennant, T. 1776. *British Zoology*. Vol. II. Warrington, England.

Persson, H. 1990. Förekomsten av tundrasädgås *Anser fabalis rossicus* i Sverige. *Anser* 29: 237–244.

Persson, H. 1994. Halsringmärkning av grågäss *Anser anser* i Skåne 1984–1993. *Anser* 33: 101–106.

Persson, H. 1995. Tundrasädgåsen *Anser fabalis rossicus* i nordöstra Skåne. *Spoven* 19: 3–7.

Persson, H. 1997. Halsringmärkt tundrasädgås i Trolle-Ljungby. *Spoven* 21: 10.

Persson, H. 1997. Tundrasädgåsen *Anser serrirostris rossicus* i Skåne 1974–1966. *Anser* 36: 179–184.

Persson, H. 1995. The disappearance of the Tundra Bean Goose *Anser fabalis rossicus* from the Iberian Peninsula. *IWRB Goose Research Group Bulletin* 6: 17–19.

Pihl, S. & Vikstrøm, T. 2006. Gæs og svaner i mandtal. *Fugle og Natur* 26(4): 24–25.

Rosenberg, E. 1953. *Fåglar i Sverige*. Almqvist & Wiksell, Stockholm.

Rutschke, E. 1973. Durchzug und Überwinterung der Saatgans (*Anser fabalis* Lath.) in der DDR nebst Bemerkungen über die Bleßgans (*Anser albifrons* Scop.). *Beiträge zur Vogelkunde* 19: 430–457.

Rutschke, E. 1983. *Die Vogelwelt Brandenburgs*. Gustav Fischer Verlag, Jena.

Rutschke, E. 1983. Zur Bestandsentwicklung der Wildgänse Europas. *Der Falke* 30: 344–349.

Rutschke, E. 1987. *Die Wildgänse Europas*. Deutscher Landwirtschaftsverlag, Berlin.

Rutschke, E. 1997. *Wildgänse*. Parey Buchverlag, Berlin.

Schröder, H. 1969. Beobachtungen an Wildgänsen der Gattung *Anser* im Gebiet der Mecklenburger Großseenplatte. *Beiträge zur Vogelkunde* 14: 269–280.

Svensson, L., Grant, P.J., Mullarney, K. & Zetterström, D. 1999. *Fågelguiden*. Albert Bonniers, Stockholm.

Årsrapport för 2014 Nordöstra Skåne

av Greger Flyckt

Årets rapport bygger på cirka 27 500 observationer från Kristianstad kommun vilket är normalt. Cirka 480 observationer från Bromölla kommun är historiskt lite och visar att kommunen är kraftigt underskådad och säkert är mörkertalet av intressanta observationer väldigt stort.

De stora händelserna under året var onekligen rosentärnan i Äspet som blev sommarens superstänkare (andra Sverigefyndet). Under hösten var det massuppträdandet av bredstjärtade labbar och fläckdrillsnäppan (första skånska fyndet tillika första svenska övervintringsförsöket) som kanske sågs av tusen skådare.

Under januari och februari hände inte speciellt mycket. En ung tretåig mås rastade några dagar utanför Friseboda och enstaka snösiskor rapporterades från flera lokaler. Småugglorna hade ett dåligt år. Enda obsen av pärluggla var en död fågel på Balsberget och endast två observationer av spelande sparvuggla gjordes under februari-mars.

I början av mars rastade en ägretthäger kortvarigt i Araslövssjön. Mot slutet av mars rastade tranor i stor mängd vid Pulken och antalet kulminerade med 6 800. Årets första brandkronade kungsfågel sågs i slutet av mars vid Tosteberga ängar och en adult svartnäbbad islom rastade några dagar utanför Nyagrop runt månadskiftet

Från april fanns det gulhämplingar vid Furuboda kursgård. En adult stäpphökshane jagade runt på Isternäset och gladde några skådare innan den drog vidare mot norr. Enstaka ägretthägrar sågs under april/maj på flera platser i vattenriket och kring mitten av månaden hittades 3 olika ringtrastar. I slutet av april hördes några spelande småfläckiga sumphöns på Åsums ängar och en halsbandsflugsnappare rastade kortvarigt i Degeberga.

Under april-maj genomfördes en råkinventering i vårt område som resulterade i 2 594 par i Kristianstad kommun och 83 par i Bromölla kommun.

I början av maj sågs en ringtrasthane på Härlövs ängar. Dubbelbeckasiner hördes spela på Isternäset och Håslövs ängar under första halvan av maj och trastsångare rastade och spelade i Herculesdammarna och vid Adinal. En nilgås rastade kortvarigt i Äspet i mitten av månaden. Flera roliga arter rastade kortvarigt men blev förevigade på foto. En vacker fjällpipare rastade på Håslövs ängar, en svarthuvad mås vid Trolle-Ljungby och en blåhake i en trädgård i Ekestad. Från mitten av maj uppträdde vitvingade tärnor invasionsartat. Största ansamlingen var 51 ex i Fredriksdalsviken.

En småfläckig sumphöna spelade nästan hela maj på Isternäset och 4 flodsångare hittades sjungande på tre olika lokaler runt om i vattenriket under senare halvan av maj.

I slutet av maj rastade en svartbent strandpipare några dagar i Äspet – en efterlängtad art för många. Här sågs också en smalnäbbad simsnäppa. En lundsångare sjöng mycket kortvarigt vid Hammarslund och mindre flugsnappare rastade och sjöng på Balsberget och i Äspet. Från slutet av månaden till en bit in i juli hördes uppskattningsvis 15 spelande vaktlar runt om i vårt område.

I början av juni kunde Sveriges första häckningsförsök av vitvingad tärna konstateras då ett bo med ägg hittades i Fredriksdalsvi-

Foto: Patrick Tollgren Lazarov

Vitvingade tärnor i Fredriksdalsviken

ken. Tyvärr avbröt fåglarna häckningen tidigt. Den 4 juni fotograferade Björn Svärd en rosentärna i Äspet. Det var andra Sverigefyndet och det första i ”modern tid”. Tyvärr försvann fågeln snabbt och såg inte mer. Kornknarr spelade kortvarigt i början av månaden vid Årröd och vid Nosaby golfbana och två olika sjungande busksångare gladde många skådare på Nosaby golfbana och vid Kristianstad spårområde. En smalnäbbad simsnäppa rastade i Äspet i mitten på juni.

Om man kort ska sammanfatta häckningsframgången för några av arterna i vårt område bör man nämna följande: Sammanlagt 6-7 havsörnsrevir men bara 3 par genomförde lyckade häckningar. Båda kungsörnsparen och ett ängshökspar genomförde lyckade häckningar. Minst ett av våra berguvspar lyckades få ut ungar. Brandkronad kungsfågel hade ett mycket bra år med många observationer och 3 lyckade häckningar konstaterades. Gråhakedoppingen ökar som häckfågel i vårt område och uppskattningsvis har 15 par setts på olika lokaler. 1 par av den sydliga kärrsnäppan lyckades med häckningen och fick ut ungar. Antalet häckande par av rödspov i vattenriket kan vara så lågt som 7 par. Endast 1 par skräntärna gick till häckning i Landöskärgården och häckningen misslyckades.

Under juli var det lugnt på raritetsfronten. 1 adult brun glada sågs både vid Karpalundsdammarna och vid Levrasjön och sista dagen i juli dök ”höstens” första bändelkorsnäbb upp vid Yngsjö Havsbad. Enstaka bändelkorsnäbbar hördes och sågs sedan på flera lokaler runt om i vårt område från mitten av augusti och året ut. Från mitten av månaden och ca en månad fram sågs regelbundet rastande smalnäbbade simsnäppor i Äspet. En höksångare rastade vid Vittskövle mosse och en adult medelhavstrut fotograferades vid Stockaboden där den rastade i en trutflock. Augusti avslutades med 2 unga sydsträckande fjällabbar vid Juleboda.

Under september/oktober sågs ensamma ägretthägrar på flera platser i vårt område. På Isternäset rastade en lappsparv i mitten av september och ytterligare en sträckte S vid Rinkaby yttre i slutet av månaden. I mitten av månaden sågs som mest 4 unga fjällabbar vid Juleboda. Sammanlagt ett 20-tal rödstrupiga piplärkor observerades under sista halvan av

september och höstens enda blåhake hittades i strandvegetationen strax S om Landön. En ung stäpphök övernattade i Pulken innan den sträckte vidare söderut.

Oktober började med ett lavinartat sträck av vitkindad gås som passerade i NO och över 40 000 str S under ett par timmar. Samtidigt passerade över 12 000 prutgäss Friseboda. Bredstjärtade labbar uppträdde rekordartat under oktober-november och sågs längs hela kuststräckan. Största antalen (70 ex) registrerades vid Friseboda – Juleboda. Här sågs också flera unga fjällabbar. En tajgasångare rastade två dagar i Tivoliparken. Två olika ringtrastar hittades runt Kristianstad i mitten av okt och en lappsparv sågs vid Östra Hammaren. I slutet av månaden sträckte en rödhalsad gås söderut förbi Friseboda.

Under november passerade sammanlagt 8 tretåiga måsar Friseboda-Juleboda på sin väg söderut. En skärsnäppa rastade kortvarigt i Äspet och på samma lokal rastade även en brednäbbad simsnäppa några dagar i mitten av månaden. I slutet av november upptäckte och fotograferade Linda Niklasson höstens stora stänkare, en fläckdrillsnäppa, vid Östra Hammaren. Fågeln stannade året ut och sågs av många.

De klubbmedlemmar som jobbat med rapporten har varit följande:

Göran Flyckt:	Svanar, lommar - hägrar
Christer Neideman:	Änder, vit stork
Nils Waldemarsson:	Gäss, labbar - gök
Emil Andersson:	Vadare
Jan Linder:	Varfågel - kornsparv
Thomas Lindblad:	Berguv, rödspov, fältpiplärka
Hans Cronert:	Skogshöns – trana + vattenrall, ugglor – hackspettar
Linda Niklasson:	Lärkor - trastar
Ulf Sjölin:	Sångare – törnskator
Greger Flyckt:	Rovfåglar, sumphöns, kornknarr, vaktel. Rapportmottagare och års rapportansvarig

Stort tack till Nils Waldemarsson och Hans Cronert som korrekturläst hela årsrapporten

Årsrapport 2014

Mindre sångsvan

Vinterfynd: 1 ex Håslövs ängar 21/1 (Adrian Nilsson), 1 ex Åhus kärr 14-21/2 (Evert Nilsson, Per Johansson m fl) och 7 ex Önnestad 21/2-2/3 (ARLA m fl).
Vårfynd: 4 ex Norra Lingenäset 9/3 (Martin Dribe, Fredrik Svensson), 7 ex Vannebergaholmen 9/3 (HWI) och 28 ex Håslövs ängar 10/3 (HC). Sammanlagt observerades 39 ex under vårsträcket.
Höstfynd: 30 ex Araslövssjön 23/10 (HC), 30 ex Terraviken (Landön) 2/11 (LNI), 17 ex Landön 21/11 (HC), 13 ex Juleboda 29/11 (GRFL) och 16 ex Västra Hammaren (Fårabäck) 29/11 (RSG). Sammanlagt sågs 140 ex under höststräcket.
Decemberfynd: 4 ex Fårabäck 3/12 (Björn Abelson), 2 ex Fårabäck 26/12 (Lotte och Jan Ekedahl) och 1 ex Rinkaby skjutfält 28/12 (Mattis Kaby).
Kommentar: Årets uppträdande avvek lite från tidigare års mönster med enstaka vinterfåglar och fåglar på sträck i mars-april och okt-nov. Sträcket verkade passera lite tidigare på våren och lite senare på hösten.

Sångsvan

Stora flockar: 120 ex Hovby 4/1 (CNN), 190 ex Pulken (Egeside) 23/2 (THL), 250 ex Skottlandshus (Färlöv) 28/2 (Conny Palm, Olof Persson) och 330 ex Borrestad 21/12 (UJK, EVA).

Häckning: Ruvande fåglar eller ungar har setts på följande platser: Ekestad (Råbelövssjön), Olastorp (Röetved), Svenstorpsdammen (Röetved), Nockarpsdammen (Äsphult), Mansdala (Ovesholm) och Adinal (Färlöv). Par har dessutom observerats på ytterligare fem lokaler.

Sädgås

Under året uppvisade gåsräkningarna i förhållande till föregående år mer normala eller rent av låga antal.

Vinter: Det rekordartade uppträdandet under dec 2013 spillde över till jan 2014 då 13 000 sädgäss räknades in.

Vår: Vid marsräkningen inräknades endast 57 ex till skillnad från 2013 då drygt 17 000 sädgäss sågs. Tidigt vårväder hade förmodligen gjort att sädgässen redan dragit norrut.

Höst: Vid decemberräkningen noterades cirka 8 200 ex. Föregående år räknades hela 19 400 ex in. Åter handlar det till stor del om väderleksomständigheter. En mild höst gjorde att sädgässen inte lämnade Mellansverige. Således rapporterades under mitten av dec bortåt 10 000 sädgäss i Västergötland, Östergötland och Närke.

Kommentar: Sädgäss av rasen fabalis (skogssädgäss) minskar oroväckande i sina häckningsområden. Totalpopulationen handlar kanske om så lite som 60 000 individer. Under året har förmågan att bestämma de olika raserna ökat hos inventerarna. Högsta antal från en lokal under första kvartalet blev 3 200 ex 16/2 Gälltofta (GRFL). Under sista kvartalet 3 000 ex 13/2 Trolle-Ljungby (GRFL). Majoriteten av de gäss vi har i vårt område är skogssädgäss men från och med nu hade det varit bra att man rapporterar rastillhörighet när så är möjligt. Allt för att få en så bra bild av de olika rasernas uppträdande i vårt område.

Jan	Febr	Nov	Dec
2 260	3 650	2 498	6 900

Totala antalet bestämda sädgäss av rasen fabalis vid gåsräkningarna

Tundrasädgås *Anser fabalis rossicus*

Vinter/Våren: Som mest sågs 2 500 ex Hovby ängar 23/3 (GRFL).

Hösten: Som mest sågs 2 800 ex Eskilstorp, Vittskövle 26/12 (Frank Abrahamsson).

Kommentar: Antalet rapporterade tundrasädgäss understeg under hösten betydligt antalen från föregående år då hela 4 489 ex räknades in vid ett och samma tillfälle och lokal. Anledning till detta finns förmodligen att söka i de relativt låga antalen sädgäss i allmänhet p g a den mycket milda hösten.

Spetsbergsgås

Jan-mars: Högsta rapporterade antal blev 40 ex Vinnö 9/3 (August Thomasson)

Nov-dec: Högsta rapporterade antal blev 29 ex Yngsjö kapell 13/12 (Frank Abrahamsson). Dock rapporterades totalt 75 ex vid decemberräkningen.

Kommentar: Även antalet rapporterade spetsbergsgäss minskade påtagligt under 2014. Eftersom arten ökar i sina häckningsområden kan kanske ogynnsamma vindar under sträckperioden gjort att färre hamnat i vårt område, eller gjorde den milda väderleken att fler övervintrade längre norrut.

Bläsgås

Vårfynd: 1190 ex räknades in vid gåsräkningen 15/3. Detta är en viss ökning i förhållande till föregående år men långt ifrån rekordantalet 2 237 ex från 2012 vid samma tidpunkt.

Höstfynd: 747 ex vid gåsräkningen i dec prickar i det närmaste föregående års resultat. Från höststräcket kan nämnas 1 050 ex str S Juleboda 5/10 (GRFL, PÖD)

Kommentar: Antalet bläsgäss under sträcket, såväl vår som höst, är starkt varierande beroende av väder och vind.

Grågås

Högsta antal som noterades vid gåsräkningarna var 9 213 ex vid novemberräkningen. Antalet är på inget vis anmärkningsvärt. Under 2014 genomförde Patrik Olofsson på uppdrag flyginventering av grågåsbon i såväl Hammarsjön/Araslövssjön som delar av Oppmannasjön/Ivösjön. Denna pekar på, trots en mindre uppgång i förhållande till 2012, en halvering av beståndet sen toppåret 2004. 2014 hittades 311 bon i Hammarsjön jämfört med 688 bon för 10 år sen.

Stripgås

En stripgås sågs på Håslövs ängar 14/9 (Lotta och Jan Ekedahl). Såväl stripgås som snögås anses inte uppträda spontant hos oss.

Snögås

Åtminstone 2 olika snögäss sågs under hösten. En blå fas sågs på Isternäset 13/8 (HWQ) och troligtvis samma på Håslövs ängar 24/9 (THL). En vit fas sågs vid Balsby 18/11 (CNN).

Kanadagås

Den milda vintern gjorde att ovanligt många kanadagäss stannade i området. Nästan 5 000 ex fanns här vid gåsräkningen i jan. Mildvintern 2012 fanns dock hela 8 000 kanadagäss på plats. Att jämföra med vargavintern 2011 då det var lätträknat, endast 2 kanadagäss.
Dock var även kanadagåsen fåtalig under hösten. 1 298 ex vid decemberräkningen väger lätt i förhållande till 9 034 ex ett år tidigare.

Vitkindad gås

Vårsträck: Enda sträcksiffran utöver småflockar som rapporterats från våren är 2 740 ex str NO Rinkaby ängar 16/5 (RSG). Under våren 2013 fanns flera rapporter om cirka 20 000 sträckande ex.
Höststräck: Om rapporterna från vårsträcket var blygsamma så var det inget blygsamt sträck den 1/10. Under par timmar sträckte 42 350 ex förbi Strandvägen i Ivetofta (LNI). Merparten av dessa passerade även Kristianstad, Österäng, lite senare. Där stannade summan på 43 860 ex (RSG). En god överensstämmelse från

Foto:Ja Linder

Bläsgäss

	11 jan	15 feb	15 mars	13 sept	12 okt	15 nov	13 dec
Sädgås	13 011	8 679	57	-	-	4 583	8 205
Spetsbergsgås	46	10	-	-	4	1	75
Blåsgås	935	480	1190	-	63	339	747
Grågås	4 578	6 293	2 173	8 297	4 925	9 213	8 291
Kanadagås	4 837	3 608	109	70	32	843	1 298
Vitkindad gås	5 512	1 825	2 665	3 132	6 329	15 783	7 869
Totalsumma:	28 919	20 895	6 194	11 499	11 353	30 762	26 485

Tabell: Sammanställning av gåsräkningsresultaten under 2014

de båda observatörerna således. Något liknande finns inte rapporterat tidigare.
Häckningar: Antalet häckande par i skärgården uppskattas till mer än 300 par. Bl a räknades 80 bon in enbart på Rakö i samband med äggprickning (beviljad skyddsjakt) av representanter från länsstyrelsen.
Höstförekomst: Liksom föregående år var de vitkindade gässen den vanligaste gåsen vid den månatliga gåsräkningen i november. Antalet var dock lägre än föregående år. 15 783 mot hela 26 034 ex samma månad 2013.
Kommentar: Den kraftiga ökningen av arten fortsätter, såväl lokalt i vårt område som hos den arktiska populationen. Tyvärr upplevs en betydande olägenhet från de vitkindade gässen idag på jordbruksmark. Därför beviljas ett stort antal skyddsjaktstillstånd.

Prutgås

Vårsträck: Inga större antal finns rapporterade. Dock rapporterades som mest 500 ex str NO Österäng 20/5 (UJK).
Sommarfynd: 1 ex Terraholmen 20/6 (HC) och 2 ex Äspet 10/7-14/7 (Dan Hammarlund mfl). Det är inte helt ovanligt med sommarfynd. Det kan handla om fåglar som är skadade eller av annan anledning inte följer sina artfränder mot Arktis.
Höststräck: Till skillnad från 2013 övervakades sträcket längs kusten betydligt bättre under 2014. Dessutom var vindarna ofta ostliga vilket gör att sträckande fåglar trycks närmare kusten. Högsta dagssiffran var 12 200 ex str S Friseboda 1/10 (EVA). Detta är den högsta dagssumman av sydsträckande fåglar som rapporterats från vårt område.

Rödhalsad gås

Höstfynd: Även detta år begåvades vi med en rödhalsad gås även om fototolkning krävdes. Den rödhalsade passerade obemärkt förbi Friseboda i en flock med vitkindade gäss 23/10 (JLR). Flocken fotograferades och vid bildbehandling upptäcktes juvelen. Detta illustrerar hur svår denna lilla praktfulla gås kan vara att upptäcka i en blandad flock.
Kommentar: Antalet fynd har ökat under 2000-talet i vårt rapportområde sen den första upptäcktes vid Östra Ljungby 1997. Arten är dock långt ifrån årlig.

Nilgås

En omärkt individ av denna ursprungligen afrikanska art sågs i Äspet 16/5 (JWE). Ingen invasion under 2014 heller, således.

Rostand

Ett ex födosökte i en blandad gåsflock vid Yngsjö kapell 9-11/11 (GRFL mfl). Denna observation kan liksom förra årets sommarfynd i Äspet bero på förlängd flyttning, eftersom ett ökande antal roständer har setts i landet under senare år.

Gravand

Vinterfynd: En gravand sågs vid Äspet 7-15/1 (Lars Göte Nilsson mfl). I februari ökade antalet vid Äspet efterhand: 9 ex 12/2 (Björn Björnson), 35 ex 18/2 (THL) och 79 ex 28/2

(LNI). Arten sågs också på flera andra lokaler vid kusten: Tosteberga 2 ex 14/2 (Ewert Nilsson), 30 ex 26/2 (LNI), Landön 6 ex 18/2 (UTO), 7 ex 22/2 (HC), 36 ex 25/2 (LNI) liksom vid flera inlandslokaler: Vinnö ängar 1 ex 17/2 (HWQ), 2 ex 18/2 (HWQ), Pulken 3 ex 19/2 (CCT), 5 ex 20/2 (GRFL) och 15 ex 23/2 (Leon Axelsson).
Vår och sommar: Under mars sågs som mest 111 ex Äspet 9/3 (GRFL) och 200 ex Pulken 29/3 (Brita Westrup). Under april sågs som mest 173 ex Pulken 7/4 (EVA) och 75 ex Äspet 21/4 (Torsten Wredmark). Senare sågs som mest ca 200 ex Äspet 31/5 (Kjell Hammelin). Som vanligt sågs flest ungar vid Äspet: minst 40 st. 11/7 (Ragnar Hall) Dessutom sågs ungar vid Adinal, Vinnö Ängar, Karpalundsdammarna och Gyetorpskärret.
Höststräck: Sydsträcket började tidigt: 15 ex Rigeleje 27/6 (UGS), men antalet fåglar som sågs sträcka var lågt. Sista observationen var 5 rastande Äspet 8/10 (HWQ).

Bläsand

Vinterfynd: Ovanligt många observationer gjordes under vårvintern bland annat 50 ex Isternäset 4/1 (UTO), 30 ex Vinnö ängar 17/2 (Sture Persson) samt 102 ex Vinnö ängar 25/2 (ARLA).
Vår och sommar: Vårens maxantal nåddes redan i början av mars med 250 ex Vinnö ängar 1/3 (August Thomasson) och 102 ex Trolle Ljungby mosse 4/3 (LNI). I april sågs som mest 110 ex Isternäset 15/4 (Svante Söderholm). Arten fanns kvar hela sommaren och denna gång konstaterades även häckning genom 7 pulli Isternäset 13/6 (Gunnar Svensson).
Höststräck: Första rapporterade sydsträckande flock var sen: 500 ex Stockaboden 29/8 (GRFL). Största dagssumman var 3 200 ex str S Friseboda 1/10 (EVA). Sammanlagt rapporterades 9 404 sydsträckande bläsänder vilket är betydligt mer än normalt. Arten sågs på många lokaler i december med största antalen 70 ex Landön 13/12 (GRFL) och 40 ex Hovby ängar 21/12 (RSG).

Snatterand

Vinterfynd: Ovanligt många fynd gjordes under vårvintern. Som mest sågs 22 ex Äspet 9/1 (Per Fogelström) och 8 ex Hammarspynt 19/1 (CNN).
Vår och sommar: Största antalet var 45 ex Karpalundsdammarna 21/3 (ARLA) och 20 ex Äspet 25/3 (Bosse Ohlsson). Par i lämplig häckningsbiotop rapporterades från flera lokaler och häckning konstaterades vid Karpalund 7 pulli 30/6 (JWE), Isternäset 5 pulli 4/7 (Svante Söderholm) och Äspet 8 pulli 4/7 (Ragnar Hall).
Höstfynd: Under hösten sågs arten framförallt vid kusten: 25 ex Äspet 10/11 (LSU) och 34 ex Tosteberga ängar 15/11 (LNI). Flera observationer gjordes i december med som mest 19 ex Äspet 25/12 (HWI).

Kricka

Vinterfynd: Ovanligt många sågs i januari, bland annat 100 ex Äspet 3/1 (CNN), 75 ex Tosteberga 10/1 (Per Fogelström) och 200 ex Rörsbäcken 11/1 (GRFL). I februari sågs däremot endast några få.
Vår och sommar: Vårsträcket började i mars med 100 ex Vinnö ängar 1/3 (August Thomasson). Största antalen sågs i april: 294 ex Pulken 5/4 (Jari Helstola), 300 ex Fredriksdalsviken 6/4 (Niklas Jeppsson), 300 ex Åby ängar 12/4 (August Thomasson) och 400 ex Rinkaby ängar samma dag (RSG). Arten rapporterades från flera lokaler under häckningstid, men inga häckningsbevis rapporterades.
Höst: Största antalet rastande var 380 ex Äspet 1/11 (HWI). Många fanns kvar i december: 55 ex Isternäset 14/12 (EVA) och 216 ex Äspet 25/12 (HWI).

Stjärtand

Vinterfynd: Två observationer gjordes under årets första två månader: Ett par Landön 14/2 (LSU) och en hane Äspet 27/2 (Lars-Göte Nilsson).
Vår och sommar: Som mest sågs 15 ex Åby

ängar 10/3 (August Thomasson) och 11 ex Håslövs ängar 5/4 (Jari Helstola). Under maj och juni gjordes endast fyra observationer av ensamma hanar och ingenting tydde på häckning.
Höst: Totalt inräknades 249 sydsträckande under hösten med som mest 75 ex str S Stockaboden 29/8 (GRFL). Sista observationen var två sydsträckande Juleboda 29/11 (GRFL).

Årta

Vår och sommar: Första observationen var 1 par Isternäset 20/3 (Elisabeth Sturesson, EVA m fl). Arten sågs parvis eller enstaka på flera lämpliga häcklokaler: Adinal, Pulken, Hovby ängar, Rinkaby ängar, Herculesdammarna, Isternäset, Fredriksdalsviken och Äspet.
Häckning konstaterades på Isternäset där 2 pulli sågs 22/5 (EVA).
Höst: Enda observationen var 2 ex Herculesviken 8/9 (JLR).

Skedand

Vår och sommar: Första observationen var 2 ex Håslövs ängar 11/3 (Adrian Nilsson). Största antalen rastande var 25 ex Håslövs ängar 21/3 (HC), 25 ex Rinkaby ängar 12/4 (RSG) samt 33 ex Isternäset 18/4 (Svante Söderholm, Elisabeth Sturesson). Häckningsbevis rapporterades med minst 4 pulli Isternäset i juni-juli (HC mfl) och 11 pulli Adinal 29/7 (HWQ).
Höst: De flesta rapporterna gäller rastande fåglar med som mest 38 ex Äspet 1/11 (HWI). Sista rapporten var 2 honor Isternäset 19/11 (Carina Mattsson).

Brunand

Vinter: Den milda vintern gjorde att arten inte bara övervintrade vid kusten utan också i inlandet: 25 ex Råbelövssjön 1/1 (CNN), 20 ex Araslövssjön 11/1 (August Thomasson), 8 ex Ivösjön 6/2 (LNI) samt 15 ex Råbelövssjön 25/2 (CNN).
Vår och sommar: Endast mindre antal sågs och inga häckningar påträffades.
Höst: I Hammarsjön sågs som mest 45 ex Hammarspynt 13/9 (CNN) och i Råbelövssjön som mest 220 ex 23/11 (CNN). Sista observationen var 50 ex Råbelövssjön 18/12 (CNN).

Vigg

Vinter: Största flockarna vid kusten var 3100

Foto: Sven Birkedal

Brunand

ex Landön 9/2 (Mikael Jönsson) och 2 000 ex Äspet 21-22/2 (Per Johansson m fl). I inlandet sågs som mest 140 ex Råbelövssjön 12/1 (HC) och 115 ex Ivösjön 18/2 (LNI).
Vår och sommar: I mars sågs som mest 2 200 ex Äspet 9/3 (GRFL) och i april 1 500 ex 14/4 (JWE) och lika många 21/4 (UGS).). Under sommaren sågs som mest 100 ex Äspet 30/6 (LSU). Inga häckningsfynd gjordes men arten sågs under hela perioden på flera lokaler.
Höst: Som mest sågs 2 500 ex Äspet 20/12 (RSG).

Bergand

Vinter och vår: Ovanligt många övervintrade vid kusten som mest 150 ex Åhus 22/2 (Christer Wendeler m fl). Vid Äspet sågs som mest 138 ex 8/3 (HWI) och i april sågs 60 ex flera gånger. I maj sågs som mest 35 ex 4/5 (Gunnar Svensson) och arten fanns kvar i mindre antal hela månaden. En hona sågs så sent som 17/6 (HWQ).
Höst: Största sträckande flocken var 210 ex Juleboda 18/10 (GRFL). Största antalet rastande var 18 ex Äspet 25/11 (Marie-Louise Barany).

Ejder

Vinterfynd: Ett mindre antal ejdrar övervintrade. Största antal var 10 ex Friseboda 9/1 (Per Fogelström).
Vår och sommar: Endast mindre antal sågs sträcka över land: 54 ex str NO Fjällmossen 31/3 (HC). En hane rastade i Adinals våtmark 29/4-8/6 (Lars-Göte Nilsson m fl). Dunungar rapporterades från flera kustlokaler men endast i mindre antal.
Höst: Första sydsträcket: 50 ex Rigeleje 27/6 (UGS). Sträcksiffrorna var höga och totalt sågs 33 493 sträckande ejdrar. De största dagssummorna var 5 500 ex str S Friseboda 7/10 (JLR) och 5 000 ex str S Friseboda 15/10 (JLR). Sista observationen var en hona Revhaken 23/12 (HWI).

Alfågel

Vinter/Vår: Största antalet sågs i slutet av våren: 500 ex Rigeleje 22/4 (UGS) och de sista sågs nästa dag 200 ex 23/4 (UGS).
Höst: De första var 5 ex 5/10 Juleboda (UJK). Det största antalet var 150 ex Friseboda 20/12 (RSG).

Sjöorre

Vinter/Vår: I januari sågs som mest 50 ex Friseboda 9/1 (Per Fogelström), i februari sågs som mest 100 ex Friseboda 15/2 (Stig Carls-

Foto: Jan Linder

Alfågel

son) och i mars sågs som mest 200 ex Glansaboden 6/3 resp 28/3 (CNN). I april sågs 300 ex vid tre tillfällen. Glansaboden 10/4 (CNN), Friseboda 11/4 (EVA) och Rigeleje 22/4 (UGS). Sista vårobservationen var 5 ex Äspet 19/5 (HWQ).
Höst: Den första observationen var 30 ex Rigeleje 28/6 (UGS). Sammanlagt sågs 4 449 ex sträcka S under hösten. Största antalet rastande fåglar var 600 ex Rigeleje 18/7 och 25/7 (UGS).

Svärta
Vinter/Vår: Största antalet sedda var 50 ex Friseboda 16/3 (Mattias Pozsgai). En udda observation var 13 rastande Ivösjön 9/5 (LNI).
Häckningar: Årets enda observation från artens enda skånska potentiella häcklokal var 1 hane Trueskär 7/5 (NWA).
Höststräck: Första sydsträckande fågel var 1 ex Äspet 21/7 (Tobias Ljungquist). Största antalet sträckande var 196 ex Friseboda 1/10 (EVA) och totalantalet sydsträckare under hösten var ovanligt stort - hela 1 255 ex.

Knipa
Vinter/Vår: Största antal var 300 ex Landön 9/2 (Mikael Jönsson) och 200 ex Tosteberga 12/2 (Björn Björnsson).
Sommar: Ungkullar rapporterades från sju lokaler: Adinal, Ekenabben, Ekestads plurra, Dammhuset Ekestad, Gökskan Huaröd, Karpalund, Äsphults ora.

Salskrake
Vinter/Vår: Största antalen i inlandet var 60 ex Råbelövssjön 25/1 (HC) och vid kusten 300 ex Tosteberga 17/2 (Sven Svensson). Sista vårobservationen var 3 ex Tosteberga 24/4 (UJK).
Höst: Första observationen var 2 ex Isternäset 17/10 (EAN). Största antalet i inlandet var 150 ex Råbelövssjön 14/12 (CNN) och vid kusten 320 ex Tosteberga 29/12 (Magnus Helldén).

Småskrake
Vinter/Vår: Största antalen vid kusten var 75 ex Äspet 16/3 (Mattias Pozsgai).
Sommar: Många observationer gjordes men inga kullar rapporterades.
Höst: Största antalet sedda var 440 sträckande S Juleboda 18/10 (GRFL).

Storskrake
Vinter/Vår: Största antalet var 200 ex Råbelövssjön 12-24/1 (HC, GRFL).
Sommar: Ungkullar rapporterades från Sandholmarna, Bromölla kommun 15/6 (LNI) och Ivö 12/7 (LNI).
Höst: Största antalet var 600 ex Råbelövssjön 26/12 (SSV).

Orre
Inga spelande orrar noterades på den gamla spelplatsen vid Fjällmossen under 2014. En ensam tupp har gjort tillfälliga besök och hörts spela från norra kanten av norra mossedelen 31/3-28/4 (HC mfl). 2 hönor sågs i södra kanten av norra mossedelen 2/4 (Lars Leonardsson, Kim Capelle, Nils Söderbom). Inga rapporter från andra mossar på Linderödsåsen föreligger.

Tjäder
Inga fynd under 2014.

Vaktel
Uppskattningsvis hördes ca 15 ex under perioden 20/5 – 16/7 väl spridda över Kristianstadslätten. 1 ex Åladammen 20/5 (JLR), 1 ex Håslövs ängar 25/5 (Örjan Fritz), 1-2 ex Rinkaby skjutfält 2-8/6 (Leif Dehlin, Lars Göte Nilsson, mfl) och 1-2 ex 24/6-4/7 (Ola Svensson, NWA, Richard Ottvall), 1 ex Degeberga golfbana 7/6 (Josef Chaib, Dan Hammarlund), 1 ex Ripa 7/6 (EVA), 1 ex Lyngby gård 9/6 (Per Karsten), 1 ex Håslövs ängar 10/6 (Nils Kjellén, HC mfl), 1 ex Olsgård, 14-15/6 (Håkan Wittzell, Anders Jönsson), 3 ex Ripa (HWI), 1 ex Herculesdammarna 14/6 (Peter Bryngelsson), 1 ex Ängagårdsvägen 21/6 (Karl-Erik Rydler), 1 ex 3-16/7 Olseröds Sommarby (UGS) och 1 ex Sånnarna 4/7 (Richard Ottvall).

Smålom

Vinterfynd: 12 ex Juleboda 1/1 (GRFL), 3 ex Friseboda 22/2 (POK) och 1 ex Friseboda 25/2 (HWQ).
Vårfynd: 4 ex Friseboda 9/3 (GRFL), 4 ex Glansaboden (Yngsjö) 10/4 (CNN), 1 ex Äspet 17/5 (JLR mfl) och 2 ex Juleboda 30/5 (Magnus Glennstål).
Sommarfynd: 1 ex Araslövssjön 13/6 (Peter Bryngelsson, Per Johansson).
Höststräck: Sträckande smålommar rapporterades från Friseboda-Juleboda 10/9-23/12 under 26 dagar. Summan blev hela 635 ex.
Bästa dagar: 60 ex Juleboda 5/10 (GRFL, PÖD), 95 ex Friseboda 23/10 (CCT), 133 ex Juleboda 9/11 (GRFL), 147 ex Juleboda 15/11 (GRFL) och 101 ex Juleboda 29/11 (GRFL).

Storlom

Rapporter om rastande storlommar vid kusten har kommit in från årets alla månader.
Största antal jan-april: 20 ex Friseboda 9/1 (Per Fogelström), 10 ex Nya Grop 31/1 (LSU), 7 ex Glansaboden (Yngsjö) 10/4 (CNN) och 42 ex Juleboda 18/4 (UGS).
Häckning: I år har häckningen lyckats i Raslången. Par med 1 pulli sågs i Raslången 5/7 (HC, GÖFL). Par har även rapporterats från Ivösjön 15/6 (LNI), dock inga pulli. Endast två rapporter har inkommit från Immeln angående en ropande lom Skärsnäs 17/5 (UTO) och 5 ad 5/7 (HC).
Större antal juni-dec: 103 ex Juleboda 26/6 (UGS), 83 ex Juleboda 2/7 (UGS), 38 ex Friseboda 22/8 (JLR), 40 ex Friseboda 15/10 (JLR) och 40 ex Friseboda 11/11 (CNN).
Sträckräkning: Vid Juleboda-Friseboda räknades under sept-dec 287 ex på sydsträck under 31 dagar.

Svartnäbbad islom

1 ex Nya Grop (Friseboda) 30/3-2/4 (Nils Kjellèn, NWA mfl).
Kommentar: 1997 till 2003 gjordes inga fynd men från 2004 har svartnäbbad islom rapporterats från vår kuststräcka varje år utom 2012. Fem vårfynd, fyra höstfynd och fyra vinterfynd har gjorts 2004-2010 vilket ger ett årsmedel på nästan två ex. De 4 senaste åren har det bara setts 3 ex så uppträdandet har minskat så arten är numera en första klassens raritet.

Smådopping

Vinterfynd: 1 ex Balsby (Råbelövssjön) 24-28/1 (GRFL, RSG, JLR) och 1 ex Hammarspynt (Hammarsjön) 1-6/2 (POK, UTO).
Häckning: Pulli har observerats på följande platser: Lunkeskog (Norra Ströö) 3 juv (UJK),

Foto: Patrick Tollgren Lazarov

Smådopping

Nockarpsdammen (Äsphult) 4 juv (UJK), Dammhuset (Ekestad) 2 juv (UJK), Gökskan (Huaröd) 1 juv (Richard Ottvall) och Noviadammen (Vinnö ängar) 1 juv (LSU). Par har också rapporterats från: Mansdala (Ovesholm), Karpalundsdammar, Adinal (Färlöv) och Svenstorpsdammen (Röetved).
Decemberfynd: 2 ex Balsby (Råbelövssjön) 21/12- 27/12 (RSG, HC), 1 ex Västra Hammaren (Fårabäck) 27/12 (Anders Adolfsson), 1 ex Åhus (gamla bron) 29/12 (CNN) och 1 ex Skräbeåns mynning (Nymölla) 30/12 (NWA).
Kommentar: Om årets resultat speglar den verkliga förekomsten så har antalet häckande smådoppingar minskat i området.

Skäggdopping

Stora vinterflockar: 200 ex Kälkestad (Oppmannasjön) 4/1 (UTO), 122 ex Ivetofta (Ivösjön) 18/2 (LNI) och 250 ex Balsby (Råbelövssjön) 22/11 (CNN).
Häckning: 1 pulli Hercules dammar (Hammarsjön) 4/7 (Ragnar Hall), 2 pulli Östrevik (Ivösjön) 12/7 (LNI) och 1 pulli Adinal (Norra Ströö) 7/8 (HWQ).
Kommentar: Sannolikt häckar flera par skäggdopping i vårt område men från flera av de stora slättsjöarna kommer nedslående rapporter. Häckande fåglar verkar saknas i Araslövssjön, det verkar vara få fåglar i Hammarsjön och 2014 verkade inte ett enda par fått ut ungar i Råbelövssjön. Det är kanske dags att lägga lite focus på häckningar av skäggdopping framöver?

Gråhakedopping

Vinterfynd: 3 ex Juleboda 1/1 (GRFL), 1 ex Äspet (Åhus) 25/1 (EAN), 1 ex Tosteberga bodar 25/1 (GRFL), 1 ex Landön 2/2 (ARLA) och 1 ex Friseboda 4/2 (UTO).
Vårfynd: 1 ex Äspet (Åhus) 4/3 (Anders Norberg) och 1 ex Östra Hammaren (Fårabäck) 8/3 (LNI).
Häckning: Första obs på häckningsplats gjordes i Karpalunds dammar så tidigt som 13/3 (HWQ). Under april och maj har 15 par rapporterats från följande platser: 3 par, Karpalund, Adinal och Kärravången. 2 par, Söderäng (Kärrfästorna) och Mansdala. 1 par, Gladekärret (Maltesholm) och Vää lyckor. Lyckade häckningar var 1 par med 2 pulli Karpalunds dammar 5/6 (Tomas Lundqvist), 1 par med 3 pulli Adinal (Färlöv) 6/6 (Gunnar Svensson) och 1 par med 2 pulli Mansdala (Ovesholm) 12/6 UJK).
Sträckräkning: Vid Juleboda-Friseboda räknades 105 ex under sept-dec.
Bästa dagar: 54 ex Juleboda 18/10 (GRFL) och 8 ex Juleboda 9/11 (GRFL).
Kommentar: Eventuellt förflyttar sig paren mellan olika häckningslokaler, men även med hänsyn taget till detta så verkar det som om gråhaken har ökat i vårt område.

Svarthakedopping

Arten rapporterades från kuststräckan Åhus-Juleboda under alla årets månader utom sommarmånaderna juni, juli och augusti.
Vinterfynd: Största antal var 6 ex Juleboda 3/1 (LSU) och 7 ex Friseboda 15/2 (Berndt Lindberg).
Vårfynd: Största antal var 65 ex Glansaboden (Yngsjö) 30/3 (CNN) och 25 ex Friseboda 30/3 (Nils Kjellén).
Höstfynd: De första fåglarna sågs i september, 1 ex Friseboda 18/9 (Christer Wendeler), och därefter sågs fåglar året ut.
Stora flockar: 25 ex Glansaboden (Yngsjö) 21/11 (CNN) och 22 ex Friseboda 26/11 (Nils Kjellén).
Kommentar: 65 ex är med råge den största ansamlingen någonsin i vårt område. Tidigare högstanotering var 40 ex Glansaboden 6/4 2010.

Storskarv

Häckning: 450 par har rapporterats från Lägerholmen (NWA) och 70 par på Brödjeholmen (Landön) (NWA). Inga rapporter om häckning i Ivösjön.

Kommentar: Beståndet i Landöskärgården ser ut att ha stabiliserat sig runt 500-550 par.

Rördrom

Liksom 2013 har få observationer av rördrom gjorts i år.
Vinterfynd: 1 ex Ekestad (Råbelövssjön) 9/2 (SSV).
Tutande hanar: 1 ex Hercules dammar (Hammarsjön) 9/3-26/6 (Adrian Nilsson mfl), 2 ex Herculesdammarna (Hammarsjön) 17/5-19/5 (Anders Adolfsson mfl) och 1 ex Fredriksdalsviken (Araslövssjön) 18/5 (Erik Sjögren mfl).
Kommentar: Trots en mild vinter är det femte året i rad med mycket få tutande hanar. Endast en hane har tutat från ett permanent revir. Vi får hoppas att ännu en mild vinter gör att beståndet ökar.

Ägretthäger

Vårfynd: 1 ex Norra Lingenäset (Araslövssjön) 9/3 (Martin Dribe, Fredrik Svensson), 1 ex Pulken (Egeside) 17/4 (JWE), 1 ex Fredriksdalsviken (Araslövssjön) 28/4 (Gunnar Svensson) och 2 ex Herculesdammarna (Hammarsjön) 10 -14/5 (ARLA, CNN, JLR).
Höstfynd: 1 ex Bäckaskogs slott (Ivösjön) 12/9 (HC, PON), 1 ex Väjla sjö (Bäckaskog) 15/9 (Ulf Sjölin) (samma individ), 1 ex Tosteberga ängar (Tosteberga) 23/9 (Fredrik Edlund), 1 ex Oppmannasjön 27/9-1/10 (HC, RSG), 1 ex Hercules dammar (Hammarsjön) 1/10 (Carina Mattsson), 1 ex Isternäset (Kristianstad) 18/10 (EVA) och 1 ex Ekenabben (Hammarsjön) 20/10 (JLR).
Kommentar: Det är alltid svårt att spekulera i antalet. Under hösten kan det ju röra sig om 1-5 individer. Antalet observationer per år har legat på ca 10 st under de senaste fem åren.

Vit stork

Vinter/Vår: Två par övervintrade vid Viby och två storkar höll till vid Gärds Köpinge åtminstone fram till 11/1 (CNN). Två par hade återvänt till Härnestad 23/2 (Benny Ahlnér). Som mest sågs 9 ex Härnestad 9/3 (LSU). Tre nya par släpptes ut från det nya utsläppshägnet i Hovby 26/3. Två av dessa storkar dog under våren och endast ett par stannade kvar en längre tid dock utan att häcka.
Häckningar: De båda paren i Viby häckade, men endast paret på gårdsbutiken fick ut två flygga ungar. I Härnestad häckade tre par som fick ut sju flygga ungar, vilket är ett mycket gott resultat.
Höst: Efter häckningen sågs som mest 15 storkar Yngsjö 1/8 (Osborne Lindberg). Troligen sträckte ungfåglarna från Viby och Härnestad ut över Bornholm 26/8. En av årsungarna från Viby hittades 14/9 död i Torzym västra Polen.

Bivråk

Årets första sågs den 10/5 då 1 ex str N förbi Olseröd och Yngsjö (THL, Fredrik Spak). Under maj sågs endast en handfull fåglar på norrsträck. Under häckningstid har det inkommit fynd från en handfull potentiella häckningslokaler spridda över en stor del av Kristianstad kommun. Inga fynd finns från Bromölla kommun under perioden juni-juli. Inga häckningar påträffades men arten håller låg profil under häckningstid varför konstaterade häckningar är sällsynta.
Under aug-sept sågs ovanligt få sydsträckande bivråkar och de högsta antal som rapporterades var 4 ex str S Håslövs ängar 26/8 och 4 ex str S Rinkaby skjutfält 27/8 (JLR). Sista observationen gjordes i normal tid i mitten av september.

Brun glada

Sommarfynd: Under juli gjordes två fynd. 1 ad Karpalundsdammarna 5/7 (RSG) och 1 ad Levrasjön 20/7 (Georg Larsson)
Höstfynd: 1 ad Araslövssjön 16/9 (EAN) och 1 ex str S Landön 23/9 (JLR)
Kommentar: Fynden har ökat i Skåne de senaste åren flera häckningar har konstaterats i södra Skåne. Årets uppträdande i vårt område får betraktas som normalt.

Foto:Hans Cronert

Bivråk

Glada

Under vintern var största ansamlingen, när gladorna samlas för gemensam övernattning, 51 ex Vanneberga 3-8/1 (LNI). Under december var största flocken 29 ex Landön 25/12 (Lotta Ekdal).

Arten är nu så vanlig som häckfågel i området att det inte är meningsfullt att redovisa de spontant rapporterade häckningarna längre.

Havsörn

Örnräkning: Vädret var milt och höstlikt med öppet vatten överallt vid årets örnräkning 4/1. Detta gjorde att örnarna var utspridda över en stor yta. Totalt sågs 65 örnar varav 28 ex vid kusten.

Häckning: I vårt område fanns 6-7 havsörnsrevir. Två nya bon hittades under våren. Det ena var ett nybygge eftersom det gamla boet hade rasat. Tre par lyckades med sina häckningar vilket gav 5 ungar, varav 2 ex ringmärktes av Björn Helander (projekt havsörn). En häckning misslyckades på grund av störningar från skogsbruk under våren.

Övrigt: I Skåne finns nu 31 revir varav 22 par lyckades med häckningarna. Ser du havsörnar under omständigheter som kan tyda på häckning får du gärna maila eller ringa (Göran Flyckt telnr 0738099929) och informera. Det är viktigt att fågelklubben har bra koll på örnhäckningarna för att kunna skydda örnarnas häckningsplatser.

Under 2014 dödades tyvärr två örnar i vårt område genom kollision med vindkraftverk. En av olyckorna bevittnades, och fotograferades, på plats. Olyckan skedde vid vindkraftverket som står mellan Vinnö å och järnvägen. Örnen skars av på mitten och störtade död till marken.

Brun kärrhök

Häckning: Årets häckningssäsong i projektområdet i Vattenriket (Araslövssjön – Hammarsjön) gav samma resultat som de senaste åren med 17 revir inom vilka 15 par inledde häckning och av dessa var tolv lyckade. Vid Karpalundsdammarna häckade endast fyra par 2014 (Mirja Ström-Eriksson, Roine Strandberg).

I den södra delen av kommunen noterades minst 2 par i Egeside-Yngsjön. Fåglar noterades under häckningstid även vid Råbelövssjön och Adinals våtmark. Liksom tidigare år finns det rapporter från de stora sjöarna norr och nordost om Kristianstad. Häckningsindi-

cier har rapporterats från Gummastorpasjön, Oppmannasjön, Väjla sjö, i Ivösjön vid Axeltorpsviken och Ivetofta samt i Levrasjön. Inga rapporter finns från Svarta sjö, Lyngsjön eller södra delen av Ivösjön. Sammanlagt kan det ha häckat ca 25 par i vårt område.
Höstfenologi: Årets sista bruna kärrhök blev en 1k Håslövs ängar 13/10 (JLR).

Blå kärrhök
Vinterfynd: Uppskattningsvis uppehöll sig en handfull fåglar i vårt område under jan-feb.
Vårfynd: Under mars-april sågs ett drygt tiotal fåglar rastande eller på norrsträck vilket är ett ganska normalt antal nuförtiden. Två majfynd finns rapporterade: 1 ad hona och 1 2k str N Isternäset 4/5 (GRFL) och en ad hona Karsholms gods 24/5 (HC).
Sommarfynd: Inga fynd gjordes.
Höststräck: Höststräcket kan vara igång redan i augusti men årets första blåhök sågs först vid Herculesviken/Håslövs ängar 8-10/9 (JLR). Antalet observationer ökade därefter successivt under september månad för att kulminera under oktober/november. De flesta observationerna handlade om 1-3 ex. Största ansamlingen var 5 ex Hovby ängar 21/12 (RSG).

Stäpphök
Två fynd gjordes under året. 1 adult hane Isternäset 12/4 (HC mfl) och 1 1k rastade i Pulken 20-21/9 (CCT, GRFL mfl).
Kommentar: Detta var det elfte och tolfte fyndet i vårt område. Sedan tidigare finns det endast 2 vårfynd och resterande är höststräckande fåglar 31/8-8/10.

Ängshök
Efter att ha saknat något revir i området 2013 var ett par på plats 2014 och paret genomförde en lyckad häckning i i ett vårsått vetefält och 4 ungar ringmärktes i juli. Minst 2 av ungarna sågs senare under säsongen och ungarna hann bli flygga innan fältet skördades. (HC, Patrik Olofsson mfl).
Utöver det häckande paret gjordes två vår/sommarfynd: 1 hona Tosteberga ängar 30/5 (HC) och 1 2k Herculesdammarna 30/5 (Mikael Svensson).
Höstfynd: 1 1k Håslövs ängar 11/8 (JLR) och 1 1k str SV Gälltofta (THL).
Kommentar: Roligt att ett häckande par åter lyckades genomföra en häckning i området. Observationerna på sträck både vår och höst var ovanligt fåtaliga.

Sparvhök
Större sträcksiffror: Rinkaby skjutfält 18 ex 27/8 (JLR), 15 ex 26/9 (HC, JLR) och 39 ex 27/9 (GRFL).

Ormvråk
Inga tvåsiffriga sträcksiffror har noterats vilket är lite underligt. Arten borde ses i större antal under sträckräkning i sept/okt.

Fjällvråk
Vinter/vår: Under perioden jan-mars fanns det övervintrande fåglar på ganska många lokaler. Uppskattningsvis övervintrade ett 10-20 fåglar. Endast 4 observationer gjordes i april och vårens sista observation blev 1 ex Kristianstad 9/5 (Markus Forslund).
Höststräck: De första fåglarna dök upp i mitten av september 1 ex Kjugekull 15/9 (NWA) men september bjöd endast på få observationer. Höststräcket blev återigen uselt med högsta noteringarna 15 ex str S Isternäset 18/10 (EVA)

Kungsörn
Häckning: Båda våra kända kungsörnspar genomförde lyckade häckningar med (2+1) flygga ungar som resultat. Dubbelkullen är den första någonsin i vårt område, där båda ungarna blivit flygfärdiga (Patrik Olofsson). Tyvärr hittades en av årets ungar skadad (förgiftad?) i början av oktober. Efter en månads rehabilitering släpptes en till synes frisk och pigg örn åter fri.
Övrigt: I Skåne fanns 7 revir varav 4 par lyckades med häckningarna.

Foto: Sven Birkedal

Kungsörn

Fiskgjuse

Vårfenologi: Årets första fiskgjuse var 1 ex Ivösjön 31/3 (LNI).
Häckning: Under 2014 rapporterades det betydligt färre häckningar av fiskgjuse jämfört med 2013. Sammanlagt rapporterades 12 par som påbörjat häckning i vårt område. Fördelningen var följande: 1 par Oppmannasjön (UTO), 1 par Karpalundsdammarna (RSG mfl), 1 par Hammarsjön (Kvarnnäsviken) (RSG mfl), Ivösjön 8 par påbörjade häckning och fick ut 17 ungar (LNI) och ytterligare 3 ensamma fåglar bevakade tomma bon. Återigen fanns 1 par vid bo nära Borrestad (UJK mfl). På ytterligare några lokaler (Immeln och Raslången) gjordes enstaka observationer på potentiellt bra häckningslokaler.
Höststräck: Inga sträcksiffror ha rapporterats.
Höstfenologi: 1 ex str S Friseboda 23/10 (JLR).
Kommentar: Troligtvis finns det några par i Immeln/Raslången trots att det inte konstaterats några häckningar.

Stenfalk

Vinterfynd: Enstaka fåglar kan försöka övervintra milda vintrar och årets rapporter följer tidigare års mönster med få vinterfynd. 1 ex Tosteberga fure 4/1 (Egil Larsen) och 1 ex Söderäng 22/1 (NWA).
I likhet med föregående år så sågs det väldigt få stenfalkar även under årets sista månad. 1 ex Västra Hammaren 5-29/12 (Markus Forslund mfl) och 1 ex Håslövs ängar 6-7/12 (HC mfl).
Vårfynd: Endast ett vårfynd finns rapporterat och detta är det sämsta våruppträdande sedan 1980.
Höstfynd: Första höstobservationen var 1 ex Käringören 10/9 (HC) och 1 ex str S Nyehusen 10/9 (HWQ). Under perioden sep-nov sågs uppskattningsvis ett 30-tal fåglar, vilket nästan är identiskt med uppträdandet 2013.

Lärkfalk

Endast ett aprilfynd gjordes 2014: 1 ex str O Sånnarna 27/4 (Lars Göte Nilsson). Ibland ses större antal under våren då fåglar födosöker tillsammans vid t ex riklig förekomst av sländor. Största ansamlingen var 7 ex Herculesdammarna 11/5 (THL mfl).
De inkomna rapporterna om häckningar (2 st) avspeglar inte den häckande populationens storlek i området. Sista höstfyndet, 1 ex Östra Hammaren 19/10 (HC), är det näst senaste höstfyndet någonsin i vårt område.

Pilgrimsfalk

Jan-april: Under årets första två månader gjordes enstaka observationer på en handfull olika lokaler. Det fanns två relativt stationära falkar: 1 ad hane Åhus (vattentornet) 3/1-22/3 (JLR mfl) och 1 ad hona Isternäset/Hammarsjön 14/1-12/4 (HC mfl). Utöver dessa sågs en 2k-fågel ute vid kusten i området Landön/Nymölla 2/2-9/3 (CNN, LNI, NWA mfl)

Majfynd: 1 ad hona rastade Isternäset 11/5 (EVA).

Sommarfynd: Inga sommarfynd gjordes.

Höstfynd: Under sept-nov gjordes regelbundet fynd spridda längs kusten och runt vattenriket. Det är väldigt svårt att uppskatta antalet fåglar men under oktober/november noterades 5 1k-fåglar på sydsträck. Från 31/10-31/12 fanns den adulta falken i Åhus (vattentornet) på plats (Håkan Witzell mfl) och runt Isternäset finns regelbundna observationer 16/11-21/12 (EVA, RSG mfl).

Decemberfynd: Under årets sista månad finns det observationer från nio olika lokaler. De flesta är inte åldersbestämda men man kan väl misstänka att det flesta observationerna rör de stationära adulta fåglarna. Enda ungfågeln var 1 1k Östra Hammaren 6/12 (NWA, LNI mfl).

Vattenrall

Hårda vintrar har minskat antalet övervintrande vattenrallar.

Eftervinter: 1 ex Balsby, Råbelövssjön 4/1 (HC).

Förvinter: Under två dagar gjordes hela 5 olika fynd. Tre fynd 13/12: 1 ex Österslövshus, Råbelövssjön (HC) 1 ex Tommarp, Råbelövssjön (SSV) och 1 ex Kiaby badplats, Oppmannasjön (LNI). Två fynd 14/12: 1 ex Österslöv och 2 ex Balsby, Råbelövssjön (Carina och Jens Mattsson).

Småfläckig sumphöna

Spelande fåglar: Som mest 3 ex Åsums ängar 22/4-4/5 (JLR mfl) och 1 ex Isternäset 3-27/5 (GRFL mfl).

Kommentar: Ett normalt antal under 2000-talet. Arten hörs dock inte årligen. Troligtvis är uppträdandet väderberoende så vid ogynnsamma vindar under vårsträcket hamnar väldigt få i Skåne.

Kornknarr

Spelande fåglar: 1 ex Årröd 1/6 (EVA) och 1 ex Nosaby golfbana 4-7/6 (EAN, HC, JLR mfl).

Kommentar: Arten har minskat och de senaste 15 åren har den saknats helt 4 av åren.

Foto: Patrick Tollgren Lazarov

Vattenrall

Trana

Vårrastande: Den långvariga vintern fördröjde tranorna flera veckor 2013, men 2014 var ordningen återställd. Den första tranan observerades vid Hammarsjön 15/2 (RSG). Därefter gjordes nästan dagliga fynd på olika platser. Större antal började uppträda en vecka in i mars och ytterligare en vecka senare, den 14/3 noterades 1 385 tranor vid Pulken (EVA). Tranrastningen vid Pulken kulminerade med 6 800 tranor 27/3 (EVA) och därefter avtog antalet successivt. Den sista större noteringen gjordes 20/4 då 400 ex rastade på Hovby ängar (RSG).

Häckningar: Rapporter om tranor som visat häckningsindicier eller uppträtt enstaka eller i par under häckningstid förekommer från hela området.

Sommarflockar: Antalet översomrande ungtranor har varit förhållandevis få och största flocken utgörs av 75 ex vid Ripa 7/6 (EVA). Större antal sågs därefter först i början av augusti då sammanlagt 160 kom inflygande till Hammarsjön från nordost 4/8 (UGS).

Höstrastare: Tendensen med höstrastare under september håller i sig. Flockar mellan 205 och 400 rastande fåglar har rapporterats från Pulken, Håslövs ängar och Skottlandshus (Färlöv).

Höststräckare: Från Österäng, Kristianstad, räknades 1 910 sydsträckande tranor 23/9, varav 1 710 ex mellan 16.00-19.00 (RSG). En vecka senare rapporterades 1 500 sydsträckare från Kristianstad mellan 12.10-15.30 (Lars Emmelin). Årets sista trana iakttogs vid Klagstorp, Näsum 26/11 (Christopher Martinsen).

Strandskata

Vårfynd: Årets första obs av denna kortflyttare noterades vid Äspet redan 23/2 (Per Johansson) vilket är tidigare än normalt. Bara en handfull februarifynd har gjorts tidigare på 2000-talet. En vecka senare fanns arten även vid Tosteberga ängar och Vannebergaholmen, vilket också är något tidigare än senaste årens förstanoteringar.

Större vårflockar: 36 ex Vannebergaholmen 9/3 (Carina Mattsson) och 65 ex Landön 14/3 (HC).

Större höstflockar: 30 ex i Rigeleje 18/7 (UGS), 117 ex str S Friseboda 18/8 (GRFL) och 55 ex Äspet 18/8 (SSV). Årets sista obs var 1 ex Landön 23/9 (JLR)

Skärfläcka

Vårfynd: Skärfläckorna var tidiga och de första var 2 ex vid huvudlokalen Äspet 7/3 (EVA, THL, Thomas Rodeson). De följande veckorna sågs även några ex vid kommunens norra kustlokaler.

Häckning: I Äspet observerades som mest 60 adulta fåglar 14/6 (HWI). Dunungar sågs mellan 13/6-31/7 och största antalet årsungar var 23 ex 20/7 (EVA). På Tosteberga ängar sågs som mest 24 ex under häckningstid, men inga ungfåglar rapporterades.

Höstfynd: Inga sträckande individer är rapporterade men årets senast noterade skärfläcka är 1 ex Äspet 28/10 (Gunnar Svensson), vilket är ovanligt sent. Övriga Äspetfåglar lämnade området senast 13/9.

Mindre strandpipare

Vårfynd: Isternäset stod för årets första notering, 1 ex 1/4 (EAN).

Häckning: Under häckningstid är arten noterad på tiotalet lokaler i lämpliga biotoper som grustag och liknande. Häckning konstaterades dock enbart på Härlövs utfyllnadsområde med 1 pulli 2/7 (RSG).

Höstfynd: Höstens sista rapporterade fåglar var 1 ex både vid Äspet (Barbara och Ingo Leibiger) och 1 1k Käringören, Landön 13/9 (GRFL, PÖD).

Större strandpipare

Vårfynd: Redan 20/2 stod den första fågeln i Äspet (GRFL) och följande vecka sågs det även 3 ex Åhus kärr (CWE m fl) och 2 ex Terraviken, Landön 25/2 (LNI).

Största flockar: 60 ex Äspet 9/3 (Monica Pedersen, Marie-Louise Bárány) och 83ex Vannebergaholmen 4/6 (Peter Olsson).
Höstflockar: 114 ex Äspet 15/8 (RSG), 100 ex 20/8 (LSU) och 30/7 (August Thomasson).

Svartbent strandpipare
Vårfynd: Ett fynd gjordes av svartbent strandpipare 2014 och det gällde en hona som visade sig vid Äspet 23-26/5 (JLR mfl). Det är inte varje år vi har turen att få se denna art som inte längre häckar i landet. I Sverige gjordes totalt sex godkända fynd av arten 2014. Detta var tionde fyndet i vårt område. Förra fyndet gjordes 2005, även det i Äspet.

Fjällpipare
Vårfynd: 1ex rastade på Håslövs ängar 8/5 (CNN). Arten ses inte varje år hos oss men kan vara något förbisedd då de gärna rastar på större torrare fält som ju finns lite här och var men som kanske inte alltid besöks av skådare.

Ljungpipare
Vinterfynd: 5 ex Vanneberga 8/2 (Fredrik Ström).
Vårfynd: Sågs mellan 22/2-9/5 nästan enbart från inlandslokaler med som flest 70 ex Håslövs ängar 19/3 (JLR).
Större flockar: Sågs enbart under höststräcket med 500 ex Fjälkinge 12/10 (Lars-Erik Jönsson), 2 000 ex i Svaneholm 15/11 (UJK) och 2 500 ex på Ivö 13/12 (LNI).

Kustpipare
Vårfynd: De var få i år med 1 ex Vannebergaholmen 24/5 (HC), 3 ex på samma plats 4/6 (Peter Olsson) och två obsar från Äspet 1 ex 6/6 och 2 ex 13/6 (HWL).
Höstfynd: På höststräcket ses de mer regelbundet och så även detta år med observationer från flera kustlokaler på 1-13 ex från högsommar ända till 2/11.

Tofsvipa
Vinterfynd: 1 ex Yngsjö 20/1 (JLR), 325 ex Ivön 13/12 (LNI), 1 ex Västra Hammaren 13/12 (Carina Mattsson), 30 ex på Hovby Ängar 21/12 (RSG) och 3 ex vid Bäckaskogs slott 25/12 (UTO).
Största vårflockarna: 500 ex Håslövs ängar 23/2 (CWE m fl) och 300 Vinnö ängar 1/3 (August Thomasson).
Större höstflockar: 1 000 ex Ripa 1/9 (Lennart Persson), 1 700 ex Svaneholm 13/9 (UJK), 1 500 ex Sjögård Yngsjö (UJK), 1 700 ex Vinnö ängar 24/10 (HWQ) och 2 000 ex Svaneholm 15/11 (UJK, EVA).

Kustsnäppa
Vårfynd gjordes med 1-4 ex mellan 17/5-23/6 nästan enbart från Äspet.
Höstfynd: De första sydgående kustsnäpporna sågs 3/7 och höstens största flock var 19 ex Äspet 19/7(HWI). Årets sista fynd var 1 ex Äspet 9/11 (THL).
Inlandsfynd: Är relativt ovanliga men i år sågs 1 ex Isternäset 13/7 och 18/8 (EAN).

Sandlöpare
Vårsträcket: Arten är oftast fåtalig under vårsträcket då de kanske har bråttom till häckplatser vid Ishavet. Årets obsar från Äspet med 2 ex 29/5 (JLR mfl) och 1 ex 15/6 (THL, HC) är ett normalt antal.
Höststräcket: Under höststräcket rastade enstaka sandlöpare regelbundet i juli-augusti mestadels vid Äspet med som mest 8 ex 2/8 (JLR mfl). Höstens sista observation kom från Juleboda där 1 ex str S 5/10 (GRFL mfl).

Småsnäppa
Vårfynd: Vid Äspet fanns 1-2 ex på lokalen mellan 13/5-1/6.
Höststräck: På höststräcket sågs arten regelbundet rasta i Äspet mellan 13/7-11/10.
Större antal: Noterades först sent i augusti till början av september med som mest hela 57 ex Äspet 7/9 (Lars-Erik Jönsson).
Inlandsfynd: Enda noteringen utanför Äspet kommer från Adinals våtmark med 2 ex 30/8 (August Thomasson).

Mosnäppa
Vårfynd: Rastade sparsamt men regelbundet i små antal 28/4-19/5 på lokalerna Äspet, Adinals våtmark, Gyetorp, Isternäset och Pulken.
Höstfynd: Mellan 9/7-19/9 sågs arten regelbundet med 1-5 ex vid Äspet. Enda fynd på annan lokal var 1 ex Adinals våtmark 10/8 (JLR).

Spovsnäppa
Vårfynd: 1 ex rastade Äspet 13/5 (JLR, ARLA, mfl) och 17/5 (Rune Stenholm Jakobsen, HWI, mfl), 3 ex Vannebergaholmen 4/6 (Peter Olsson) och 3 ex Äspet 4-5/6 (Carl Jyker, Tomas Lundqvist).
Höstfynd: 13/7-14/9 rastade arten regelbundet vid Äspet med som mest 25 ex 18-19/7 (Herbert Baumann mfl). Utanför Äspet sågs enstaka fåglar på Östra Hammaren 15/7 (JLR) och 16/8 (NWA), Isternäset 18/8 (EAN), Stockaboden 23/8 (GRFL) och Käringören Landön 13/9 (GRFL, PÖD).

Skärsnäppa
Höstfynd: 1 ex Äspet 8/11 (JLR). En fåtalig gäst i området. De flesta år görs någon enstaka observation under senhöst eller vinter.

Kärrsnäppa
Vårfynd: Observationer gjordes mellan 10/3-5/6 med som mest 60 ex i Äspet 18/5 (Erik Sjögren, Emil Lundahl).
Höstfynd: Dagligen mellan 27/6-28/11 och största flock var 650 ex Äspet 19/8 (Mats Olsson). Häckning avseende rasen sydlig kärrsnäppa (Calidris alpina schinzii). 1 par fick ut en unge på Vannebergaholmen (Peter Olsson mfl). Rasen noterades även i Äspet med 1-2 ex under våren fram till 9/6 men ingen häckning kunde konstateras.
Vinterfynd: 1 ex Äspet 23/12 (HWL)

Myrsnäppa
Vårfynd: 2-3 ex rastade i Äspet 17-18/5 (Göran Arstad, HWI, GRFL mfl), 23/5 (Conny Palm mfl) och 29/5 (Magnus Glennstål).
Höstfynd: 1-3 ex rastande i Äspet regelbundet 6/7-14/9.

Brushane
Vårfynd: Årets första var 2 ex Håslövs ängar 18/3 (HC). På samma lokal noterades också största vårflocken med 65 ex 2/4 (Staffan Sundin).
Höstfynd: Observationer gjordes fram till 8/10 med som mest 70 ex Yngsjö kapell 13/9 (CNN).

Foto: Patrick Tollgren Lazarov

Kärrsnäppa

Dvärgbeckasin

Vinterfynd: 1 ex Lyngsjön 5/1 (JLR).
Vårfynd: 1 ex Herculesdammarna 30/3 (Carina Mattsson) och 1 ex Rinkaby ängar 12/4 (RSG).
Höstfynd: 2 ex Hovby ängar 16/9 (HC), 1 ex Pulken 30/9 (CCT), 1 ex Lyngsjön 18/10 (ARLA, Mona Wall) och 1 ex Östra Hammaren 19/10 (HC).

Enkelbeckasin

Vinterfynd: 1 ex Friseboda 24/1 (HWI), 1 ex Hammarspynt 26/1 (JLR), 1 ex Östra och Västra Hammaren 28-29/12 (Per Björkman mfl), 1 ex Gärds Köpinge 29/12 (LNI) och 1 ex Skräbeån 30/12 (NWA). Största vinteransamlingen var otroliga 20-21 ex Äspet 14-27/12 (HC, HWI).
Vårfynd: Första vårfyndet var 1 ex Håslövs ängar 9/3 (Gunnar Svensson).
Större flockar: 100 ex Isternäset 10/4(Rune Stenholm Jakobsen) och 110 ex Rinkaby ängar 12/4 (RSG).
Höstfynd: Arten sågs regelbundet i våra våtmarker under hela hösten, med som mest ett 30-tal fåglar på Isternäset 1/8 (Carina Mattsson) och 13/8 (EAN) och Hovby ängar 16/9 (HC).

Dubbelbeckasin

Vårfynd: 3 ex stöttes vid inventering på Isternäset 3/5 (Nils Kjellén) och troligen var det någon av dessa som senare hördes spela åtminstone fram till 5/5 (GRFL mfl). 2-3 ex hördes spela på Håslövs ängar 8/5 (HC) och 1 ex på samma lokal 14/5 (Nils Kjellén, Urban Emanuelsson).

Morkulla

Vinterfynd: 1ex Hammarslund 25/1-1/2 (EAN mfl), 2 ex Ivetofta 31/1 (LNI), 1ex Äspet 1/2 (THL) och 1ex 29/12 Hammarslund (RSG).
Vårfynd: En tidigt spelande fågel noterades i Bjärlöv 4/3 (EVA).

Rödspov

Årsförsta var 2 ex på Håslövs ängar 20/3 (Margaretha Carlemalm) som ökat till 9 ex 21/3 (Adrian Nilsson mfl) då även 6 ex sågs på Isternäset (ARLA).
Simultanräkningen i Vattenriket 12/4 (HC mfl) gav endast 14 ex fördelade på 8 ex Isternäset, 5 ex Håslövs ängar och 1 ex Adinals våtmark, dvs en ännu sämre siffra än fjolårets. Möjligtvis anlände nya fåglar ännu i mitten av månaden. Tre dagar senare sågs nämligen hela 12 ex

Foto: Gith Hanzon

Morkulla

på Håslövs ängar och minst 5 ex på Isternäset (HC), summa 17 rödspovar (vilket precis motsvarar 2013 års totalsiffra).
Flera april-junifynd antyder att tre-fyra par kan ha häckat på Isternäset (max 8 ex upprörd, varnande 17/6, RSG). Ett par dröjde sig kvar på lokalen till 13/7. Årets häckfågelinventering på Håslövs ängar fann 5 hanar, varav 2 saknade hona (Nils Kjellén), vilket motsvarar 3 häckande par; varnande adulta indikerar att ungar kläcktes fram även här, men dessvärre föreligger inga rapporter om flygga ungar från Vattenriket 2014.
Adinals våtmark erbjöd goda födosöksmöjligheter för 2 ex 15/4, 4 ex 16/4 och 2 ex 29/4 (August Thomasson mfl) men därefter var det tomt på lokalen. Andra lokaler med vårfynd i Kristianstadstrakten var Pulken 3 ex 30/3, HWI mfl), Äspet 2 ex 6/4 (JLR) och Fredriksdalsviken 1 ex 17-18/5 (CNN mfl).
Endast två höstfynd: 1 ex Miklagård 21/9 (LNI) och 1 födosökande Isternäset 15/10 (HC). Båda dessa sena fynd borde rimligtvis gälla rasen islandica.

Myrspov

Vårfynd: Inga större flockar sågs under våren. Enstaka individer rastande mellan 24-31/5 vid Äspet.
Höstfynd: 18/7-8/10 sågs fåglar på flera kustlokaler med som mest 28 ex Äspet 13/8 (JWE). Sista observation var 1 ex Miklagård 8/10 (LNI).
Inlandsfynd: 1 ex rastade på Isternäset 13/8 (EAN).

Småspov

Vårfynd: Ett tiotal observationer från både inland och kust mellan 18/4-9/6 med som mest 6 ex Sjögård, Yngsjö, 18/4 (HWI).
Höstfynd: Rastande och sträckande individer sågs enbart vid kustlokaler till och med 23/8. Största antal var 18 ex str S Juleboda 6/7 (UGS).

Storspov

Vinterfynd: 1 ex Landön 26/1 (CNN), 2 ex Västra Hammaren fram till 1-21/12 (CNN mfl). Tidiga vårfynd: 1 ex Landön 18/2 (UTO) och 1 ex Håslövs ängar 24/2 (THL).
Häckning: Häckningskriterier har rapporterats från 8-10 lokaler men inga ungar har setts. Den verkliga häckande populationen är betydligt större.

Drillsnäppa

Vårfynd: En tidig individ sågs på Isternäset 15/4 (POK).
Höst: Som mest sågs 18 ex Äspet 2/8 (Kicki Westman mfl) och årets sista var 1ex Isternäset 28/9 (EVA).

Fläckdrillsnäppa

Ny art för kommunen som upptäcktes på Östra Hammaren under eftermiddagen 25/11 (LNI) och stannade kvar i samma område året ut. En nordamerikansk art med mindre än tio fynd i Sverige. Detta var första fyndet för Skåne.

Skogssnäppa

Vårfynd: Första observation för året var 1 ex Bökestad 22/3 (UTO).
Häckning: Inga konstaterade häckningar och arten är endast rapporterad från en potentiell häcklokal vid Ekestad. Rapporteringen avspeglar inte den verkliga häckande populationen. Höstfynd: Ett ovanligt sent fynd var 1 ex Äspet 19/9 (Christer Wendeler).

Svartsnäppa

Vårfynd: Första observationen var 1 ex Adinals våtmark 6/4 (Sture Persson). Smärre antal rastare sågs sedan på åtskilliga lokaler fram till 18/5.
Höstfynd: De tidigt sydsträckande honorna sågs tidigt i juni och arten sågs sedan sparsamt men regelbundet bl.a på Isternäset, Adinals våtmark, Pulken och Äspet fram till sista observationen av 1 ex Äspet 25/9 (JLR).

Gluttsnäppa
Vårfynd: Två tidiga fynd gjordes. 4 ex str N Friseboda 31/3 (Nils Andersson) och 1 ex Håslövs ängar 6/4 (Patric Wihlstrand, Johan Lenell). Arten observerades sedan regelbundet på kända våtmarkslokaler mellan 15/4-16/5.
Höstfynd: Noterades på många håll från midsommar och framåt. Flockar på tiotalet fåglar sågs under juli i Äspet, Adinal och Pulken. Årets sista observation var 1 ex Terraviken 21/9 (LNI).

Grönbena
Vårfynd: Årets första observation på denna genomflyttare var 2 ex Herculesdammarna 19/4 (Thomas Wallin, Carina Palm).
Höstfynd: Arten observerades i de flesta våtmarker från midsommar till slutet av augusti. Största rapporterade flock var minst 130 ex Äspet 30/7 (Tobias Ljungqvist). Sista grönbenan var 1 ex Äspet 14/9 (HWI).

Rödbena
Vårfynd: En extremtidig individ hördes på Vinnö ängar 1/3 (August Thomasson). Från 21/3 började de ses mer frekvent från kända våtmarkslokaler. Största ansamling var 35 ex Äspet 12/4 (Erik Sjögren).
Häckning: Under häckningstid rapporterades arten från ca tio lokaler, men i små antal och dunungar sågs enbart i Äspet och på Isternäset.
Höstfynd: Största antal var 25 ex Äspet 13/7 (JLR). Sista individen är rapporterad från Östra Hammaren 23/9 (JLR).

Roskarl
Enbart observationer från Äspet detta år, både vår och höst.
Vårfynd gjordes på lokalen vid sex tillfällen mellan 3/5-24/5 med som mest 3 ex 18/5 (GRFL mfl).
Höstfynd: Enstaka rastande fåglar sågs vid åtta tillfällen mellan 3/7-27/8.

Smalnäbbad simsnäppa
Vårfynd: 1 ex Äspet 29-31/5 (August Thomasson, Carina Mattsson, mfl) och på samma lokal 1 ex 12-15/6 (Ewert Nilsson, Gustav Knall mfl).
Höstfynd: Rastande fåglar sågs i Äspet 13/8-21/9 med som mest 4 ex 2/9 (Bernth Andersson, Inger Ek Andersson).

Brednäbbad simsnäppa
Höstfynd: 1 ex Äspet 9-11/11 (BSV,CNN, Bengt Nordin, GRFL mfl). Detta var det sjunde godkända fyndet för kommunen av denna högarktiska art som inte setts hos oss sedan hösten 2011. Tidigare fynd är gjorda mellan oktober och december.

Bredstjärtad labb
Hösten 2014 går till fågelhistorien under rubriken ”Labbfrossa”. Uppenbarligen hade den bredstjärtad labben en makalös häckningssäsong i Arktis. Årets första sydsträckare var 6 1k Friseboda 1/10 (EVA, JLR). Fåglar sågs sedan i varierande antal under hela oktober och november. De största antalen sågs vid Friseboda och dagar med fler än 25 ex var: 70 ex 7/10 (JLR, LSU), 29 ex 15/10 (JLR), 27 ex 16/10 (JLR, Lars-Göte Nilsson) och 75 ex 23/10 (JLR, CCT).
Totalantalet är omöjligt att bedöma då labbarna snurrade runt en hel del i Hanöbukten. Att det totala antalet som passerat vårt område räknas i hundratal speglas av den högsta stäcksiffran från Simrishamn där hela 327 ex str S 22/10. Något liknande har inte registrerats i modern tid. Innan 2014 var den högsta rapporterade dagsiffran 10 ex Juleboda 28/10 2005.
Den sista observationen blev 1 ex Juleboda 30/11 (GRFL). Enstaka adulta fåglar observerades under hösten men den absoluta majoriteten av alla observationer utgjordes av 1 K-fåglar.

Kustlabb
Vårobservationer: 1 ex Äspet 9/5 (JLR), 1 ex Friseboda 11/5 (Fredrik Spak) och 1 ex Juleboda 27/5 (Magnus Glennstål)
Sommarobservationer: 1-3 ex Äspet - Frise-

Foto: Jan Linder

Bredstjärtad labb

boda 5-20/7 (JWE, THL, RSG mfl).
Höstobservationer: Efter total avsaknad av fynd under nästan hela augusti registrerades nytt dagsbästa i vårt område med minst 50 ex Juleboda 31/8 (GRFL). Enda jämförbara tillfälle är 31 sträckande ex 1/9 2008. Under september registrerades ytterligare 4 dagar med mindre antal och 4 dagar i början av oktober. Sista observationen var 15 ex str S Friseboda 7/10 (JLR mfl).
Kommentar: Cirka 110 olika individer sågs under hösten. Detta överträffar normalantalet som ligger kring 25 ex med råge. 15 ex är det högsta antal som registrerats i oktober under en dag. De uppträdde i samband med det extrema sträcket av bredstjärtade labbar.

Fjällabb

Även antalet fjällabbar, samtliga ungfåglar, uppträdde rekordartat under höststräcket. I Juleboda gjordes följande observationer: 1 ex str S 30/8 (GRFL), 1 ex str S 31/8 (GRFL), max 4 ex 14-16/9 (GRFL, CNN), och 4 ex str S 5/10 (GRFL, PÖD). Årets sista observation var 2 ex 7/10 Friseboda CCT, JLR). Minst 12 ex är rapporterade från slutet av augusti fram till början av oktober.
Kommentar: Antalet rapporterade och godkända fjällabbobservationer har ökat under de senaste åren. Högsta antal tidigare är 10 ex 2011.

Svarthuvad mås

1 3K Trolle -Ljungby 18/5 (Hans Larsson, GRFL, Ulf Sjölin).
Kommentar: Fynd finns även från 2007, 2008 och 2010. Det är dock förvånande få observationer då arten sen 2010 häckar eller gör årliga häckningsförsök i en skrattmåskoloni på Falkaholmen utanför Sölvesborg.

Dvärgmås

Vinterfynd: Dessa var rekordmånga. Som mest sågs hela 22 ex Nyagrop 1/2 (JLR).
Höstfynd: En sträcktopp inträffade under inledningen av oktober med 210 ex Juleboda 5/10 (GRFL, PÖD). Totalt sträckte minst 563 ex under sept-dec. Detta är ett lågt antal i förhållande till 2013 då 1 397 ex sträckte under motsvarande period.

Skrattmås

Häckningar: Vid totalinventeringen 2012 bekräftades kräftgången hos arten. Från enskilda kolonier på 4 000-5 000 par under senare delen av 1900-talet till totalt cirka 250 par under 2012. Hur gick det då under 2014? Någon häckning kom överhuvudtaget inte till stånd på den tidigare största kolonin på Bodaskäret i Tosteberga. Följande häckningar finns rapporterade: Trueskär cirka 30 par 30/4 (NWA), Tosteberga ängar cirka 15 par (NWA), Noviadammen, Karpalund minst 20 par (CNN) och Äspet 2 - 3par 14/6 (HWI). Det enda positiva är att kolonin i Noviadammen ökade betydligt, från 6 bon till minst 20 bon. Häckningsresultaten kan inte med bästa vilja beskrivas som positiva. Totalt således cirka 65 par mot 146 par under 2013.

Kommentar: Läget är således näst intill kritiskt för en art som genom sitt häckningsbeteende ger möjlighet för andra arter att häcka framgångsrikt.

Silltrut

Häckningar: Tyvärr minskar silltruten ytterligare. Med säkerhet har endast 2 par på Klinten respektive Brödjeholmen noteras (NWA). Detta är en halvering från de cirka 8 par som noterats under de senaste åren. 1980 häckade 670 par i skärgården.

2 silltrutar med intermedius-karaktär sågs i Äspet 18/5 (Joakim Setterlund).

Kaspisk trut

Endast sensommar- och höstfynd finns.

Höstfynd: Cirka 15 ungfåglar finns rapporterade under hösten. Övriga rapporter avser 2 ad och 1 2K-fågel. De adulta som sågs var 1 ex Juleboda 15/10 (GRFL, PÖD) och 1 ex 4K Åhus kärr 28/11 (Jörgen Bernsmo).

Kommentarer: Rapporteringen speglar en något högre förekomst än de senaste åren. Det är inte möjligt att avgöra om detta beror på flitiga rapportörer eller ökat antal.

Medelhavstrut

Ett fynd finns av denna svårbestämda art. 1 ad rastade på stranden vid Stockaboden 20/8 där den fotograferades (RSG).

De första godkända fynden från vårt område är från 2010 resp 2011.

Foto: Greger Flyckt

Kaspisk trut

Tretåig mås

Vinterfynd: 1 ex 2K Friseboda 19-24/1 (JLR, HWI, THL). Vinterfynd är ovanliga men förekommer.
Höststräck: 1 1K Äspet 9/11 (JLR), 5 ex str S, 2 ad och 3 1K, Juleboda 9/11 (GRFL), 1 1K str S Juleboda 15/11 (GRFL) och 1 1K str S Friseboda 18/11 (NWA).
Kommentar: 8 ex under höststräcket är lite fler än normalt men inte i närheten av massuppträdandet under hösten 2012 då mer än 40 ex sågs.

Skräntärna

Häckningar: Det trogna gamla paret, för det är förmodligen samma fåglar, återvände till Trueskär. Paret hade två ägg i boet. Men för en gång skull tycks de inte förmått att stå emot predationen utan misslyckas sorgligt nog med sin häckning (NWA). Tyvärr häckade heller inga skräntärnor på Gruarna eller Rustningsskär där arten häckat tidigare år.

Kentsk tärna

Häckningar: Någon häckning skedde inte 2014. Det fanns inga stora stabila skrattmåskolonier kvar som kunde erbjuda arten skydd. Däremot fanns i Blekinge på Falkaholmen utanför Sölvesborg en stor skrattmåskoloni. Här häckade hela 160 par, dessutom framgångsrikt.
Rastande: I Äspet rastade som vanligt många kentska tärnor under högsommaren. Upp till 170 ex, ad och juv, 6/7 (Svante Söderholm, Elisabeth Sturesson). En del rapportörer drar slutsatsen att dessa häckat här men så är ej fallet. Så snart de kentska tärnorna i närområdet, numera Blekinge, blivit flygga placerar föräldrafåglarna sin avkomma i Äspet.

Rosentärna

Ett sensationellt förstafynd för vårt område. 1 ex Äspet 4/6 (BSV). Rosentärnan hade först setts i Vitemölla och Simrishamn 2-3/6. Björn Svärd upptäckte och fotograferade tärnan på kvällen den 4/6 innan dimman rullade in över Äspet. Fyndet är det andra i Sverige. Förra gången det begav sig var 1949 i Vänern.

Silvertärna

Häckning: Inledningsvis såg det bra ut i kolonin på Trueskär där mellan 5 och 10 par silvertärna ingick i kolonin. Därutöver valde 6 par att gå till häckning på en annan del av holmen. Totalt fanns på Trueskär alltså 11-16 par. Tyvärr gick det illa, mest på grund av predation (NWA). De 5 par som häckade i tärnkolonin på Åldermansskäret, Tosteberga ängar gick ett annat öde till mötes. Bona trampades sönder av nötkreatur på den trånga ön (Patrik Olofsson). Därutöver gjorde minst 2 par häckningsförsök i Äspet (LNI mfl). Utöver dessa finns inga bekräftade häckningar, vilket snarast beror på bristande rapportering.

Fisktärna

Kusthäckningar: På Trueskär fanns 30-35 par. Inledningsvis såg tärnhäckningarna på den för ändamålet iordningställda strandremsan bra ut. Efterhand minskade tyvärr omfånget på kolonin och i början av juli återstod endast en handfull halvvuxna tärnungar (NWA). Minst 10 par gick till häckning på Åldermansskäret, Tosteberga ängar. Häckningarna misslyckades då de blev söndertrampade av kreatur (Patrik Olofsson). Minst 3 par gjorde häckningsförsök i Äspet (THL mfl). Från övriga kustlokaler saknas tillförlitliga rapporter.
Inlandshäckningar: Från följande lokaler finns rapporter med häckningskriterier: Arkelstorp, Hercules dammar och Skogsäng Nöbbelöv. Antalet rapporterade par speglar inte den faktiska populationen.
Sträck: 400 ex str S Äspet 21/8 (RSG)

Småtärna

Häckning: Minst 8 par gick till häckning i Äspet (HC mfl). Framgången var skral men 2 knappt flygga ungar sågs 21/7 (Ragnar Hall). Från ytterligare en lokal rapporterades häckande fåglar. På Åldermansskäret, Tosteberga

Foto: Linda Niklasson

Svarttärna

ängar försökte 5-6 par häcka (RSG). Detta spolierades, liksom för övriga häckfåglar på Äldermasskäret, av kreaturen.

Svarttärna

Häckning:17 par häckade i Hercules dammar och 12 ungar blev flygga (Patrik Olofsson). Det kunde ha gått ännu bättre men dåligt väder under kläckningsperioden påverkade ägg/ungar negativt. Ändå lyckades fåglarna klart bättre än 2013 då häckningen misslyckades.
Möjligen gjorde några par någon form av häckningsförsök vid Fredriksdalsviken. Men detta övergavs på ett tidigt stadium.

Vitvingad tärna

Det blev ett invasionsartat inflöde av vitvingade tärnor från 16/5 och framåt. 16 ex Hercules dammar 16/5 (LNI), 51 ex Fredriksdalsviken, Aludden, Åby ängar 17/5 (August Thomasson, RSG mfl) osv. de kommande dagarna. Vi får gå tillbaka till 1996 för att hitta ett likande vårsträck över Sydsverige.
Häckning: Diverse uppvaktningsbeteenden resulterade i att ett par gick till häckning med 3 ägg i boet i Fredriksdalsviken 3/6 (RSG). Detta är förmodligen det första häckningsfyndet i landet. Tyvärr klarade inte det ensamma paret häckningsbestyren utan boet lämnades.
Under början av juni sågs dessutom som mest 8 ex vid Adinal 5/6 (Lars-Göte Nilsson mfl) och 1 ex Karpalunds dammar 8/6 (Peter Öhrström). Därefter sågs inga fler vitvingade tärnor.

Sillgrissla

Vinterfynd: 1 ex Nyagrop 2/2 (THL)
Höstfynd: Totalt 7 ex noterades, samtliga från Juleboda. 1 ex 20/9 (UJK), 1 ex 5/10 (GRFL, PÖD), 2 ex 18/10 (GRFL) och 3 ex 9/11 (GRFL).
Kommentar: Totalt 8 ex är inget anmärkningsvärt utan ligger snarare under medelvärdet som är cirka 10 ex/år.

Tordmule

Vinterfynd: 1 ex Nyagrop (THL, Sara och Sven Birkedal) 2/2, 1 ex Friseboda 22/2 (POK) och 1 ex Äspet 22/2 (BSV mfl).
Övriga fynd: Utgörs av totalt 22ex med tyngdpunkten under hösten.
Kommentar: Fynden av tordmule ökar i vårt

område. Arten har ökat betydligt i Östersjön under senare år.

Tobisgrissla
Vinterfynd: 1 ex Friseboda 3/1 (Ola Bondesson).
Höstfynd: 1 ex Juleboda 5/10 (THL), 1 ex Rigeleje 25/10 (UGS) och 2 ex Juleboda 9/11 (GRFL).
Kommentarer: Bortser man från sjögående expeditioner så brukar antalet ligga kring 4 ex årligen. Således var förekomsten av tobisgrissla tämligen normal.

Skogsduva
Vinterfynd: Som mest rapporterades 190 ex Härnestad 1/1 (GRFL). Detta tyder på att åtskilliga skogsduvor fann omständigheterna för övervintring goda.

Turkduva
Efter att rapporteringen av turkduveflockar gått ner under 2013 inkom flera rapporter med flockar över 50 ex 2014. Som mest rapporterades 75 ex Lillö kungsgård 9/11 (Peter Öhrström).

Berguv
Två häckningar i området, varav åtminstone den ena var framgångsrik och gav 2 ungar. På ytterligare en tidigare häcklokal fanns minst en revirhävdande uv. Dessutom uppehöll sig en uv på en ny kustnära lokal under vårvintern.

Sparvuggla
Efter invasionen 2011/2012 är fynden av sparvuggla fortfarande mycket sparsamma och inga uppgifter om häckning föreligger.
Enda fynden under året utgörs av 1 sj 9 och 14/2 Filkesboda (UTO, UJK) och 1 sj 3 km norr om Vånga 10/3 (HC).

Kattuggla
Den vikande rapporttrenden fortsätter tyvärr för kattugglan. Om det är kalla vintrar som är orsak, så har i vart fall inte fjolårets milda vinter satt några positiva spår. Under 2014 rapporterades kattugglan från 29 lokaler, vilket kan jämföras med 36 lokaler 2013 och 40 lokaler 2012. Toppåret 2009 rapporterades kattugglan från 60 (!) lokaler. Har vi kanske blivit dåliga på att rapportera ropande kattugglor eller visar minskningen av rapporter en verklig minskning?

Hornuggla
Hornugglebeståndet fortsätter sin berg- och dalbana. Från den riktiga bottennoteringen 2013 med häckningsindikation på bara tre lokaler har spelande fåglar (en lokal) eller mattiggande ungar (10 lokaler) noterats på sammanlagt 11 lokaler under 2014. Man glömmer snabbt och det kan vara värt att påminna om att den rapporterades med häckningsindikation från inte mindre än 40 lokaler 2010.

Jorduggla
Övervintrande, jan-feb: 1ex Vinnö ängar 23/1 (HWQ), 1ex Kavrö 1/2 (Kurt Agerskov).
Under vårflyttningen: 1 ex Herculesdammarna 29/3 (Lars Vestergren) och möjligen samma fågel Håslövs ängar samma dag (Kristoffer Alp). 1 ex Håslövs ängar 2/5 (Eva Edmert) och 1 ex Isternäset 4/5 (THL, ARLA).
Sommarfynd: saknas
Under höstflyttningen: totalt 7 syd- eller sydväststräckande exemplar vid Sånnarna (1), Friseboda (2) och Juleboda (3) under perioden 27/9-18/10 (BSV, EVA, HC, GRFL, PÖD).
Övervintrande: 1 ex Villands Nygård 26/12 (Arvid Landgren)

Pärluggla
Årets enda fynd utgörs av resterna av en troligen sparvhöksdödad fågel på Balsberget 1/2 (GÖFL).

Nattskärra
Häckningstid: Ytterligare något fler revirhävdande nattskärror, 12 ex, rapporterade från slätt- och kustfurena under 2014 jämfört med tidigare år (2013 8 ex och 2012 6 ex). Fåglar

hördes spela vid Vittskövle, Ängagården Egeside (2), Pestbacken Gualöv (2), Bäckaskogs grustag, Juleboda, Degeberga hembygdspark, Friseboda och Fårabäck (3). Spelande nattskärror är rapporterade från två lokaler i norr (2 ex vardera vid norra delen av Vångaberget respektive Blistorp). Från Maltesholms gods marker respektive vid Stora Ry, Borrestad har 5 respektive 4 fåglar rapporterats (Richard Ottvall, UJK). Det är oklart i vilken utsträckning det rör sig om samma individer.
Höstfynd: En fågel satt i en gran vid Trollemölla, Degeberga 20/8 (LSU).

Tornseglare

Först ut 2014 var 2 ex vid Herculesdammarna 8/5 (UJK, EVA), vilket är sex dagar senare än året innan. Även då gjordes första vårfyndet vid Herculesdammarna.
Större flockar (>100): Sex rapporter om mer än 100 fåglar föreligger. 500 ex Äspet 4/6 (JLR), 175 ex Pulken, 14/6 (Peter Bryngelson, Per Johansson), 150 ex Äspet 22/6 (SSV), 400 Horna ängar 30/6 (RSG), minst 100 Isternäset 4/7 (Svante Söderholm) och 350 ex Furboda kursgård 21/7 (Ragnar Hall).

Kungsfiskare

Kungsfiskaren har uppenbarligen återhämtat sig väl efter de kalla vintrarna. Inte mindre än 77 observationer gjordes under 2014, vilket ska jämföras med 31 under 2013.
Häckning: Två sannolika häckningar har noterats, dels i en mindre å som rinner upp på Linderödsåsen, dels nära centrum i Kristianstad.

Göktyta

Fortfarande sparsam under häckningstid. Dock har Fågelklubbens uppsättning av göktyteholkar fått positivt gensvar och resulterat i två konstaterade häckningar.
Vårsträcket: Under april-maj gjordes ca 20 fynd som bedöms som rastare, vilket är i samma storleksordning som året innan. Under maj gjordes fynd som indikerar att häckning kan ha påbörjats, men vi vet inte hur det gått. Bland annat noterades två fåglar med parning strax norr om Gårrö 2/5 (HC). Vid Ängagårdsvägen, Egeside, noterades ropande göktyta vid två tillfällen under en månads tid (JWE).
Häckningstid: Vid Mosslunda hördes en ropande fågel 9/5 (HC). Efter detta sattes holkar upp, som så småningom resulterade i påbörjad ruvning och en lyckad häckning med 10 pulli ringmärkta 4/7 (Ola Svensson). I en nyuppsats holk vid Vittskölvle konstaterades ruvande fåglar och sedermera en misslyckad häckning, där 7 ungar kläckts fram och sedan dött i holken (EVA, UJK, Christer Ahlkvist). I norra delen av Vittskövle mosse, S om Egeside, konstaterades ett permanent revir 1/7 (RSG).
Höststräcket(aug-sep): Medan inte ett enda fynd gjordes förra hösten, rapporterades 8 fynd 16/8-21/9, vilket är i samma storleksordning som 2012.

Mindre hackspett

Efter återhämtningen 2012 förekommer arten åter i samma antal som under första dekaden efter millennieskiftet. Under 2014 noterades den under häckningstid (mars-juli) på 29 lokaler, jämfört med 34 under 2013, 36 under 2012 och 24 under 2011).
Två häckningar konstaterades samt en bobyggande fågel, vilket kan jämföras med noll häckningar 2013, fyra 2012 och en vardera 2010 och 2011.

Trädlärka

Från hela vår kuststräcka har sjungande trädlärkor rapporterats, samt från många inlandslokaler.
Säkerställda häckningar: 1 adult matande Maltesholm 13/5 (Karl-Anders Högberg), 3 pulli Sånnarna 11/7 (JLR).
Kommentar: De inrapporterade häckningarna speglar inte den verkliga förekomsten.

Sånglärka

Vinterfynd: 2 ex Håslövs ängar 8/1 (Fredrik

Foto: Patrick Tollgren Lazarov

Sånglärka

Ström), 30 ex Ripa 18/1 (GRFL), 40 ex Yngsjö kapell 25/1 (EAN) och 7 ex Åhus kärr 30/1 (THL). I slutet av året sågs 2-4 ex förbiflygande vid Östra och Västra hammaren 28/12 av flera skådare och 7 ex Yngsjö kapell 29/12 (RSG).
Höststräck: Den enda större ansamling som rapporterats var 400 ex rastande i majsstubbåker vid Kungagården Vanneberga 25/10 (UGS).

Backsvala

Häckning: Ca 25 par fanns i två kolonier i Horna grushåla 8/6 (EVA), ca 45 par Bäckaskogs grustag (på två platser) 14/6 (HC) och 5 ex bobyggande i jordhög Bromölla norra utfart 7/7 (LNI).
Kommentar: Häckningsförsöket i Bromölla misslyckades pga att jordhögen fylldes på med ny jord en vecka efter observationen. Visserligen får backsvalorna svårare och svårare att hitta lämpliga boplatser, men det finns helt klart kolonier på fler än de tre rapporterade platserna.

Ladusvala

Höststräck: Enda större sträcksiffra som noterats var 500 ex str SV Rinkaby skjutfält 26/9 (HC).
Höstfynd: 1 ex Tosteberga bodar 26/11 (LSU) och 1 ex Fårabäck 26/11 (Nils Kjellén), skulle eventuellt kunna röra samma fågel.

Hussvala

Stora flockar: Inga riktigt stora ansamlingar av hussvalor har rapporterats. Den störst sedda var 250 ex Herculesdammarna 13/5 (RSG).

Fältpiplärka

Årets första var 1 ex Sånnarna, Åhus 25/4 (FRY) och 2 ad i par på samma plats 28/4 (JLR).
Ingen inventering gjordes 2014 varför man inte kan jämföra mot 2013. Spontanrapporter från häckningstid maj-augusti gav följande högsta häckningskriterier (lokaler från N mot S): 1 sjungande och 1 ruvande Bäckaskogs grustag 14/6 (HC), 2 ad med 2 nyflygga 1k vid Sånnarna, Åhus 15/8 (RSG), 1 ex Kolhögarna V Åhus 28/6 (RSG), 2 ex och sång (ev ett par)

på nyrestaurerad yta i tallskogen en bit norr om Gropahålet 7/5 (HC), 3 ex varav minst 1 1k Gropahålets S sida 15/8 (NWA), 2 ad i par permanent revir Tvillingaboden, Furuboda 1/6 (POK). Vidare 1 sjungande Kumlan, V om Maglehem 14-15/5 (Pål-Axel Olsson, HC) samt 1 revirhållare Äskebjär 14/6 (Stefan Nyman).

Trädpiplärka

Inga riktigt stora sträcksiffror har noterats.
Höststräck: 100 ex str S Riviäran, Oppmannasjön 22/8 (UTO) och 121 str S Rinkaby skjutfält 21/9 (LNI).

Ängspiplärka

Vinterfynd: I januari sågs som mest 4 ex i Äspet 3-25/1 (LNI, HC, Lars-Göte Nilsson) och 7 ex Tosteberga ängar 28/1 (LNI). Under februari fanns 1-2 ex i Äspet mellan den 1-17/2 (THL, Janne Pettersson, Edvin Klein). Under december gjordes 14 observationer av 1-30 ex längs kusten, främst från Äspet och Östra/Västra hammaren, där flertalet rapporter säkert gällde samma individer. Största antalet 30 ex noterades i Äspet 31/12 (HC).
Höststräck: 200 ex str SV Rinkaby skjutfält 26/9 (HC) och 150 ex str S Rinkaby skjutfält 27/9 (GRFL).

Rödstrupig piplärka

Vårfynd: 1 ex Håslövs ängar 14/5 (Nils Kjellén).
Höstfynd: Ett 20-tal fåglar påträffades på 7 olika lokaler under sista halvan av september. Först ut var 1 ex 12/9 Landön (Leif Thörne) och 4 ex Äspet (GRFL). Enda övriga större ansamlingen var 3 ex Håslövs ängar 19/9 (Christer Wendeler).

Skärpiplärka

Vinterfynd: 2 ex födosökte i tången mellan is och snövallar i bitande vind tillsammans med ängspiplärkor på Tosteberga ängar 28/1 (LNI).
Vårfynd: 1 ex str NO Käringören 9/3 (HC), 1 ex Adinals våtmark 10/3 (August Thomasson), 1 ex Äspet 3-5/4 (THL, GRFL).
Höstfynd: 2 ex Käringören 16/9 (NWA), 1 ex Trueskär 20/9 (NWA), 3 ex Östra hammaren 23/9 (JLR), 1 ex Käringören 26/9 (HC), 1 ex Äspet 24/10 (UGS), 1 ex Östra hammaren

Foto: Jan Linder

Trädpiplärka

29/10 (GRFL), 1 ex Östra hammaren 2/11 (LNI) och 1 ex Västra hammaren 29-30/11 (Calle Ljungberg, Patrik Sandgren).

Gulärla

Vårfynd: Årets första gulärla var 1 ex Åladammen 17/4 (NWA). Därefter sågs rastande och förbiflygande på många olika lokaler med som mest 8 ex Adinal herrgård 30/4 (CNN).
Av den nordliga rasen Thunbergii gjordes fyra fynd under året: 15 ex Adinal herrgård 2/5 (HC), 20 ex Adinal våtmark 13/5 (August Thomasson), 15 ex str N Rinkaby ängar 17/5 (RSG) och 1 ex Balsby 29/8 (CNN).
Höststräck: Under höstflytten noterades som mest 250 ex Rinkaby skjutfält 24/8 (JLR).

Forsärla

Vinterfynd: 1 ex reningsverket Tollarp 12/1 (UJK).
Häckning: Säkra häckningar har rapporterats från Lindemölla Linderöd (UJK), Torsebro (THL), Bockeboda Djurhagsvägen (Rune Stenholm Jakobsen) och Forsakar (HWI, Örjan Sjögren).
Möjliga häckningar: Skättilljunga Vramsån (UJK), Gaddaröd (LSU), Blåherremölla (NWA) och Mörkavad Degeberga (UGS).
Kommentar: Återigen ett år med ett fåtal rapporterade häckningar. Den häckande populationen forsärlor i vårt område är betydligt större och det låga antalet beror på bristande rapportering från lämpliga häckningsbiotoper.

Sädesärla

Vinterfynd: I december sågs rastande och förbiflygande sädesärlor med 1-2 ex vid följande lokaler, Nosaby golfbana (EAN), Fårabäck (JLR, Richard Bergendahl mfl) och Östra Hammaren (JLR, mfl). Mellan 1-31/12 sågs också 1-2 ex i Äspet (RSG, GRFL, JLR mfl).

Sidensvans

Inga riktigt stora flockar har inrapporterats någon gång under 2014, vilket troligtvis beror på att födotillgången har varit tillräcklig norröver.
Stora flockar: De största flockarna var 80 ex Nosaby golfbana 23/1 (RSG) och 75 ex Arkelstorp 31/10 (UTO).

Strömstare

Vinterfynd: Övervintrande fåglar har noterats vid följande lokaler, Gärds Köpinge, Torsebro, Gaddaröd, Bromölla, Östafors, Tollarp och Brotorpet vid Immeln. Sista vårfyndet utöver det häckande paret var 2 ex Bäcklunda Vramsån 22/3 (UJK).
Häckning: Lyckad häckning har konstaterats vid Forsakar där 3 ungar sågs i maj (CNN, UGS, HWI mfl).
Kommentar: En häckning är normalt för vårt område. Antalet vinterfynd beror helt och hållet på hur pass mycket vinter det blir.

Järnsparv

Vinterfynd: 2 ex i grustag V Sjödala 2/1 (HC), 3 ex Österslövshus 19/1 (HC), 1 ex Naturum 25/1 (EAN), 1 ex Landön 9/2 (Mikael Jönsson) och 1 ex Friseboda 22/2 (Christer Wendeler). Under årets sista månad gjordes följande observationer, 1 ex Härlövs ängar 13/12 (Carina Mattsson, Jens Mattsson), 1 ex Engelska vägen Hammarslund 14/12 (JLR), 1 ex Norra Björket Kristianstad 17/12 (EAN), 1 ex Hammarslund 26/12 (JLR), 1 ex Balsby 29/12 (CNN) och 1 ex Skräbeåns mynning 30/12 (NWA).

Blåhake

Årets fynd av blåhake blev magert. Endast en observation på våren, 1 ex Ekestad 17/5 (SSV), och en på hösten, 1 ex Landön 16/9 (POK).

Svart rödstjärt

Vinterfynd: 1 ex sågs helt kort rasta i Arkelstorp 18/2 (UTO). I december sågs 1-2 ex (honfärgade) i Äspet 9–29/12 (LNI, LSU, RSG mfl) vid den södra hamnpiren.
Häckning: Säker häckning har konstaterats vid Allöverket 11/5 (CNN), Lokstallarna Kristianstad 29/5 (EVA) och Lillö kungsgård 6/6 (EVA).

Från följande lokaler har häckningsindikationer noterats: Hammar skola, Karpalunds-dammarna, Lille backe Fjälkinge och Hedentorpsvägen Kristianstad.
Kommentar: Antalet rapporterade häckningar speglar inte verkligheten. Arten behöver inventeras för att visa den verkliga populationen då arten häckar i hamnar, industritomter och inne i städer.

Ringtrast

Vårfynd: 1 ex (hane) Landön 10/4 (LNI), 1 ex (hane) Gropahålet 15/4 (THL, NWA, JLR), 1 ex (hane) Everöd 18/4 (Tommy Åkerlund gm HC) och 1 ex (hane) Härlövs ängar 7/5 (EVA, Stig Sturesson).
Höstfynd: 1 ex (hane) Sommarlust 19/10 (Carina Mattsson) och 1 ex Näsby fält 20/10 (HC).
Kommentar: Som vanligt görs de flesta fynden under vårsträcket och årets antal (6 ex) får betraktas som normalt till skillnad mot 2013 då det sågs inte mindre än 23 olika individer totalt.

Björktrast

Stora flockar: I början på året sågs några större ansamlingar: 600 ex Österslövshus 2/1 (HC), 400 ex Pulken 11/1 (GRFL) och 400 ex Köpinge ängar 9/2 (GRFL). Under december rörde sig de största flockarna runt fruktodlingarna med 400 ex vid Österslövshus 26/12 (HC) som mest.

Taltrast

Vinterfynd: Tre fynd av taltrast gjordes under december, 1 ex Äspet som sågs 7–29/12 (GRFL, JLR, RSG), 1 ex Österslövshus 14/12 (HC) och 1 ex Västra hammaren 28/12 (Joakim Johansson, Anders Carlberg, Håkan Persson).

Rödvingetrast

Vinterfynd: Under årets två första månader sågs arten på fem olika lokaler, 1 ex Österslövshus 4/1 (HC), 1 ex Kristianstad CSK 12/1 (Niklas Jeppsson), 1 ex Friseboda 13/1 (JLR), 1 ex Bromölla (kraschat mot fönsterruta) 25/1 (Jonas Engzell) och 1 ex Hammarslund 1/2 (Kurt Agerskov).
Decemberfynd: 1-10 ex uppehöll sig vid Österslövshus 7-28/12 (HC, RSG), 1 ex Näsby fält 3/12 (Torgny Reinholdsson), 5 ex Naturum 3/12 (Ulf Andersson), 1 ex Lerduvedungen 8/12 (EAN), 1 ex Nosaby golfbana 27/12 (EAN), 1 ex Utfyllnadsområdet Härlöv 28/12 (RSG), 1 ex Rinkaby skjutfält 28/12 (Mattias Kaby) och 2 ex Tosteberga ängar 28/12 (UJK).

Dubbeltrast

Vinterfynd: Årets första två månader bjöd på observationer av dubbeltrast på sju olika lokaler, 2 ex Vannebergaholmen 10/1 (THL), 2 ex Kärrfästorna 2/2 (GÖFL), 1 ex Friseboda 4-25/2 (HWI, SSV), 1 ex Yngsjö 6/2 (Kent O Andersson), 1 ex Filkesboda 10/2 (HC), 2 ex Käringören 22/2 (HC) och 2 ex Fjällmossen 25/2 (Lars Leonardson).
Stor flock: Under sträckperioden sågs 45 ex str S Yngsjö havsbad 26/10 (GRFL).
Decemberfynd: 1 ex Hammaren Rinkaby skjutfält 28/12 (Britta Svensson, Eva Åkesson, Jan-Åke Noresson) och 1 ex str SV Balsby 29/12 (CNN).

Gräshoppsångare

Sjungande fåglar: 11 ex Araslövssjön-Isternäset, 10 ex runt Hammarsjön, 1 ex Yngsjö och 7 ex Egesideområdet.
Kommentar: Arten håller sig på samma nivå som 2013 så de senaste årens minskning verkar ha stoppat upp.

Flodsångare

Sjungande fåglar: 1 ex Näsbygård 17/5-1/7 (Anders Malmström, Ola Svensson, mfl) och 2 ex 18/6 (Anders Malmström), 1 ex Herculesdammarna 20-23/5 (JLR, Bengt Åhgren mfl), 1 ex Tolebäcken 22-26/5 (JLR, Ewert Nilsson, mfl) och 1 ex 15-16/7 (UGS).
Kommentar: Det sammanlagda antalet fåglar

Foto: Linda Niklasson

Trastsångare

är 4-5 ex beroende på om man räknar den sena julifågeln vid Tolebäcken som en ny fågel. Hur som helst var det ett av de bättre åren både avseende antal individer och antal lokaler.

Kärrsångare

Sjungande fåglar: 13 ex Bromölla-Norr om Kristianstad, 21 ex Råbelövssjön- Isternäset, 8 ex runt Hammarsjön, 9 ex Egeside med omnejd och 6 ex Äspet-Maglehem.
Kommentar: Fortsätter arten att minska eller är det så att vi blivit sämre på att rapportera sjungande fåglar i vårt område?

Trastsångare

Sjungande fåglar: 1 ex Herculesdammarna 8-18/5 (THL, HC, Jan-Erik Nilsson mfl), 1 ex Adinal Herrgård 21/5 (HWQ, ARLA, JLR, mfl).
Kommentar: Det var nionde året i rad som arten noterades i vårt område.

Lundsångare

Sjungande: 1 ex Hammarspynt 21/5 (JLR)
Kommentar: En tangering av det tidigaste fyndet i vårt område. Den typiska fyndperioden ligger annars sista dagarna i maj - början av juni.

Tajgasångare

Höstfynd: 1 ex Tivoliparken 2-3/10 (Per Wedholm, HC mfl)
Kommentar: Det var det nionde fyndet hos oss sedan 1968. Första halvan av oktober dominerar fyndbilden.

Busksångare

Sjungande fåglar: 1 ex Nosaby fd golfbana 4-8/6 (EAN, GRFL mfl), 1 ex Kristianstads spårområde 8-23/6 (Gösta Peper, GRFL mfl).
Kommentar: Det var tionde och elfte fyndet i vårt område sedan 1968. Tidpunkterna var inom tidigare fyndintervall 1/6-8/7.

Höksångare

Ringmärkning: 1 ex Vittskövle mosse 14/8 (RSG).
Kommentar: Det var 16:e fyndet i vårt område. Majoriteten av fynden (10 ex) är rastare under perioden augusti till första veckan i september.

Brandkronad kungsfågel

Årets första observationer, och tillika de enda marsobservationerna, var 1 ex Tosteberga ängar 24/3 (JLR, NWA) och 2 sj hanar Trollemölla, Degeberga 28/3 (FRY). Därefter dök

Foto: Hans Cronert

Mindre flugsnappare

fåglar upp på ytterligare 10 olika lokaler under april-juni. På följande lokaler noterades sjungande fåglar under året:
1 sj Yngsjö Havsbad 6/4-25/8 (GRFL, mfl), 1 sj Trollemölla, Degeberga 6/4-4/5 (FRY, mfl), 1 sj Friseboda 10/4-22/5 (HC, mfl), 1-2 sj Äspet 12/4-4/7 (BSV mfl), 1-2 sj Rigeleje 18/4-2/5 (Fredrik Lysell, Nils Kjellén, UGS), 1 sj Lerjevallen 4/5 (Emil Andersson Fristedt), 1 sj Bäen 17/5 (UTO), 1 sj Mjönäs 17/5 (BSV), 1 ex Bockeboda 3/6 (Rune Stenholm Jakobsen), 1 ex Vittskövle sågverket 3/6 (Aron Edman) och 1 ex Gräsma,Huaröd 8/6 (Oskar Nilsson).
Häckning: Lyckade häckningar där matande fåglar eller flygga ungar setts påträffades på 3 olika lokaler. 1 par fick minst 2 kullar vid Yngsjö havsbad 6/4-25/8, 1 par Friseboda 10/4-22/5 och 1 1k sågs tillsammans med en hona Trollemölla, Degeberga 29/8 (FRY).
Med tanke på att fåglar höll permanenta revir på ytterligare två lokaler kan man kanske anta att det i alla fall gjorts häckningsförsök i Äspet och kanske även Rigeleje.
Kommentar: Minst 17 ex (pulli är inte inräknade) betyder att årets antal tangerade årsbästa från 2008. Att fynden var gjorda på minst 12 olika lokaler och att 3 häckningar konstaterades, understryker att arten är på väg att etablera sig som säker häckfågel i vårt område.

Mindre flugsnappare

Vårfynd: 1 ex Balsberget 25/5 (Örjan Fritz, Karin Hernborg) och 1 ex Äspet 25-29/5 (HC, Göran Arstad mfl).
Kommentar: Sjunde året i rad som arten noterades. Tidpunkten följde tidigare mönster väl med kortvarigt rastande och sjungande fåglar i slutet av maj

Halsbandsflugsnappare

Vårfynd: 1 hane Degeberga 26/4 (FRY, THL).
Kommentar: Detta var 12:e fyndet i vårt område. Samtliga tidigare fynd gäller vårfynd under perioden 24/4-14/5.

Skäggmes

Vinterfynd: 1 ex Herculesdammarna 9/1 (Per Fogelström), 2 ex Råbelövssjön 25/1 (GRFL, Olof Jönsson, RSG).
Vårfynd: 5 ex Herculesdammarna 5/5 (Rune Stenholm Jakobsen).
Sommarfynd: 2 ex Yngsjön 31/5 (HC), 2 ex

Egeside 10/6 (Nils Kjellén), 3 ex Herculesdammarna 6/7 (RSG), 4 ex Yngsjön 30/6 (UGS), 1 ex Åsums ängar 3/7 (RSG) och 2 ex Horna ängar 7/7 (RSG).
Höstfynd: 50 ex Herculesdammarna 4/10 (HC), 2 ex Araslövssjön 8/10 (EAN), 2 ex Yngsjön 10/10 (UJK, EVA), 2 ex Norra Åsumtornet 11/10 (UJK, EVA), 2 ex Äspet 21/10 (GÖFL), 15 ex Håslövs ängar 28/10 (Björn Alfer) och 1 ex Naturrum 4/11 (Hasse Berglund).
Vinterfynd: 2 ex Kiaby badplats 13/12 (LNI), 2 ex Herculesdammarna (NWA), 1 ex Lyngsjön 20/12 (NWA) och 2 ex Äspet 29/12 (RSG).
Häckningsfynd: 1 1k Horna Ängar 30/6 (RSG) och 2 1k Yngsjösjön 30/6 (UGS).
Kommentar: Totalt 93 ex under året motsvarade de senaste årens antal. Höstfynden dominerar vilket följer väl mönstret från de senaste åren. Flocken på 50 individer överträffades enbart av 70 ex över Harön, Hammarsjön 18/6 1992 och 60 ex över Äspet 12/10 2001. Flockarna stiger lodrätt högt upp i skyn för att oftast dala ner till utgångspunkten men ibland sträcker de vidare. Troligtvis har det häckat skäggmesar på fler lokaler än två.

Talltita

Häckningstid: 4 ex Skärsnäs-Filkesboda. 1 ex Degeberga7/4 (Torsten Wredmark), 1 ex Maltesholm 16/4 (EVA), 4 ex Egeside 17/4 (JWE), 1 ex Galoppvägen Vittskövle 18/4 (JWE)
Övriga fynd: 1 ex Gullyckekärr, Oppmanna 1/1 (UTO), 5 ex Ekestad 2/1 (HC), 2 ex Vannebergaholmen 8/1 (LNI), 1 ex Borrestad 30/8 (Anders Dahlbom), 1 ex Bockeboda 18/9 (EAN), 2 ex Rallatédalen 19/9 (Christer Wendeler), 1 ex Furuhov 20/9 (BSV), 2 ex Dala,Landön 21/10 (JLR), 4 ex Barnakälla 26/10 (LNI), 1 ex Sommarlust 28/10 (EAN), 1 ex N Björket 28/10 (RSG), 2 ex Terraviken 2/11 (LNI), 3 ex Balsberget 2/11 (GRFL) och 1 ex Ivön 13/12 (LNI).
Kommentar: 11 ex under häckningstid var något lägre än tidigare, med betydligt färre fynd i de nordliga skogarna. Det var troligen en underrapportering. Fynden från övriga året tyder för att arten håller ställningarna i vårt område.

Pungmes

Häckningsfynd: Minst 3 utflugna kullar i Karpalund, Samtliga 4 äggkullar på Lillö övergavs, 3 kullar vid Härlövsborgstornet, 18 flygga ungar från 4 kullar utfyllnadsområdet Härlöv (Olof Persson, Peter Öhrström).
Övriga fynd under häckningstid:1 ex S Lingenäset 15/5 (THL), 1 ex Herculesdammarna 17/5 (Ola Bondesson).
Höstfynd:1 ex Herculedammarna 4/10 (EVA).
Kommentar: 10 kullar var ett bra resultat. Antal flygga ungar var inte möjligt att exakt räkna men med ett medeltal på 4 ungar per kull skulle det bli ca 40 ungar. En av de honor som gjorde häckningsförsök i Karpalund identifierades som samma individ som ruvat tidigare samma säsong i Krankesjön.

Sommargylling

Sjungande fåglar: (redovisade från nordost till sydväst) 1 ex Gyetorpskärret 8/6 (Gunnar Svensson), 1 ex Vannebergaholmen 24/5 och 7/6 (HC) samt 15/7 (JLR), 1 ex Lyckeboda Tosteberga 10/6 (Gunnar Svensson), 1 ex furet SV Landön 10/5 (HC) och 1 par 15/5 (LNI), 1 ex Fårabäck 14/5 (GÖFL), 1 ex Äspet 29/5 (Magnus Glennstål), 1 ex Östra Sandar 4/7 (Rickard Ottvall), 1 ex Lyngsjö 17/6 (Anders Wånge Kjellsson), 2 ex Lillehem 26/7 (UGS), 1 ex Maglehem 25/6 (Harald Perby, Leif Runeson), 1 ex Kumlan, Maglehem 14/6 (Jörgen Sagvik), 2 ex Drakamöllan 23/5 (Ragnar Falk, Markus Forsberg), 1 ex Pulken 31/7 (JWE), 2 ex Egeside 26/5 (LNI), 1 ex galoppvägen Vittskövle 16/5 (JWE), 2 ex söder om Prästlönebostaden, Vittskövle 17/5 (Ola Bondesson), 4 ex Vittskövle mosse 1/7 (RSG)
Övriga observationer: 1 ex honfärgad 2k Horna ängar 30/6 (RSG), 1 par Sånnarna 6/6 (NWA) och 1 ex Blåherremölla 4/6 (Jan Sjöstedt).
Kommentar: Det totala antalet fåglar är svårt att uppskatta då en del fåglar säkert är rörliga

och flera lokaler benämns olika av olika observatörer. Uppskattningsvis sågs 25 ex från mer än 10 lokaler vilket är betydligt bättre än 2013.

Varfågel

Vinterfynd: Under perioden januari - februari har 17 observationer noterats. Sannolikt avser de 11 olika individer varav åtminstone 2 av dessa torde ha mer permanenta vinterrevir. 1 ex Naturum - Härlövsborg - Isternäset 13/1 - 23/2 (THL, JLR, EVA mfl) och 1 ex Håslövs ängar 2/9 och perioden ut (Fredrik Ström).

Endast enstaka obsar är noterade från övriga 9 områden. 8 av dessa gjordes på lokaler där varfågel brukar ses, 1 ex Lindkulla, Fjälkestad 4/1 (Charlotte Wigermo), 1 ex Lunden, Köpinge ängar 4/1 (ARLA, Mona Wall), 1 ex Vannebergaholmen 10/1 (THL), 1 ex Kavrö, Hammarsjön 1/2 Kurt Agerskov, Jörgen Averskov), 1 ex Balsby 21/2 (UTO), 1 ex Karsholms gods 22/2 (HC), 1 ex Gärds Köpinge 23/2 (Linda Svahn) och 1 ex Fjällmossens fågeltorn 25/2 (Lars Leonardsson, Nils Söderbom). En lite udda lokal var 1 ex Åkeboda, Nävlingeåsen 22/1 (HWQ).

Vårens sista obs var 1 ex Åsums ängar 20/4 (EVA) och det första höstfyndet var 1 ex Östra Hammaren 23/9 (JLR).

Decemberfynd: 16 noteringar från 12 lokaler gjordes under december. 2 ex Isternäset 30/11 (Carina Mattsson) kan ge en antydan om att det är mer än 1 ex i december i området Naturum - Isternäset. 1 ex Lillö kungsgård 14/12 (EVA), 1 ex Härlövs ängar 27/12 (Carina Mattsson) och 1 ex Lillö 29/12 (LNI). Även på Västra Hammaren, Rinkaby skjutfält fanns en stationär varfågel, 1 ex 3/2 (Björn Abelson) och 1 ex 20-21/12 (RSG, CNN). Två observationer är från Bromölla kommun, 1 ex Gualöv 4/12 (Ola Svensson) och 1 ex Gudahagen, Näsum 13/12 (NWA). Övriga observationer var väl spridda i Kristianstads kommun.1 ex Sjödala, Oppmannasjön 13/12 (HC), 1 ex Kälkestad, Oppmannasjön 13/12 (UTO), 1 ex Ekestad, Råbelövssjön 13/12 (SSV), 1 ex Nabben, Ivön 13/12 (LNI), 1 ex Egeside 21/12 (UJK, EVA), 1 ex Maltesholm, Tollarp, 21/12 (UJK, EVA), 1 ex Vannebergaholmen 25/12 (Hans Berggren) och 1 ex Tosteberga bodar 28/12 (Jörgen Agerskov).

Kommentar: Fyndbilden för 2014 stämmer väl med hur det har sett ut de senaste åren. Trots att varfågeln är förhållandevis lätt att få syn på då den ofta sitter högt och öppet och spanar, är det förvånansvärt få rapporter. Inte minst i januari- februari kunde man förvänta sig att fler rapporterat sina observationer då det brukar bli lite uppsving på skådandet när det är ett nytt år. Kanske beror det på att många enbart noterar första observationen och inte andra varfåglar eller obsar gjorda vid återbesök. En rikligare rapportering av framför allt fåglar man ser på samma lokal skulle kunna ge en bättre bild av hur många som faktiskt har vinterrevir.

Nötskrika

Tendens till sträckrörelse sågs i slutet av september då det rapporterades 30 ex sträckande mot sydväst Rinkaby yttre, Fårabäck 26/9 (HC, JLR).

Nötkråka

Under året gjordes sammanlagt 38 noteringar, att jämföras med fjolårets 22. Under samtliga månader utom februari finns minst en notering. Fyra av årets observationer gjordes i Bromölla kommun. Det var 1 ex Håkanryd, Grödby 25/1 (NWA), 1 ex Västanå, Näsum 24/7 (NWA), 1 ex Håkanryd, Grödby 28/9 (NWA) och 1 ex Branthallar, Bromölla 22/11 (NWA). Majoriteten av observationerna gjordes som vanligt i Kristianstads norra kommunhalva, men lite fler obsar än vanligt gjordes i södra halvan. Det var 1 ex Äskebjär, Maglehem 25/6 (Harald Perby, Leif Runeson), 1 ex Gökskan, Huaröd 17/7 (UJK), 1 ex Ilnestorpsgården, Maltesholm 23/8 (EVA), 1 ex Ilnestorp, Tollarp 27/8 (EVA), 1 ex Friseboda 10/9 (THL) och 2 ex Trollemölla, Degeberga 22/11 (GÖFL).

I den norra kommundelen skedde observatio-

Foto: Jan Linder

Nötkråka

nerna på de för nötkråka ”vanliga” platserna, Österlövshus, Ekestad, Glasbruket Bökestad, oftast enbart 1 ex i taget. Undantagen var 3 ex Arkelstorp 13/9 (UTO), 3 ex Österlövshus 26/9 (HC), 6 ex Österlövshus 26/9 (HC) och 2 ex Österlövshus 22/11 (HC).
Helhetsbedömning: Inte heller detta år kunde häckning konstateras, men nötkråkan verkar ha en stabil förekomst från området Österlöv/Ekestad och norrut.

Kaja

Mycket stora antal: Tyvärr rapporteras inte de riktigt stora ansamlingarna i och kring Kristianstad. Endast två rapporter med lite större antal inom rapportområdet har inkommit. Det är 4 000 ex Råbelövssjön, Södra delen 20/3 (SSV) och 3 000 ex Ekestad 15/10 (SSV).

Råka

Häckningar: På förekommen anledning genomfördes under 2014 en totalinventering av häckande råka i Bromölla och Kristianstads kommuner. Inventeringen är utförligt presenterad i Spoven nr 4/2014.
Sammanfattningsvis så kunde konstateras 4 kolonier med sammanlagt 83 par inne i Bromölla. I Kristianstads kommun påträffades 44 separata kolonier med sammanlagt 2 594 bon. Kolonierna var koncentrerade till Kristianstadsslätten och tätorterna. I de västra och norra skogsdominerade kommundelarna fanns inga kolonier. Resultatet visar att råkan fortsatt öka i vårt område.

Svartkråka *Corvus corone corone*

1 ex förbiflygande Rigeleje, Juleboda 23/4 (UGS).
Kommentar: Det är nu andra året i rad svartkråka rapporteras efter att ha varit ”osedd” hos oss i 10 års tid före dess. Med tanke på hur ofta den ändå rapporteras från andra håll i Sverige, torde den vara en något mer frekvent besökare hos oss än vad rapporteringarna visar.

Korp

Häckningar: Från två lokaler rapporteras konstaterade häckningar. Det är vid Åkeslund 23/3 (GRFL) och Terraviken, Landön 24/3 och 9/5 (LNI). Detta är en väldigt liten del av det häckande beståndet som borde ligga i storleksordningen 50-100 par.

Stora antal: Som mest noterades 45 ex Borrestad 8/2 (UJK, EVA), 28 ex Karsholms gods 15/11 (HC) och 44 ex Borrestad 21/12 (UJK, EVA).

Stare

Vinterfynd: Vintern 2013 noterades endast en handfull vinterfynd med sammanlagt 10 ex. För 2014 är bilden helt annorlunda, drygt 50 noteringar spridda i området, varav en hel del större flockar. Sammanlagt rör det sig säkert om mer än 200 övervintrande ex. De största flockarna var 40 ex Rörsbäckens mynning, Hammarsjön 11/1 (GRFL), 60 ex Isternäset 18/1 (EVA), 60 ex Tosteberga bodar 25/1(GRFL, RSG, Olof Jönsson), 125 ex Pulken, Egeside 8/2 (UJK, EVA), 120 ex Håslövs ängar 23/2 (Sven Birkedal, Sara Birkedal, Christer Wendeler) samt 62 ex Trolle Ljungby mosse, Vanneberga 28/2 (LNI).
Stora flockar: Hela 63 flockar med 100 ex eller fler har rapporterats. Flockar på över 1 000 ex var: 4 000 ex Pulken, Egeside 16/3 (CCT, THL), 9 000 ex Horna gård, Svarta sjö 2/4 (GRFL), 5 000 ex Isternäset 18/8 (EAN), 1 800 ex Svaneholm 13/9 (UJK), 1 000 ex Vinnö ängar 13/9 (UTO), 1 500 ex Råbelövssjön 4/10 (SSV), 2 000 ex Råbelövssjön 12/10 (SSV), 1 000 ex Miklagård, Landön 25/10 (UGS) och årets sista riktigt stora flock 2 500 ex Tosteberga 29/10 (GRFL).
Decemberfynd: Totalt 20 noteringar för månaden, de flesta avser 5 - 10 ex och företrädesvis kustlokaler. En något avvikande obs vid denna tid är 8 ex Mjönäs, Immeln 24/12 (UTO). Enda lite större flocken var 70 ex Vannebergaholmen 14/12 (Ulla B Johnsson mfl).

Gråsparv

Stora flockar: Gråsparven har, till skillnad från pilfinken, gått kraftigt tillbaka i antal. De flesta rapporterna avser ett fåtal individer, men 14 flockar med fler än 10 har rapporterats. Flest var 25 ex Östermalm, Kristianstad 13/4 (Svante Söderholm) och 30 ex Viby 27/10 (UGS).

Bofink/Bergfink

Stora flockar: Endast ett par noteringar om stora antal har gjorts. Det är 10 000 bofink str S Rinkaby yttre 26/9 (HC, JLR) och 17 000 bo-/bergfink str S samma lokal 27/9 (GRFL).

Gulhämpling

Sjungande fåglar och häckningar: Det föreligger många rapporter, men i stort sett alla utom en av de övriga avser Furuboda kursgård.

Foto: Patrick Tollgren Lazarov

Gulhämpling

Från kursgården finns rapporter under perioden 31/3-14/8. Som mest har 5 ex rapporterats 31/3 (Nils Andersson, Agnes Sollerman mfl) och 20/4 (Jörgen Bernsmo). Att lyckad häckning genomförts torde visas av att en 1k -fågel noterats 9/8 (Jonas Persson) och 14/8 (HWQ, Per Norlin).
Den andra lokalen med en stationär sjungande fågel var 1 ex Ratkegården, Åhus under perioden 20/4-15/6 (LSU, JLR, CNN mfl).
Övriga obsar var efter häckningstid, 1 ex Everöds gamla banvall 17/7 (Stefan Cherrug), 1 ex Rinkaby yttre 21/9 (LNI) och 2 ex sträckande Juleboda 28/9 (GRFL), som också blev årets sista obs.
Helhetsbedömning: Fyndbilden var likartad jämfört med föregående år. Det är endast vid kursgården som häckning säkert kunde konstateras.

Grönfink

Grönfinken är en art som det gått lite utför med under senare år. En av de troligaste orsakerna är den sjukdom, gulknopp, populationen drabbats av. Det kan avläsas tämligen tydligt genom den nationella fågelbordsräkning som genomförs i januari. Det syns även i vår rapportering där större flockar är ovanligt.
Stora flockar: 50 ex Landön 16/9 (POK) och 100 ex Ripa 27/10 (UGS).

Steglits

Vinterfynd: 13 noteringar från 12 lokaler. Som mest 60 ex Trolle Ljungby mosse 4/1 (NWA), 14 ex Vanneberga 25/1 (GRFL mfl), 22 ex Trollemöllavägen, Degeberga 26/1 (FRY) och 18 ex Tosteberga 12/2 (Björn Björnsson).
Stora flockar: De största flockarna var 60 ex Nabben, Ivön 14/9 (LNI), 80 ex Håslövs ängar 24/9 (THL), 50 ex Håslövs ängar 3/10 (Björn Alfer) och 60 ex Sånnarna, Åhus 8/11 (JLR).
Decemberfynd: Sammanlagt 16 noteringar från 6 lokaler, varav merparten av noteringarna är från Västra Hammaren, en effekt av draget på fläckdrillsnäppan. Som mest noterades där 50 ex 25/12 (Lott och Jan Ekedahl). Enda övriga noteringen var 16 ex Äspet 18/12 (HWQ).

Grönsiska

Sommarfynd: 2 ex Bäckaskog slott 10/5 (Håkan Svensson, Birgitta Davidsson), 1 ex Lerduvetornet, Näsby fält 13/6 (Peter Bryngelson, Per Johansson) och 1 ex Friseboda 6/7 (Jan Hellström, Carl Jyker).
Stora flockar: 200 ex Balsby 1/1 (CNN) och 225 ex Strandvägen, Ivetofta 6/2 (LNI). Kanske inte flockar, men väl stora antal noterades i sträcktider. Vid Rinkaby yttre sågs 700 ex str S 13/9 (GRFL, PÖD), 500 ex str S 26/9 (HC, JLR) och 540 ex 27/9 (GRFL). Högsta antalet var 1 260 ex str S Juleboda 28/9 (GRFL).

Hämpling

Vinterfynd: Inga vinterfynd gjordes.
Stora antal: De flesta noteringarna rör enstaka fåglar och relativt få av noteringarna är på fler än 10. Enda stora flocken första halvåret var 40 ex Balsby 8/4 (CNN). På hösten sågs två större flockar, 150 ex Miklagård, Landön 21/9 (LNI) och 40 ex str S Rinkaby yttre 27/9 (GRFL).
Decemberfynd: 2 ex Västra Hammaren 3/12 (Björn Abelson), så många som 35 ex Åhus kärr 13/12 (GRFL) och 4 ex Utfyllnadsområdet Härlöv 21/12 (RSG).

Vinterhämpling

Stora flockar: Från vintern - våren föreligger noteringar från 18 lokaler, de flesta rör tvåsiffriga antal. Flockar på 50 ex eller fler var: 60 ex Håslövs ängar 3/1 (HC, Adrian Nilsson), 50 ex Härnestad gård, Ripa 2/2 (HWI), 50 ex Tosteberga bodar 17/2 (SSV), 90 ex Håslövs ängar 10/3 (HC), som reducerats till 60 ex 18/3 (HC). En av de allra första höstnoteringarna avser årets största flock, 130 ex Äspet 24/10 (UGS). Vidare sågs 60 ex Håslövs ängar 27/10 (LSU), 60 ex Ripa 15/11 (CNN) och 85 ex utfyllnadsområdet, Härlöv 28/12 (RSG).

Gråsiska

Stora flockar. Under året noterades flockar

på 100 ex eller fler vid 8 tillfällen, varav 6 på vintern. Det var 100 ex Oppmanna kyrka 1/1 (UTO), 100 ex Kälkestad, Oppmannasjön 2/1 (UTO), 100 ex Landön 15/1 (LSU), 100 ex Östra Ljungby 2/2 (ARLA), 200 ex Landön 8/2 (HC) och 200 ex Köpinge ängar 9/2 (GRFL). De två höstflockarna var 200 ex Friseboda 23/10 (UTO) och 200 ex Sånnarna 8/11 (JLR).

Sommarfynd/möjliga häckningar: 18 noteringar från 8 områden, vilket avser den sydliga rasen cabaret, brunsiska. Ingen av noteringarna indikerar säker häckning, men biotoperna är utan tvekan lämpliga. 2 ex Herculesviken, Hammarsjön 1/5 (HC), 1 ex Härlövs ängar 2/5 (Ola Ejdrén, Henrik Pihlemark), 1 ex Ängagårdsvägen, Egeside 8/5 (USK, EVA), 1 ex Ekenabben 12/5 (THL), 1 ex Äspet 18/5 (GRFL), 2 ex Hammarspynt 21/5 (JLR), 1 ex Isternäset 20/6 och 4 ex samma lokal 5/7 (Svante Söderholm, Elisabeth Sturesson), 1 ex Pulken Egeside 5-7/7 (CCT), 2 ex Näsby gård, Araslövssjön 7/7 (Ola Svensson), 1 ex Äspet 21/7 (Ragnar Hall), 1 ex Yngsjö havsbad 27/7 (GRFL), 1 ex Hammarspynt 27/7 (JLR), 1 ex Nyehusen, Yngsjö 29/7 (Sigvard Svensson), 1 ex Kanalhuset, Isternäset 31/7 (UGS).

Snösiska

Återigen blev det ett år med några enstaka observationer. 1 ex Kälkestad, Oppmannasjön 2/1 och 1/2 (HC), 1 ex Yngsjö kapell 25/1 (GRFL, RSG, Olof Jönsson), 2 ex Östra Ljungby, Trolle Ljungby 2/2 (ARLA) samt 1 ex Landön 4-8/2 (HC, Johan U. Andersson).

Bändelkorsnäbb

Vi börjar bli bortskämda med obsar på bändelkorsnäbb. Detta var fjärde året i rad som bjöd på goda möjligheter att studera denna invasionsart. Första obsen blev 1 ex Yngsjö havsbad 30/7 (GRFL). Därefter 6 ex Trollemöllavägen, Degeberga 16/8 (FRY), som dagen därpå blev som mest 18 ex (FRY, HWI). Därefter sågs 1-8 ex på lokalen 18/8-4/10 (FRY mfl). Övriga observationer med mer än 1 ex var 2 ex Yngsjö havsbad 7/9 (GRFL), 5 ex Ågatan, Bromölla 21/9 (Jonas Engzell), 2 ex Norra Björket, Kristianstad 28/10 (RSG), 2 ex Balsberget 2/11 (GRFL), 2 ex Kumlan väster, Maglehem 8/11 (THL, EAN, EVA) och 2 ex Nabben, Ivön 13/12 (LNI). Obsar av enstaka individer gjordes på ytterligare 6 lokaler.

Foto: Jan Linder

Bändelkorsnäbb

Mindre korsnäbb

Allmänt uppträdande: Mindre korsnäbb är noterad samtliga månader utom maj. Strax under 90 observationer noterades med alltifrån enstaka individer till hundratals. Flockar på 100 ex eller fler var 100 ex Trollemöllavägen, Degeberga 16/8 (FRY), 100 ex Ivö Klack, Ivön 23/8 (Patrik Sandgren), 1 800 ex str S Rinkaby yttre, Fårabäck 24/8 (JLR), 120 ex str S Rinkaby yttre, Fårabäck 27/8 (JLR), 340 ex str S Rinkaby yttre, Fårabäck 21/9 (LNI) samt 500 ex str S samma lokal 26/9 (HC, JLR).

Större korsnäbb

Allmänt uppträdande: Noteringar om en stationär flock från årets början föreligger. Det är 10 ex Friseboda 26/1 - 15/2 (ARLA mfl). 3 ex Yngsjö havsbad 11/5 (GRFL) var den enda ytterligare observationen under första halvåret. Sex noteringar finns från hösten med som mest 7 ex Ågatan, Bromölla 14/9 (Jonas Engzell), 11 ex Friseboda 19/9 (FRY) och 5 ex Pallersområdet, Åhus (Sven-Ola Nilsson).
Kommentar: Större korsnäbb uppträder betydligt mer sparsamt än mindre korsnäbb. Fyndbilden stämmer väl med de närmast föregående åren.

Rosenfink

Sommarfynd: Det inkom 48 rapporter från 15-talet lokaler, vilket är något fler än 2013. Endast på tre lokaler/områden sågs eller hördes rosenfink vid flera tillfällen så att häckning kan misstänkas. 1 ex Gyetorpkärret 25/5-4/7 (Gunnar Svensson, CNN, LNI mfl), 1 ex Pulken, Egeside 9/6-31/7 (CCT, JWE, UGS mfl). Dessutom föreligger flera rapporter inom övriga Egesideområdet under perioden 17/5-8/8. De flesta observationerna är från Tolebäcken, men även Yngsjön, Ängagårdsvägen och de inre delarna av Egeside nämns. Som mest rapporteras 5 ex Egeside centrala delar 31/5 (HC) och 4 ex Tolebäck 14/6 (Peter Bryngelson, Per Johansson).
Enstaka observationer gjordes på följande lokaler. 1 ex Landön 19/5 (Leon Andersson, Ingrid Widén) och 1 ex samma lokal 24/5 (HC), 1 ex Herculesdammarna 22/5 (THL, LNI), 1 ex Hammarspynt 22/5 (RSG) och 1 ex samma lokal 11/6 (Lars-Göte Nilsson), 1 ex Äspet 27/5 (Peter Bryngelson), 1 ex Tosteberga ängar 30/5 (HC), 1 ex utfyllnadsområdet, Härlöv 26/6 (Niklas Jeppsson), 1 ex Isternäset 30/6 (JWE), 1 ex Krogstorp, Nymölla 26/6 (Mattias Ullman) samt slutligen årets sista notering 1 ex Riviäran, Oppmannasjön 22/8 (UTO).
Helhetsbedömning: Lite fler rapporter och från fler lokaler än föregående år, men inte något som indikerar fler häckningar. Egesideområdet står sig som centralt för rosenfinken, medan området runt naturum/Kristianstad och Södra Björket/Hammarspynt, som tidigare varit pålitliga lokaler, verkar vara på utgång då endast enstaka noteringar gjorts.

Stenknäck

Stora flockar: Inga riktigt stora flockar noterades, men åtta flockar med fler än 10 ex noterades under januari och februari och en i december. Det var 21 ex Önnestad 6/1 (ARLA), 18 ex Österlövshus, Råbelövssjön 18/1 (HC) och 24 ex samma lokal 25/1 (HC), 15 ex Hammarslund 22/1 (CNN) och 30 ex samma lokal 26/1 (JLR), 14 ex Trollemöllavägen, Degeberga 26/1 (FRY), 15 ex Tosteberga bodar 2/2 (Kurt Agerskov, Jörgen Agerskov), 35 ex Olseröd 23/2 (THL) samt slutligen 16 ex Arkelstorp 26/12 (UTO).

Lappsparv

Tre noteringar föreligger, samtliga från höstflyttningen. 1 ex Isternäset 14/9 (HC), 1 ex Rinkaby yttre, Fårabäck 26/9 (HC) samt 1 ex Östra Hammaren 19/10 (HC).
Kommentar: Höstfynd är vanligare än vårfynd inom vårt område. Totala antalet fynd 2014 är något lägre än normalt.

Snösparv

Vinter- och vårfynd: Under perioden gjordes 11 fynd. 22 ex Håslövs ängar 3/1 (HC), 12 ex

Äspet 3/1 (ARLA, CNN mfl), 3 ex Tosteberga bodar 10/1-26/1 (LNI mfl), 8 ex Ripa 18/1 (GRFL), 18 ex Landön 1/2 (HC), 21 ex Vannebergaholmen 8/2 (LNI), 13 ex Terraviken, Landön 10/2-25/2 (HC, LNI mfl), 1 ex Äspet 2/3 (Carina Mattsson), 19 ex Miklagård 4/3-11/3 (HWI, LNI mfl), samt 4 ex Terraholmen, Landön 8/3 (LNI).
Höst- och decemberfynd: För oktober och november har 3 respektive 5 noteringar gjorts. De första är 1 ex Miklagård 25/10 (UGS) och 1 ex Hammaren, Rinkaby skjutfält 25/10 (UGS). 6 ex Äspet 31/10 (HWI) blev hela 42 ex dagen därpå och flocken fanns kvar månaden ut (Bengt Nordin, CNN mfl). I slutet av november hade fläckdrillsnäppan upptäckts på Hamrarna, vilket drog mycket folk och de snösparvar som höll till där är rapporterade 21/11 och året ut med som mest 35 ex (Jonas Engzell, August Thomasson, Anders Sennmalm mfl). Övriga observationer var 25 ex Landön 25/11(HC), 5 ex Håstad, Råbelövssjön 13/12 (HC) och slutligen 31 ex Nabben Ivön 13/12 (LNI).
Kommentar: Utöver den synnerligen stationära flocken på Hamrarna är det en normal fyndbild där de flesta observationerna görs på kustlokaler, men enstaka obsar på inlandslokaler förekommer.

Gulsparv

Stora flockar: Endast två lite större flockar noterades. 300 ex Knutehus, Ivösjön 18/2 (UTO, Adrian Tollgren) och 60 ex Ängagårdsvägen, Egeside 20-25/12 (RSG, HWI).

Sävsparv

Vinterfynd: 3 rapporter från lika många lokaler. 1 ex Lunden, Köpinge ängar 4/1 (ARLA, Mona Wall), 1 ex Naturum, Kristianstad 2/2 (Kurt Agerskov, Jörgen Agerskov) och 1 ex Arkelstorp 22/2 (UTO, Veronica Tollgren).
Stora ansamlingar: 35 ex Karpalundsdammarna 3/4 (THL) och 30 ex sträckande Rinkaby yttre 26/9 (HC, JLR).
Decemberfynd: 1 ex naturum, Kristianstad 14/12 (EWA) och 1 ex Tosteberga ängar 14/12 (UTO).
Kommentar: Sävsparven fortsätter att vara en regelbunden men sparsam övervintrare i vårt område.

Foto: Hans Cronert

Snösparv

Rapportörsförkortningar:

ARLA	Anders Larsson
BSV	Björn Svärd
CCT	Carl Christian Tofte
CNN	Christer Neideman
EAN	Emil Andersson
EVA	Evert Valfridsson
FRY	Fredrik Rydhagen
GRFL	Greger Flyckt
GÖFL	Göran Flyckt
HC	Hans Cronert
HWI	Håkan Wittzel
HWQ	Håkan Winqvist
JLR	Jan Linder
JWE	Jan Wernerman
LNI	Linda Niklasson
LSU	Lasse Sunnerstig
NWA	Nils Waldemarsson
POK	Per-Olof Kjellsson
PÖD	Patrik Österblad
RSG	Roine Strandberg
SSV	Sven Svensson
THL	Thomas Lindblad
UGS	Ulf Gärdenfors
UJK	Ulf Jungbeck
UTO	Ulrika Tollgren

Vår 2014	Datum	Lokal	Observatör	Median 05-14
Årta	20.3	Isternäset	Evert Valfridsson m fl	20.3
Vaktel	20.5	Åladammen	Jan Linder	6.5
Bivråk	10.5	Yngsjö, Olseröd	Fredrik Spak, Thomas Lindblad	3.5
Brun kärrhök	18.3	Karpalundsdammarna	Jan Linder, Per-Olof Kjellsson	10.3
Ängshök	17.5	Everöd	Hans Cronert	23.4
Fiskgjuse	31.3	Ivösjön	Linda Niklasson	22.3
Lärkfalk	27.4	Sånnarna	Lars Göte Nilsson	16.4
Småfläckig sumphöna	22.4	Åsums ängar	Jan Linder	24.4
Kornknarr	1.6	Sätaröd	Evert Valfridsson	15.5
Skärfläcka*	7.3	Äspet	Thomas Lindblad m.fl	10.3
Mindre strandpipare	1.4	Isternäset	Emil Andersson	28.3
Större strandpipare	20.2	Äspet	Greger Flyckt	20.2
Småsnäppa	13.5	Äspet	Anders Larsson, Jan Linder	7.5
Mosnäppa	28.4	Äspet	Lars Eric Rahm	28.4
Spovsnäppa	13.5	Äspet	Anders Larsson, Jan Linder	9.5
Myrsnäppa	17.5	Äspet	Göran Arstad m.fl	14.5
Brushane	18.3	Håslövs Ängar	Hans Cronert	20.3
Dubbelbeckasin	3.5	Isternäset	Nils Kjellén	2.5
Rödspov	20.3	Håslövs ängar	Margaretha Carlemalm	22.3
Småspov	18.4	Sjögård, Yngsjö	Håkan Witzell	6.4
Svartsnäppa	6.4	Adinal våtmark	Sture Persson	30.3
Gluttsnäppa	31.3	Friseboda	Nils Andersson	3.4
Skogssnäppa*	22.3	Bökestad	Ulrika Tollgren	20.3
Grönbena	19.4	Herculesdammarna	Thomas Wallin, Carina Palm	16.4
Drillsnäppa	15.4	Isternäset	Per-Olof Kjellsson	11.4
Smalnäbbad-simsnäppa	29.5	Äspet	Jan Linder, August Thomasson m.fl	24.5
Kustlabb	9.5	Äspet	Jan Linder	29.3
Skräntärna	1.4	Äspet	Marie-Louise Bárány	1.4
Kentsk tärna	29.3	Äspet	Marie-Louise Bárány	16.3
Fisktärna	30.3	Äspet	Jonas Nilsson	2.4
Silvertärna	23.4	Gyetorpskärret	Linda Niklasson	7.4
Småtärna	24.4	Äspet	Anders Larsson	11.4
Svarttärna	29.4	Balsby	Emil Andersson Fristedt	25.4
Gök	29.4	Träne	Christer Neideman	25.4
Nattskärra	16.5	Vittskövle	Jan Wernerman	6.5

Tornseglare	8.5	Herculesdammarna	Ulf Jungbeck, Evert Valfridsson	30.4
Göktyta	12.4	Åhus, Isternäset och	Evert Valfridsson	15.4
Backsvala	21.4	Herculesdammarna	Carina Mattsson, Evert Valfridsson	8.4
Ladusvala	13.4	Herculesdammarna	Jan Linder	2.4
Hussvala	14.4	Herculesdammarna	Jan Wernerman	9.4
Fältpiplärka	25.4	Sånnarna	Fredrik Rydhagen	25.4
Trädpiplärka	17.4	Ängagårdsvägen	Jan Wernerman	10.4
Gulärla	17.4	Åladammen	Nils Waldemarsson	15.4
Näktergal	26.4	Kristianstads spårområde	Emil Andersson	27.4
Rödstjärt	12.4	Karpalundsdammarna	Stefan Cherrug	10.4
Buskskvätta	21.4	Herculesdammarna	Carina Mattsson, Evert Valfridsson	18.4
Stenskvätta	24.3	Terraviken	Linda Niklasson	29.3
Ringtrast	10.4	Landön	Linda Niklasson	4.4
Gräshoppsångare	29.4	Härlövs ängar	Carina Mattsson	25.4
Flodsångare	17.5	Näsby gård	Anders Malmström	17.5
Sävsångare	22.4	Herculesviken	Nils Waldermarsson	18.4
Kärrsångare	10.5	Herculesdammarna	Sussie Carlström, Peter Nilsson, Per Wohlin	8.5
Rörsångare	27.4	Herculesdammarna	Thomas Rodeson	22.4
Härmsångare	14.5	Vittskövle	Thomas Lindblad	5.5
Ärtsångare*	20.4	Tosteberga ängar	Nils Waldermarsson	15.4
Törnsångare	24.4	Tosteberga ängar	Ulf Jungbeck	24.4
Trädgårdssångare	1.5	Degeberga	Kenneth Johansson	2.5
Grönsångare	22.4	Torsebro	Göran Flyckt	17.4
Lövsångare	8.4	Långebro	Fredrik Rydhagen	7.4
Grå flugsnappare	10.5	Landön	Hans Cronert	30.4
Mindre flugsnappare	25.5	Balsberget,/Äspet	Örjan Fritz, Hans Cronert	12.5
Svartvit flugsnappare	18.4	Gaddaröd	Lasse Sunnerstig	16.4
Pungmes	30.3	Karpalund	Billy Lindblom	3.4
Sommargylling	10.5	Landön	Hans Cronert	8.5
Törnskata	11.5	Kristianstads soptipp	Torgny Reinholdsson	30.4
Vinterhämpling	12.4	Håslövs ängar	Linda Niklasson, Christer Neideman	4.5
Rosenfink	17.5	Tolebäck, Egeside	Håkan Witzell	9.5
Snösparv	8.3	Terraholmen, Landön	Linda Niklasson	4.4

Höst 2014	**Datum**	**Lokal**	**Observatör**	**Median 05-14**
Årta	8.9	Herculesviken	Jan Linder	5.10
Vaktel	16.7	Olseröds sommarby	Ulf Gärdenfors	8.9
Bivråk	16.9	Landön	Per-Olof Kjellsson	12.10
Brun glada	23.9	Landön	Jan Linder	22.10
Brun kärrhök	13.10	Håslövs ängar	Jan Linder	2.11
Ängshök	25.8	Gälltofta	Thomas Lindblad	16.9
Fiskgjuse	23.10	Friseboda	Jan Linder	3.11
Lärkfalk	19.10	Östra Hammaren	Hans Cronert	14.10
Kornknarr	7.6	Nosaby golfbana	Gunnar Svensson	31.7
Skärfläcka	28.10	Äspet	Gunnar Svensson	13.11
Mindre strandpipare	13.9	Landön och Äspet	Greger Flyckt, Barbara Leibiger	19.9
Större strandpipare	8.10	Äspet	Håkan Winquist	8.11
Småsnäppa	11.10	Äspet	Greger Flyckt	31.10
Mosnäppa	19.9	Äspet	Christer Wendeler	14.9
Spovsnäppa	14.9	Äspet	Håkan Wittzell	10.10
Skärsnäppa	8.11	Äspet	Jan Linder	30.9
Myrsnäppa	14.9	Äspet	Håkan Wittzell	8.9
Brushane	8.10	Yngsjö Kapell	Linda Niklasson	14.11
Rödspov (inkl. islandica)*	15.10	Isternäset	Hans Cronert	10.11

Småspov	23.8	Landön	Hans Cronert	24.9
Svartsnäppa	25.9	Äspet	Jan Linder	12.11
Gluttsnäppa	21.9	Terraviken, Landön	Linda Niklasson	18.11
Skogssnäppa*	19.9	Äspet	Christer Wendeler	18.10
Grönbena	14.9	Äspet	Håkan Wittzell	10.10
Drillsnäppa	28.9	Isternäset	Evert Valfridsson	17.10
Smalnäbbad-simsnäppa	21.9	Äspet	Göran Andersson, Karin Lindström	23.9
Kustlabb	7.10	Friseboda	Jan Linder	7.11
Skräntärna	30.8	Äspet	Linda Niklasson	24.9
Kentsk tärna	23.10	Friseboda	Jan Linder	15.11
Fisktärna	23.10	Friseboda	Carl Christian Tofte	27.10
Silvertärna	29.8	Äspet	Lotta Berg	2.11
Småtärna	30.8	Juleboda	Greger Flyckt	17.9
Svarttärna	31.8	Juleboda	Greger Flyckt	30.9
Gök	15.8	Äspet	Roine Strandberg	25.9
Nattskärra	20.8	Trollemölla, Degeberga	Lasse Sunnerstig	1.10
Tornseglare	31.8	Juleboda	Greger Flyckt	4.10
Göktyta	21.9	Vä	Johan Falk	25.9
Backsvala	28.9	Håslövs ängar	Roine Strandberg	26.10
Ladusvala	26.11	Fårabäck, Tosteberga bodar	Nils Kjellèn, Lasse Sunnerstig	16.11
Hussvala	23.9	Härlöv	Lasse Sunnerstig	29.10
Fältpiplärka	15.8	Gropahålet & Sånnarna	Nils Waldemarsson & Roine Strandberg	14.9
Trädpiplärka	27.9	Rinkaby skjutfält	Greger Flyckt	26.10
Rödstrupig piplärka	28.9	Håslövs ängar	Roine Strandberg	15.10
Gulärla	29.8	Balsby	Christer Neidemann	1.11
Näktergal	24.8	Österlövshus	Hans Cronert	7.9
Blåhake	16.9	Landön	Per-Olof Kjellsson	5.10
Rödstjärt	12.10	Ekestad	Sven Svensson	26.10
Buskskvätta	23.9	Östra Hammaren	Jan Linder	20.10
Stenskvätta	26.10	Äspet	Evert Valfridsson	5.11
Ringtrast	20.10	Näsby fält	Hans Cronert	30.10
Gräshoppsångare	12/7	Näsby gård	Ola Svensson	26.9
Flodsångare	16.7	Tolebäck	Ulf Gärdenfors	6.8
Sävsångare	29.8	Herculesdammarna	Lotta Berg	5.10
Kärrsångare	21.7	Herculesdammarna	Ragnar Hall	25.9
Rörsångare	13.9	Herculesdammarna	Eva Edmert, Hans Norelius	16.10
Härmsångare	6.8	Trunelän	Ulf Gärdenfors	10.9
Höksångare	14.8	Vittskövle mosse	Roine Strandberg	3.9
Ärtsångare	9.10	Landön	Hans Cronert	18.10
Törnsångare	28.9	Vanneberga holmen	Hans Cronert	3.10
Trädgårdssångare	4.9	Österlövshus	Hans Cronert	10.10
Grönsångare	24.7	Juleboda	Göran Flyckt	11.9
Lövsångare	10.10	Håslövs ängar	Björn Alfer	22.10
Grå flugsnappare	9.10	Hammarspynt	Jan Linder	9.10
Svartvit flugsnappare	24.8	Österlövshus	Hans Cronert	3.10
Pungmes	4.10	Herculesdammarna	Evert Valfridsson	17.10
Sommargylling	14.8	Vittskövle mosse	Roine Strandberg	18.8
Törnskata	27.9	Åby ängar	Anders Larsson	17.10
Vinterhämpling	18.10	Lillö Kungsgård, Isteräset	Evert Valfridsson	27.9
Rosenfink	24.8	Riviäran, Oppmannasjön	Ulrika Tollgren	12.9
Lappsparv	14.9	Isternäset	Hans Cronert	3.9
Snösparv	25.10	Hammaren, Rinkaby skjutfält	Ulf Gärdenfors	5.10

* vinterfynd finns!
** sommarfynd finns!

Läsarnas bilder

Du som läsare kan maila in bilder till redaktionen som sedan kan publiceras i Spoven och på får Facebooksida. OBS! Ni får endast skicka in bilder som ni själv har tagit och som ni har rättigheter till. Publicerade bilder hittar ni på https://www.facebook.com/NordostraSkanesFagelklubb *i albumet ”Läsarnas bilder”. Bilder publicerade direkt på i vår Facebook grupp kan också komma att publiceras här.*

foto: Jenny Eliasson

Stenskvätta

foto: Gith Hanzon

Storspov

foto: Anders Nilsson

Smådopping matar sina ungar

foto: Rune Stenholm Jakobsen

Fjällvickerblåvinge

Skicka bilderna till webmaster@spoven.com skriv ”Läsebild” i rubriken på brevet. Du behöver inte ta bilden med en riktig kamera, bilder tagna med mobil går också bra. Skicka den största versionen av bilden du har. Skulle bilden inte vara tillräckligt högupplöst för tryck så publiceras den endast på vår hemsida/Facebook.

Du som fotograf behåller alla rättigheter till bilden. Vid publicering så skriver vi alltid ut ditt namn som fotograf. Vi har endast rätt att publicera bilden i Spoven och på vår hemsida/Facebook.

Höstens program

Alla är hjärtligt välkomna och var inte rädda för att komma med även om ni saknar tubkikare. Alla som har låter gärna andra också titta. Undrar du över något så ring till respektive kontaktperson. Kontaktuppgifter för alla exkursionsansvariga hittar du i slutet av programmet. Ha även för vana att besöka vår hemsida där alla arrangemangen finns uppdaterade om något skulle ändras: www.spoven.com

Oktober

Lör 3 okt **Euro Birdwatch Day i Friseboda**

Det är dags för ytterligare en större manifestation av Europas fågelskådare, som vi uppmärksammar med lite spaning mot pågående fågelsträck. Vi drar ner till Friseboda och skådar tillsammans med Jan Linder ut över Östersjön och de fåglar, som sträcker förbi där den här morgonen och förmiddagen. Samling parkeringen i Friseboda kl. 07.00 med förhoppning om tjänliga vindar! Glöm inte kikare och lite förmiddagsfika! Vi gör det här i samarbete med Studiefrämjandet Sydost. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 4 okt **Euro Birdwatch Day på Håslövs ängar**

Ännu en uppmärksamhet av denna europeiska fågelskådardag! Nu tar vi oss till Håslövs ängar tillsammans med Evert Valfridsson och ser vad denna höstsöndag har att erbjuda. Samling kl. 08.00 på parkeringen Håslövs ängar. Glöm inte kikare och lite förmiddagsfika! Vi gör det här i samarbete med Studiefrämjandet Sydost. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Ons 7 okt **Linnérundan**

Hösten är i antågande och därmed förändringar i fågellivet. Hur märks detta på Linnérundan? Evert Valfridsson försöker lista ut ett svar på detta och ger sig iväg ut längs denna tätortsnära del av Vattenriket - med start kl. 09.00 från parkeringen vid naturum. Glöm inte kikare och lite förmiddagsfika! Vi gör det här i samarbete med Studiefrämjandet Sydost, Naturskyddsföreningen och naturum. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 11 okt **Ännu mera sträckskådning med Greger**

Vi gör ytterligare ett besök vid kusten i Juleboda och testar våra kunskaper kring labbar och annat som sträcker förbi. Även den här gången är det Greger Flyckt som hjälper oss att hitta rätt. Samling parkeringen i Juleboda kl. 07.00. Glöm inte kikare och lite förmiddagsfika! Vi gör det här i samarbete med Studiefrämjandet Sydost. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Ons 14 okt **Linnérundan 171**

Evert Valfridsson ger sig iväg ut längs denna tätortsnära del av Vattenriket med start kl. 09.00

från parkeringen vid naturum. Glöm inte kikare och lite förmiddagsfika! Vi gör det här i samarbete med Studiefrämjandet Sydost, Naturskyddsföreningen och naturum. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 17 okt **Gåsräkning**

Kan vi i gåsflockarna, som finns omkring oss i vårt område, se att vi närmar oss hösten och vintern? Efter dagens arbete för klubbens gåsräknare vet vi en del av svaret. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 17 okt **Filmbionalen: ”Eken - in i döden levande”**

Stora gamla ekar kan tyckas vara stilla och tysta, men tittar man noga sjuder de av liv. Denna vackra film av Henrik Ekman, Ulf Jonasson och Hans Berggren visar på den myllrande mångfalden från fågelbona i ekens topp till grävlinggryt i ekens källare. Kom till naturum senast kl. 14.00.

Gräshoppssångare, foto: Patrick Tollgren Lazarov

Ons 21 okt **Linnérundan**

Evert Valfridsson ger sig iväg ut längs denna tätortsnära del av Vattenriket med start kl. 09.00 från parkeringen vid naturum. Glöm inte kikare och lite förmiddagsfika! Vi gör det här i samarbete med Studiefrämjandet Sydost, Naturskyddsföreningen och naturum. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 25 okt **Höst i hemmamarker med Nils**

Hur ser fågelhösten ut så här långt? Fågelklubbens ordförande Nils Waldemarsson tar oss med ut till något favoritställe i hemmamarkerna. Samling parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 09.00. Glöm inte kikare och lite förmiddagsfika! Vi gör det här i samarbete med Studiefrämjandet Sydost. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

November

Sön 1 nov **Linnérundan och allhelgonafåglar**

Hur märks det på fågellivet att det är senhöst? Evert Valfridsson ger sig iväg ut på en av årets sista turer längs denna tätortsnära del av Vattenriket och letar svaret - med start kl. 10.00 från parkeringen vid naturum! Glöm inte kikare och lite förmiddagsfika! Vi gör det här i samarbete med Studiefrämjandet Sydost, Naturskyddsföreningen och naturum. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 7 nov **Hemmamarker med Thomas Lindblad**

Tillsammans med Thomas Lindblad i Olseröd ger vi oss ut till några av hans hemmamarker och upplever vad en novemberlördag har att erbjuda av fåglar. Samling på samåkningsparkeringen i Olseröd kl. 09.00. Kontaktperson: Linda Niklasson.

Sön 8 nov **Gåsprat med Hans Cronert**

Gäss av många arter sätter onekligen sin prägel i våra bygder och på olika sätt under olika delar av året - till glädje för bl.a. naturintresserade men också med skador på grödor och naturvårdsmarker som följd. Naturvårdssamordnare Hans Cronert berättar vilka de olika gässen är och om gåsgruppens biosfäriska arbete i Vattenriket på naturum med start kl. 14.00. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Tors 12 nov **Fågelbilder med Henry Rönnberg**

Henry Rönnberg, Knislinge, har de senaste åren fotograferat inte minst fåglar i sina hemtrakter och i delar av Kristianstads Vattenrike. Kom till Studiefrämjandet V Storg. 51 H, Kristianstad kl. 19.00 och ta del av hans fågelupplevelser. Kontaktperson: Linda Niklasson.

Lör 14 nov **Gåsräkning**

Nu bör en del av de gäss, som övervintrar i södra Sverige, börja dyka upp i våra marker. Efter dagens uppdrag för klubbens 13 gåsräknare vet vi lite mer om hur det ser ut just nu på gåsfronten! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 15 nov **Linnérundan mitt i november**

Evert Valfridsson ger sig iväg ut längs denna tätortsnära del av Vattenriket med start kl. 10.00 från parkeringen vid naturum. Vad kan fågellivet här erbjuda mitt i november? Glöm inte kikare och lite förmiddagsfika! Vi gör det här i samarbete med Studiefrämjandet Sydost, Naturskyddsföreningen och naturum. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Ons 25 nov **Prat efter mat: Eldögon – möten med Sveriges ugglor**

Ugglornas mystiska liv, ödesmättade läten och genomborrande blick är fascinerande och sätter fantasin i rörelse. Naturfotograf Patrik Olofsson tar oss med på en resa genom ugglornas Sverige, till vidsträckta storskogar och högfällens vidder, till sjudande våtmarker och ladugårdarnas mörka vrår. På naturum kl. 12.15 – 13.00.

Ons 25 nov **Everglades – ett amerikanskt vattenrike**

Naturskyddsföreningens Christer Neideman har genomkorsat Everglades i USA. Den här kväl-

len visar han bilder från ormhalsfåglarnas och alligatorernas Florida. Han startar kl. 19.00 på Studiefrämjandet, V Storg. 51 H i Kristianstad. Det här görs tillsammans med Naturskyddsföreningen och Studiefrämjandet Sydost. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Tor 26 nov **Bli vän med nya Artportalen**

Sedan en tid finns ett nytt nationellt rapporteringssystem för fågelobservationer i landet – Artportalen – som ersatte det tidigare ”Svalan”. Det finns kanske problem och annat som gör att du inte kommit igång med rapporteringen i det nya systemet? Tillsammans med klubbens vice ordförande Jan Linder ägnar vi kvällen åt den nya artporttalen och försöker räta ut ev. frågetecken och få fler att rapporera.

Kom till Studiefrämjandet tor 26 nov 2015 kl. 18.30 och ta med Din bärbara dator så ser vi vad vi kan göra! Anmäl till Evert senast sön 22/11 om Du tänker komma! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Grönfink. foto: Patrick Tollgren Lazarov

December

Lör 5 dec **Räknar övervintrande glador!**

Vi har sedan några år tillbaka räknat antalet övervintrande röda glador inom vårt område. Den här dagen gör vi ännu ett försök, som blir det sjunde sedan vid startade. Några av klubbens medlemmar kontrollerar bl.a. de övervintringsplatser, som vi under de senaste åren totalt haft som mest 173 fåglar på. Har du tips om fler träddungar, som hyser glador under vintermånaderna eller vill du vara med och räkna? Hör av Dig till Evert! Kontaktperson: Evert Valfridsson

Lör 12 dec **Gåsräkning**

Syns det några julegäss i våra trakter kring Lucia? Fågelklubbens gåsräknare ger sig ut under förmiddagen för att hitta svaret. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 13 dec **Linnérundan i Luciatid**

Evert Valfridsson ger sig för 175:e gången iväg ut längs denna tätortsnära del av Vattenriket med start kl. 10.00 från parkeringen vid naturum. Vilket fågelliv hittar vi denna Luciadag? Glöm inte kikare och lite förmiddagsfika! Vi gör det här i samarbete med Studiefrämjandet Sydost, Naturskyddsföreningen och naturum. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 26 dec **Annandag julvandring**

Tillsammans med Naturskyddsföreningen och dess ordförande Christer Neideman gör vi en traditionell vandring på annandagen – i år blir det längs Linnérundan. Start kl. 10 från parkeringen vid naturum. Glöm inte kikare och lite förmiddagsfika! Vi gör det här i samarbete med Studiefrämjandet Sydost, Naturskyddsföreningen och naturum. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

2016 jubileumsår - klubben 40 år!

Januari

Lör 2 jan **Örnräkning**

Två dagar in på det nya året och enligt traditionen är det dags att räkna hur många örnar, som finns i vårt område mitt i vintern. Vid räkningen 2015 noterades drygt 80 havsörnar! Vad månde bliva 2016? Nils Waldemarsson är som vanligt spindeln i nätet i den här inventeringen och tar emot uppgifter från de många örnräknare, som är ute den här dagen. Är du också intresserad att vara med? Kontakta Nils så ordnar han detta. Info: Nils Waldemarsson, 0456-281 22 eller nils.waldemarsson@swipnet.se.

Lör 16 jan **Gåsräkning**

Har vi vinter eller inte så här dags? Och hur påverkar det aktuella väderleksläget gässen, som valt att övervintra i vår del av Sverige? Efter förmiddagens insatser av klubbens 13 gåsräknare vet vi svaret. Intresserad att vara med på någon gåsräkning? Kontakta i så fall Evert som kan hjälpa till att fixa detta. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 17 jan **Vinterfåglar längs ostkusten**

Dags för ännu ett traditionellt inslag i klubbens verksamhet sedan några år. Liksom förra året är det Jan Linder, vice ordförande i fågelklubben, som tar oss med på en förmiddagstur längs en del av en (kanske) vintrig skånsk ostkust.

Vi samlas kl. 09.00 på parkeringen i Äspet, Åhus – med möjligheter till samåkning från parkeringen vid naturum Vattenriket senast kl. 08.30. Under förmiddagen letar vi efter de vinterfåglar, som kan finnas här – där vattenpiplärka, som vi inte sett till under de senaste vintrarna, självfallet är en önskeart. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 23 jan **Vinter på Linnérundan 176**

Är bara det rådande väderläget på vår sida tar vi en tur längs Linnérundan för att få lite vinter-

känsla! Vi samlas vid parkeringen naturum kl. 10.00 och följer under några timmar med Evert Valfridsson ut på årets första tur längs detta tätortsnära område i Kristianstads Vattenrike – med inte minst havsörnar på önskelistan bland dagens vinterfåglar! Ta med kikaren och glöm inte lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studiefrämjandet Sydost, Naturskyddsföreningen i Kristianstad och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 24 jan Örndag i Tosteberga

För 13:e gången bjuder klubben in till örndag i Tosteberga! Vi hoppas på bra väderförhållanden och många bevingade vintergäster i vår del av landet och att några timmar på hamnplanen här ger tillfällen till många härliga örnupplevelser!

Mellan kl. 09 och 13 är vi som vanligt på plats att delar med oss av utrymme i våra tubkikare. Vi får lyssna till senaste nytt på örnfronten: bl.a. genom klubbens ordförande Nils Waldemarsson som redogör för resultatet av senaste örnräkningen - något som klubben sedan väldigt många år genomför i början av januari. Byalaget står för lekamlig utspisning och säljer grillad korv och kaffe till besökarna. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Järnsparv. foto: Patrick Tollgren Lazarov

Fre 29 jan – mån 1 feb Vinterfåglar inpå knuten

"Vinterfåglar inpå knuten" är SOF/BirdLife Sveriges största enskilda evenemang sedan mer än 10 år. Den här helgen räknas fåglar vid fågelborden runt om i Sverige. Vid de senaste årens räkningar "deltog" över 20 000 fågelbord! Helgen förlängs dessutom med fredag och måndag för att också förskolor och skolklasser ska kunna delta.

Det här är en liten puff från klubben till medlemmar och andra att vara med. Gå in på SOF:s hemsida och klicka vidare till den här aktiviteten eller: http://www.sofnet.org/fagelskadning/vinterfaglar-inpa-knuten Där står allt man behöver veta för att kunna vara med. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 31 jan **Vi startar fågelcirkeln!**

Kl. 17.00 gör vi avspark för fågelcirkeln ”Fåglarna i din närhet” på Studiefrämjandet Sydost, V Storg. 51 H i Kristianstad. Tillsammans med ledaren Evert Valfridsson tittar vi närmare på vilka arter, som vi kan uppleva omkring oss i vår del av landet. Vi tränar som vanligt på olika artkaraktärer, så vi vet vad det är som vi ser och hör. Liksom tidigare vänder sig cirkeln till både dig, som varit med ett tag, och till dig, som är nybörjare i fågelmarkerna. Vi träffas under ca 15 sammankomster – de flesta utomhus – fram till början av juni. Vi jobbar mycket med ”Fågelguiden” som är den bok som alla bör ha. Deltagandet kostar 100:- Obs, 125:- tillkommer för den som inte redan är medlem i fågelklubben.

Anmälan senast 2016-01-26 till Evert Valfridsson, tel. 044-32 30 45 el. 070-602 30 45 eller per e-post: evert.valfridsson@naturskyddsforeningen.se. Han kan också berätta mer.

Anpassa kläder och skodon efter väder och årstid! Ta gärna med fika – vi är ofta ute 3-4 timmar. Ha även för vana att besöka vår hemsida där alla arrangemangen finns uppdaterade om något skulle ändras: www.spoven.com

---

Kontaktpersoner:
Ulrika Tollgren: 0738-08 37 73, ulrika.tollgren@orthanc.se
Evert Valfridsson: 044-32 30 45 el. 070-602 30 45, evert.valfridsson@naturskyddsforeningen.se
Linda Niklasson: 0456-297 90 el. 0709-32 22 52, linda.niklasson@yahoo.com

---

Vi finns på Facebook!

NORDÖSTRA SKÅNES FÅGELKLUBB

Styrelsen

Nils Waldemarsson ordf	0456-281 22
Jan Linder v ordf	0725-882 051
Josefin Svensson sekr	0708-226 589
Jan-Åke Nilsson kassör	044-31 03 12
Ulrika Tollgren	0738-083 773
Greger Flyckt	044-12 16 99
Linda Niklasson	0456-297 90

Lokal rapportkommitté

Nils Waldemarsson (Sammankallande)
Greger Flyckt, (Rapportmottagare)
Floravägen 13, 291 43 Kristianstad
044-121699, *greger.flyckt@utb.kristianstad.se*

Linda Niklasson
Hans Cronert
Göran Flyckt
Thomas Lindblad
Jan Linder
Christer Neideman
Ulf Sjölin
Emil Andersson Fristedt

Fågelstationskommitté

Greger Flyckt	044-12 16 99
Patrik Olofsson	044-23 52 21
Kaj Svahn	0703-524 969

Programkommitté

Evert Valfridsson (sk)	044-32 30 45
Linda Niklasson	0456-297 90
Ulrika Tollgren	0738-083 773

IT-kommitté

Patrick Tollgren Lazarov (sk) 044-914 34
lazarov@orthanc.se
Ulrika Tollgren (ansv. utgiv.) 044-914 34
ulrika.tollgren@orthanc.se
Sven Birkedal 044-24 87 44

SPOVEN-redaktionen

Patrick Tollgren Lazarov (samk.) 044-914 34
Ekbacken 7, 290 37 Arkelstorp
lazarov@orthanc.se

Jan Linder (ansv. utgivare) 0725-882 051
linder.jan@telia.com

Emil Andersson Fristedt 0704-406 656
emilande@gmail.com

Lars Göte Nilsson 0706-341 113
info@birdwave.se

Sven Birkedal (bildredaktör) 044-24 87 44
sven.birkedal@telia.com

Representanter SkOF:s Forsknings- och Fågelskyddskommitté

Nils Waldemarsson
Thomas Lindblad

Samrådsgruppen för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike

Nils Waldemarsson
Thomas Lindblad

Kommunornitolog i Kristianstads kommun Nils Waldemarsson

Kommunornitolog i Bromöllas kommun
Nils Waldemarsson

Gåsgruppen (för förvaltning av gäss och tranor på Kristianstadsslätten)
Nils Waldemarsson

Medlemsavgift 2015

Fullbetalande	125:-
Familjemedlem	25:-
Ungdomsmedlem	25:- (upp till 25 år)

Plusgiro 164 24-4

WWW.SPOVEN.COM
NORDÖSTRA SKÅNES FÅGELKLUBB